

Mesečna 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2999

SCLOVENECC

Vprašanje naših financ

Vsak proračun se deli na dva dela: dohodke in izdatke. Velik del izdatkov vsake države je takšnega značaja, da ne morejo odpasti brez škode za dobro funkcioniranje državne uprave. Ko se pojavljajo prvi znaki krize, se začne varčevanje pri izdatkih, ki pa gre samo do gotove meje. Ko je ta meja dosežena, mora finančni minister poseči po zvišanju dohodkov. Toda zaradi splošne gospodarske krize se tudi dohodki nagibljejo k padanju in tedaj se morajo ali zvišati davčne stopnje ali pa vpeljati nove davščine.

Tudi v naši državi smo šli po tej poti. Proračunski izdatki so se polagoma zniževali, kar je bilo v zvezi s slabšim dotokom dohodkov, končno pa je prišlo do tega, da so se zvišale obstoječe davščine ter uvedle nekatere nove. Toda pokazalo se je, da državni dohodki kljub temu padajo. Kajti kriza se je poostрила in država zahteva zase vedno večji delež pri narodnem dohodku. Zaradi tega je finančni minister nedavno predložil uvedbo nekaterih novih davščin, da z njihovim donosom spravi v ravnotežje dohodke in izdatke.

Kolikor smo mogli razbrati iz predloga novega proračuna, namerava dobiti finančni minister višje dohodke predvsem pri neposrednih davkih, kajti za leto 1934-35 znaša proračun dohodkov od neposrednih davkov 2280 milijonov, dočim znaša cenitev v tekočem proračunu 1808 milijonov Din in razlika torej znaša 472 milijonov Din. Če priračunamo še cenitve o donosu predlaganih drugih davščin, pridemo na okroglo vsoto pol milijarde Din, katere potrebuje finančni minister za uravnovešanje proračuna.

Toda gospodarska moč naše kmetijske države je zelo izčrpana in bi bilo bolje, če bi finančni minister pogledal drugo plat proračuna ter skušal za tako vsoto zmanjšati dohodke. Kajti še vedno so med izdatki taki, ki niso neobhodno potrebni za nemoteno funkcioniranje državne uprave.

Kje bi se črtali lahko izdatki, ni težko pokazati. Predvsem naj se izvede reorganizacija državne uprave v splošnem. Če se ta reorganizacija izvede v smislu dekoncentracije, je gotovo, da bi se pri tem prihranili mnogi izdatki. Najtehtnejši ugovor, ki smo ga doslej slišali proti taki reorganizaciji državne uprave, je bil doslej ta, da bo potem premalo kontrole. Ta argument pa ne drži, ker si vendar ne moremo privoščiti luksusa, da bi enega delavca nadzorovalo deset paznikov, dočim bi bilo prav ravno narobe. Podobno je z državnimi uradi. Kontrola je res potrebna, toda kontrolorjev ne sme biti preveč. Če jih je preveč, se tudi kaj lahko zgodi, da jim vendarle kaj uide, ker se zanašajo drug na drugega. Toda nečemo se spuščati v podrobnosti, mislimo pa, da je ravno sedaj čas in prilika, da se to vprašanje začne pri nas temeljito razglabljati.

Drugo poglavje tvorijo razne institucije, katerih delo ni v nobenem skladu s stroški, kolikor stanejo te naprave. Polagoma bo treba vse te institucije ukiniti, ker njih delovanje ni neobhodno potrebno. Ljudstvo bi celo vrsto takih institucij čisto mirno in brez vsake škode pogrešalo.

Da imamo prav pri zahtevi dekoncentracije uprave, nam kažejo te-le primerjave: Po statističnem letopisu za leto 1930 je bilo leta 1930-31 zaposlenih v državni upravi 139.518 uradnikov, zvanikov, dnevničarjev in služiteljev, po zadnji statistiki finančnega ministra pa je na podlagi tekočega proračuna bilo 156 tisoč 90 uradnikov itd. Število državnih uslužbencev se je torej v treh letih povečalo za nad 16.000, od tega samo v zadnjem letu za 9000. Pri tem pa smo bili l. 1930 gospodarsko znatno na boljšem in smo imeli proračun skoro 9 milijard, dočim se predlog novega proračuna za leto 1934-35 giblje okoli 7 milijard. Istočasno, ko je naraslo število državnih uslužbencev, je naraslo tudi število vpokojencev. Po zadnjih podatkih finančnega ministra je bilo vpokojencev nekaj nad 70.000. Izdatki za pokojnine pa se stalno povečujejo. V tekočem proračunu določena vsota za pokojnine je bila v prvih osmih mesecih, od 1. aprila do 30. novembra, že znatno prekoračena. Za to dobo so bili izdatki za pokojnine in invalidske podpore proračunani na 610,5 milijonov Din, znašali pa so faktično 756 milijonov Din, torej povečanje za 145,5 milijonov Din. Do konca proračunskega leta bodo izdatki za pokojnine za nad 200 milijonov Din višji, kakor so bili proračunani.

S tem prehajamo na naš najvažnejši finančni problem. Gotovo je, da je treba vsako leto izločiti iz uradniškega aparata večje število ljudi, ki so dovolj dolgo služili državi. Prav je, da na njihova mesta pridejo novi mladi ljudje, dočim naj stari uživajo zaslužen pokojnino. Toda vsako leto se izloči iz uradniškega aparata veliko število ljudi, ki bi prav lahko še nadalje ostali, odnosno morajo namesto njih priti novi ljudje. Zaradi tega tudi število aktivnega uslužbenstva narašča, ker morajo na mesto vpokojencev priti novi. Toda mnogo je še uslužbencev, ki bi lahko ostali na svojih mestih, ker so dela še popolnoma sposobni, pa bi si država lahko prihranila izdatke za plače onim mlajšim, ki pridejo na njihovo mesto. Če pa se taki ljudje vpokojijo, ima država dvojen izdatek: plačo aktivnemu in pokojnino vpokojencu, dočim ima korist samo od aktivnega.

Poleg tega prinaša problem vpokojencev še drugo senčno plat s seboj. Vsi taki ljudje iščejo še vedno delo in zaslužka, ker jim na eni strani to dopuščajo še njihove moči, na drugi strani pa hočejo izboljšati svoj življenjski standard. Tako nastaja problem dvojnih zaslužkarjev, ki je zlasti nevaren psihološko za naš intelektualni naraščaj. Nič nimamo proti temu, če si potrebni vpokojenci skušajo izboljšati svoj položaj, toda mnogo jih je, ki niso bili po svoji krivdi izločeni od dela.

Revizija pokojnin bi bila najradikalnejše sredstvo. Toda če se že to ne stori, naj bi se vsaj opustila dosedanja praksa. 200 milijonov na pokojninah bi si prihranil finančni minister, na desetine in stotine milijonov pa bi dobil pri

Dollussov režim se je zelo ojačil

Suvicheva pogajanja na Dunaju

Avstrija ostane neodvisna

Načrti za avstro-madžarsko-italijanski blok kot protiutež državam Male zveze

Dunaj, 20. januarja.

Posebno poročilo »Slovencu«

Suvichevo bivanje na Dunaju — nenadoma podaljšano za en dan — je še vedno iz razumljivih vzrokov vir najrazličnejših kombinacij. Popolnoma jasno videti še ni mogoče, o čem se pogovarja italijanski minister z avstrijskimi državniki, ker vlada okrog palače zveznega kanclerja neprodirljiv molk, toda pri velikem številu prebranih časnika-rov, ki so prišli na Dunaj iz vseh držav Evrope, se vendar le počasi izbrusijo mnenja in se ustvarja neka slika o dunajskih pogajanjih, ki bo precej odgovarjala resnici.

Neodvisnost Avstrije

Prvo, kar je treba poudariti, je dejstvo, da je Avstrija dobila od Suviche ponovno slovesno zadržilo, da sme v polni meri računati na Italijo in tudi na Anglijo v svojem boju za državno neodvisnost. Zopet so se prikradli v javnost razni mgljaji o italijanski vojaški intervenciji v Avstriji v primeru, da bi hitlerjevci hoteli poskrbeti za kakšen prevrat, toda to naj beležim samo kot vest, medtem ko je gotovo, da je Avstrija te dni dobila trdna mednarodna jamstva za svojo neodvisnost. Značilno je, da se je vseh ceremonij udeležil tudi nemški poslanik, kar dovoljuje domneve, da se je udeležil tudi razgovorov o avstrijski neodvisnosti in da je imel priliko izraziti mnenje kanclerja Hitlerja.

Nov gospodarski blok

Druga točka, ki se zdi jasna pri dunajskih razpravah, je, da Italija vsiljuje na vsak način svoj podonavski načrt, katerega prva etapa naj bi bilo zblizanje in sodelovanje med Avstrijo in Madžarsko (madžarski minister Kallay je tu!), nakar bi se pozneje v ugodnem trenutku priključili temu gospodarskemu bloku tudi Italija in seveda — Nemčija. Italijanski načrt sodelovanja Male zveze ne izključuje, nasprotno, toda Suvich je brez dvoma povedal, da bi Italija rada videla, da se najprej postavi na noge njen blok Italija-Avstrija-Madžarska (— s praznim prostorom za Nemčijo —) in da se šele potem spuste v pogajanja z državami Male zveze. Anglija da odobrava ta načrt brez rezerve.

Tretje, kar je Suvich dosedaj dosegel, je to, da bodo Italija, Avstrija, Madžarska in Nemčija (tukaj je soudeležba Nemčije izven vsakega dvoma) zagovarjale isto tezo v vprašanju razorožitve.

Razne vesti o pogajanjih za

sporazum s hiterjevsko Nemčijo

V vprašanju sprave med Avstrijo in Nemčijo pa vlada popolna nejasnost. Nekateri krogi trde — med njimi dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« — da je svoje dni Suvich v Berlinu / osebnih pogajanjih s Hitlerjem in Göringom v gradici. Schorheide dobil čisto določena jamstva od obeh nemških državnikov, da bo nemška vlada vplivala na svoje prijatelje v Avstriji, naj na vsak način omogočijo spravo med obema državama, Suvich pa se je obvezal, da bo italijanska vlada storila isto. Na tukajšnjem zveznem uradu trdovratno zanikava kakšno takšno jamstvo in sploh vsak obstoj, kakšne ponudbe, kar pa javnosti okrog dunajske konference nikakor ne ovira v mnenju, da je takšen načrt za spravo obstojal, a da so se pogajanja iz od sedaj še neznanih vzrokov razbila. Na nekem protizakonitem letaku, ki so ga danes trosili po Dunaju in ki ga je tukajšnja policija sproti plenila po ulicah in po kavarnah, trdi sedaj že zaprti grof Alberti, ki je bil v resnici vodja nižjeavstrijskega Heimwehra, a je v resnici bil le prijeten priistaš hitlerjevcev, da se je pogajal z narodnimi socialisti po nalogu vrhovnega vodje Heimwehra kneza Starhemberga samega, ki pa se tega očitka z novimi proglašila otepava.

Poleg tega danes javno priznane spletke narašča s hitlerjevci slišimo, da so se pogajali tudi Landbundovci, ki so na kanclerjev govor odgovorili, da vstopijo v njegovo vlado, a z izrecnim pridržkom, da se naj stremeljenja za sporazum z Nem-

čijo nadaljujejo. Tudi o krščansko socialni stranki govorijo, da se je zaradi tega trdovratno upirala, da se sama razide, ker je imela dokaze v rokah, da so se nekateri vodje »Vaterländische Front« (domovinske fronte) prav tako potoževali za sporazum z Nemčijo.

Vsi ti poskusi zblizanja z Berlinom, poskusi, ki jih ni mogoče več prikriti, pa so zaenkrat običali v blatu zaradi najnovejšega hitlerjevskega terorja, ki se je razlil po Avstriji po novem letu.

„Krščanska stanovska država“

Signor Suvich bo torej v vprašanju ureditve odnosov med Avstrijo in Nemčijo, ki je slejkoprej najvažnejša točka njegovih razgovorov, skušal poiskati izgubljene niti pretrganih vezi in, če ne drugače, s pomočjo velesil pritisniti na Nemčijo, da podpiše mednarodnopravni akt, v katerem bo za vedno zajamčena neodvisnost Avstrije. Druga pa dr. Dollussov itak ne potrebuje, saj je po pisni »Lavoro Fascista« Suvich prinesel na Dunaj tudi Mussolinijevo izjavo, da odstopi od tega, da bi Avstrija postala fašistična in da mu je dovolj, ako se prenosne v krščansko stanovsko državo v smislu papeževe okrožnice.

Ing. Sch.

Odhod in aretacije

Dunaj, 20. januarja. c. Italijanski državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Suvich odputuje ponovno v Rim. Suvich in Dolluss sta imela danes dvakrat zelo dolge razgovore in o teh razgovorih ni bil izdan noben komunikat. V vseh tukajšnjih službenih krogih vlada zelo velik optimizem. Vsi so prepričani, da se bo Dollussov režim zaradi tega obiska zelo okrepil. Suvich se je včeraj setal z vodjem Heimwehra, princem Starhembergom. Misli se, da bo Starhemberg zahteval, da vlada še ostreje nastopi proti narodnim socialistom. Če pa vlada tega ne bi hotela, potem je Starhem-

Kakšna je moč hitlerizma v Avstriji

Dunaj, 20. januarja.

Posebno poročilo »Slovencu«

Ker imam vtis, da inozemsko časopisje včasih pretirava v svojih poročilih o obsežnosti narodno socialistične propagande in opisuje položaj v Avstriji tako, kot da bi se vlada komaj še držala in da bo vsak hip padla kot žrtev te notranje narodnosocialistične propagande z bombami in razbojevanjem kljukastih križev in podobno, sem se obrnil na merodajne kroge po informacije, kako dejansko izgleda notranja hitlerjevska ofenziva v Avstriji, dobro vedoč na drugi strani, da se kljub uradnemu zatirjanju o nasprotnem, še vedno dosledno vzdržuje mnenje, da bo treba na vsak način spraviti s sveta upor med Nemčijo in Avstrijo in da niti med uradnim Dunajem in uradnim Berlinom niso nikako končnoveljavno pretirane.

„Pojdite in pogledite sami“

Na moje vprašanje so mi odgovorili na merodajnem mestu: Pojdite svobodno po državi! Saj vam nihče ne brani. Prepotujte Avstrijo, mesta in dežele, razgovarajte se s komurkoli vam srce po-želi. Pogledite sami in ustvarite si svoje objektivno mnenje. Mi to želimo, mi bi to celo podpirali, če vam mi damo gradiva, nas boste sumničili, da smo enostranski, če sami vidite, če se sami svobodno razgledate, je drugače, ker samemu sebi boste že verjeli!

Mislil sem, da sem s tem lakoničnim odgovorom že opravljen, vendar pa sem si dovolil z ozirom na alarmantne vesti, ki gredo skoroda po vsem inozemskem časopisju in ki gotovo dogodke — kot je bilo recimo tisto nedolžno pokanje s papirnati bombami, ki je prišel na Dunaj signor Fulvio Suvich — krivo slikajo v pretiranih barvah, ponoviti svojo prošnjo.

berg baje odločen, da bo sam začel uvajati v Avstrijo red, kakor si ga on zamišlja. Tako stojimo najbrž pred majhno državljansko vojno v Avstriji.

Ko se je pripeljal državni podtajnik Suvich pred Burgtheater, da prisostvuje svečani predstavi Mussolinijeve drame »100 dni«, so se zopet ponovile narodnosocialistične demonstracije, katere pa je policija zadušila. — Nadalje je hotela žandarmerija v Krieglachu odpeljati v Gradec več aretiranih narodnih socialistov, toda zbrala se je velika množica nacionalnosocialističnih pristavev, ki so hoteli preprečiti odvedbo voditeljev. Med njimi so bile tudi ženske, ki so se vrgle pred vlak na tire, da preprečijo odhod. Šele ojačenje orožništva je uspelo napraviti red in odvesti aretirance. Nadalje je bil aretiran Karel Hofer, voditelj štajerskega Heimatschutz, ki simpatizira s narodnimi socialisti.

Jamstvo za neodvisnost

Iz Berlina poročajo, da je po informacijah iz dobro poučenih krogov avstrijski poslanik v Berlinu Tauschitz v sredo obiskal nemškega zunanjega ministra von Neuratha in pri tej priliki zahteval, naj Nemčija s posebno deklaracijo prizna neodvisnost Avstrije in obljubi, da se ne bo vmešavala v notranje avstrijske zadeve. Poslanik inž. Tauschitz je pristavil, da bo Avstrija, če Nemčija ne poda te deklaracije, to vprašanje predložila Zvezi narodov.

Avstrijski zvezni kancler Dolluss je imel še en dolg razgovor z italijanskim državnim podtajnikom Suvichem. Avstrijski politični krogi trde, da sta Dolluss in Suvich na tem sestanku govorila o podrobnem načrtu italijanske vlade glede intervencije v Avstriji, če bi avstrijski nacionalni socialisti poskušali nov državni udar.

V Gradcu in okolici je bilo danes aretirano večje število socialnodemokratskih zapornikov. Vzrok je neznan.

Viri protiaustrijske propagande

»Mi vam ne bomo dali nobenih podatkov,« se je glasil odgovor, »pač pa vam v vašo osebno orijentacijo lahko povemo tole: Ugotovili smo, da so zadnje čase tudi uradne inozemske agencije po nedolžnem nasledu berlinski narodnosocialistični propagandi. Za to imamo naravnost udarne dokaze. Tako je znano, da je nacionalizirani berlinski Wolffov urad, ki se sedaj imenuje »Deutsches Nachrichtenbüro« (Nemški urad za vesti), zadnje čase in čedalje bolj izkoriščal svoje zveze z drugimi uradnimi informacijskimi uradi za to, da je razpošiljal po svetu poročila o Avstriji, kot da bi naša država zaradi narodnosocialistične propagande ne mogla priti do svojega mira. Te vesti, ki prihajajo dejansko iz Berlina, pa so sestavljene kot da bi izhajale iz Dunaja. Navedba Berlina bi inozemstvo takoj poučila, koliko je tem vestem verjeti. Navedba Dunaja pa vsako sumničenje odstrani. Inozemski informacijski uradi pa seveda, nič hudega sluteč, raznašajo te od narodnih socialistov zbrane in napihne vesti med svoj lastni tisk. Tako se je moglo zgoditi, da so recimo uradni informacijski uradi v Parizu ali v Pragi, ki so se zanašali na »poročila iz Dunaja«, ki so jih sprejeli od nemške uradne agencije, ponatisnili in razširili ter na ta način nehoti pomagali tistim narodnim socialistom, ki jih sicer preganjajo. Naj navedem samo en takšen primer. Ni še dolgo tega, kar je češkoslovaški uradni tiskovni urad razširil po češkoslovaški proti Avstriji hujska-joča poročila, ki jih je povzel, nič hudega sluteč, iz uradnih nemških vesti pod naslovom »avstrijska poročila«, ki pa niso nič drugega kot znana hujskaška propaganda Habichta, ki iz Monakovega ruje proti Avstriji. Praški tiskovni urad je po nedolžnem nasledu in podprl narodne socialiste, ti-iste narodne socialiste, ki jih češkoslovaška vlada doma preganja. Poročila, ki prihajajo v inozemstvo in govorijo o Avstriji, je treba najprej previdno pregledati, nato izluščiti iz hitlerjevskega okvira, ki ga jim daje nemški uradni tiskovni urad, nato šele jih objaviti. Sicer pa smemo pričakovati, da se bodo vsaj uradni tiskovni uradi znali braniti pred temi vsiljivimi in za nas Avstrijce kvarnimi narodnosocialističnimi izlivi.

Toda najboljša bo, da greste sami okrog, da odprete oči in ušesa in da potem nepristransko poveste, kar ste videli in slišali. Takih poročil se mi ne bojimo.

S tem sem opravljen. Sedaj je vprašanje, kako prepotovati Avstrijo!

Ing. Sch.

Železna garda pred sodiščem

Bukarešt, 20. jan. m. Državno pravdnštvo v Bukarešti je uvedlo preiskavo proti atentatorju na pokojnega ministrskega predsednika Duco in proti velikemu številu članov Železne garde, ki so jih policijske oblasti prijele, češ, da so sodelovale pri umoru Duca. Včeraj je državno pravdnštvo še pričelo z zasliševanjem. Zaslišalo je tudi soprogo izginolega voditelja Železne garde Zelea Codreanu, prav tako pa tudi prijatelje atentatorja Constănescu. Obe ženski sta zaprti v zaporih v Bukarešti, kjer ostaneja tako dolgo, dokler ju bo rabil državni tožilec. Državni pravdnik je pričel danes sestavljati obtožnico.

Komunistična centrala za vzhodno Evropo razkrinkana

Policija v Gdansk zaplenila zanimiv material

Gdansk, 20. jan. Gdanska policija je odkrila komunistično centralo, ki se jo lahko smatra kot eno izmed največjih v Evropi. Ta komunistični centralni urad je imel svoj sedež v vzhodnomorskem kopališču Zoppot. Voditeljica sta bila dva judovska dijaka, 22letni Lajb Faigenbaum in Jefim Laskov, oba poljska državljana. Lahkoto prekoračenja meje v svobodni gotski državi omogoča lahek prenos defetističnega tiska v Gdansk in gdanska policija je delala dolgomesečna opazovanja, preden je lahko posegla v zadevo. Našel se je komunistični material v ogromnih množinah in v vseh jezikih: v ruščini, poljščini, francoščini, nemščini, italijansko, švedščini in celo v esperantu. Ne gre samo za literaturo, kako naj se vodi bor-

reorganizaciji državne uprave. In s tem bi bil zanj problem državnih financ rešen. Če bo g. finančni minister to storil, je pogumen mož in imel bo večno zaslug, da je spravil naše državne finance v red.

ba in razdiralno delo, ampak gre v glavnem za sto in sto navodil v raznih jezikih, kako naj se zanesa komunistična borba v zapadne kulturne države. Policija je zaplenila zlasti bogato literaturo, kako naj se vodi borba proti italijanskemu izizmu. Ta literatura je bila tiskana v italijanskem in francoskem jeziku. Našli so se tudi številni naslovi komunističnih postojank v inozemstvu in tudi seznam vseh komunističnih agentov na Poljskem.

Gdanska policija je ponudila poljski vladi »odelovanje na ta način, da ji izroči del zaplenjenega materiala. Oba aretirana dijaka, ki sta prejemala od inozemskih komunistov visoke vsote denarja, sta bila člana judovskega delavskega kluba na Gdanekem. Ta klub se je pred kratkim ustanovil in je vzhodnojudaška organizacija, ki ima popolnoma komunistični značaj. Faigenbaum in Laskov sta bila odpremljena v gdanske preiskovalne zapore, kjer bosta čakala na sodbo in pozneje na izgon iz svobodne gdanske države.

Konferenca Male zveze

Zagreb - zbirališče diplomatov

Zagreb, 20. jan. c. Ob priliki sestanka sveta Male antante, ki se začne jutri v Zagrebu, je že tekom današnjega dneva prišlo zelo mnogo inozemskih časnika v Zagreb. Vsi večji inozemski listi so poslali svoje posebne poročevalce. Prišlo je zelo mnogo madjarskih, nemških in italijanskih časnikov. Danes je prišel v Zagreb tudi načelnik našega tiskovnega urada Teofil Gjurović z več člani tiskovnega urada. Z jutrišnjim brzovlakom prispe v Zagreb naš zunanji minister Bogoljub Jevtič in obenem z njim štirje višji uradniki našega zunanjega ministristva: Purič, Protić, Živković in Jovanović. Iz Beograda prispeja tudi polnomočna ministra českoslovaške republike in Rumunije. Iz Prage in Bukarešte pa pridejo atašee za tisk. Iz Prage pride tudi načelnik češkega tiskovnega urada Hayek. Českoslovaški zunanji minister dr. Beneš in rumunski zunanji minister Titulescu prideta v Zagreb jutri popoldne. Dr. Beneš spremlja svetnik Kučera. Svet Male zveze bo imel svojo prvo sejo jutri v nedeljo popoldne in nadaljuje svoje delo v ponedeljek. Zasedanje se bo vršilo deloma v banskih dvorih in deloma v hotelu »Esplanade«. Ban dr. Perović bo priredil na čast ministrom Male zveze velik sprejem v banskih dvorih, mestni župan dr. Krbeč pa priredi route v mestnih dvorah. V gledališčih bodo svečane predstave. Zasedanje se zaključuje v torek. V torek odpotujejo tudi vsi ministri v Beograd, kjer bodo sprejeti v posebni avdienci pri Nj. Vel. kralju. Zagreb se zelo pripravlja za zasedanje Male zveze.

Vprašanje razorožitve:

Nemški odgovor: Ne! ne! in ne!

Berlin, 20. jan. Nemški zunanji minister von Neurath je v petek popoldne sprejel francoskega poslanika v Berlinu Ponceta in mu izročil odgovor nemške vlade na francosko poslanico o razorožitvi z dne 1. januarja. Listina obstaja iz 14 na stroj napisanih strani. Čeprav o vsebini tega odgovora ni izšlo nobeno uradno poročilo, trde dobro poučeni politični krogi, da je odgovor nemške vlade spravljiv in da zagovarja nadaljevanje in celo poglobitev pogajanj, ki so se pravkar pričela. Nemška vlada izraža pri tej priliki tudi željo po sporazumu. Nemški zunanji minister je nato izročil angleškemu poslaniku podoben odgovor na spomenico angleške vlade z dne 20. decembra.

Vsebinska nemškega odgovora

Pariz, 20. jan. b. Nemški odgovor na spomenico francoske vlade o razorožitvenem vprašanju je bil takoj potem, ko je prišel snoči v Pariz, odposlan francoskemu zunanemu ministru Paul-Boncourju v Zenevo. Nemški odgovor zavrne ne bo objavljen v celoti.

Vlada še ni storila nobenih sklepov, po uradni pa poročajo listi, da je nemška nota sestavljena v zelo vljudnem in ponižnem tonu ter izčrpno podaja stališče Nemčije. Nemški odgovor je predvsem odločno zavzel stališče proti v spomenici predloženemu poskusnemu roku, ki ga Nemčija smatra kot enostranski ukrep, ki lahko težko krši čast Nemčije. Razen tega ne more Nemčija pristati na to, da se razorožitev izvrši v dveh etapah. Z druge strani se naglašja, da Nemčija z 200.000 vojske Reichswehra ni dovolj varna, medtem ko milica s kratkim službenim rokom ni vredna niti toliko, kolikor je vreden današnji Reichswehr. Razen tega vztraja Nemčija v svojem odgovoru na stališču, da mora nova nemška vojska takoj razpolagati z vsem obrambnim orožjem, ker ni mogoče organizirati vojske, če se istočasno ne reši vprašanje njene številske moči in vprašanje njene oborožitve. Kar tiče strankarskih vojaških organizacij, je nemška vlada pripravljena na kontrolo istih, toda pod pogojem, da se analogno uvede enaka kontrola v vseh drugih državah, ki razpolagajo s sličnimi formacijami. Razen tega se z nemške strani izjavlja, da se bodo ta boja družva precej razredčila po organiziranju nemške vojske, ko se bo uvedla splošna vojaška dolžnost. Na koncu se nemška vlada bavi v svojem odgovoru z vojnim letalstvom. Če Francija nudi pod gotovimi pogoji 50% znižanje vseh letalskih sil, želi Nemčija predvsem izvedeti, kaj se bo storilo s stroji, ki bodo izločeni iz službe in če bo imela Nemčija pravico na zračne vojaške sile, ker bi drugače francoski predlogi za znižanje ne imeli nobene praktične vrednosti.

Italijanski parlament razpuščen

Rim, 20. jan. AA. Kralj je podpisal ukaz o razpustu poslanske zbornice. Ukaz nosi datum včerajšnjega dne. Obenem z razpustom poslanske zbornice je sklican enotni volilni kolegij za volitve, ki bodo 25. marca. Senat in nova poslanska zbornica se sestane 28. aprila. Strokovne organizacije in druge v to pooblašene ustanove morajo tajništvu celiklega tašističnega sveta predložiti kandidate do 15. februarja.

Tujškoprometne zadruge MZ

Praga, 20. jan. p. V Pragi se je ustanovil pripravljalni odbor za ustanovitev tujško-prometne zadruge, ki hoče delati propagando za kopališča in letovišča držav Male zveze. Načelnik odbora je profesor Maderski, najnik pa Hanušek. Odbor namerava povabiti k sodelovanju zastopnike zunanjih, trgovinskih in socialnih ministrstev držav M. zveze, nadalje župane večjih mest ter kopališč.

Proglas zagrebškega nadškofa

Zagreb, 20. januarja. c. Hrvatski metropolit in zagrebški nadškof dr. Ante Bauer je danes izdal oglas na zagrebške katoličane. V tem proglasu navaja dr. Ante Bauer sledeče misli: »Mi smo v Zagrebu, v srcu hrvatskega katolicizma. Vse leto smo slavili jubilej 1900 letnice Kristusove smrti. Ta sveti jubilej ni bil samo zunanja proslava. Ne smemo biti polovični, ampak moramo biti popolni kristjani.« H koncu piše dr. Ante Bauer še sledeče: »Danes iščemo vrednot, ki jih nobena kriza ne more zatreti. Napolnimo cerkve in naše domove z božjim duhom in našli bomo svojo rešitev.« Ta proglas je nabit po vseh zagrebških cerkvah in ulicah.

Dunajska vremenska napoved: Izpremenljivo in od zapada sem pojemačo oblačnost, mestoma najbrž še padavine. Temperatura v enošnem nad ničlo.

Dunajska senzacija

pristopi k

italo-avstro-madjarskemu bloku?

Rim, 20. jan. tg. Današnje časopisje piše zelo bširno o Suvichevem obisku na Dunaju. Zlasti se pozdravlja popola sporazum, do katerega je prišlo med Suvichem in Dollfusom zaradi organizacije avstrijskega uvoza skozi tržaško luko. Trst postane avstrijska svobodna luka, sporazum sami pa je take vsebine, da bosta kmalu lahko oristopili k temu sporazumu tudi Madjarska, Italija polaga zelo veliko važnost na to, da bi pristopila k temu sporazumu, ker more Italija rešiti Trst samo na ta način, da pobije konkurencio Hamburga.

Slepi praške konference

Rim, 20. jan. tg. Današnje časopisje piše že zelo obširno o Suvichevem obisku na Dunaju. Predhodno pa se še zelo komentira sporazum o gospodarskem sodelovanju med državami Male zveze. Izjavlja se, da si je Mala zveza v Pragi sestavila cel enoten gospodarski program, ki bo volumen jugoslovanske in rumunske trgovine zvišal za 40%. Jugoslavija bo po tem sporazumu izvozila za 45 milij. Kē več v Českoslovaško kakor pa doslej. Poleg tega je sklenjeno, da kupi Českoslovaška v Jugoslaviji za 70 milijonov Kē tobaka. Rumunski izvoz se zviša od 183 na 250 milij. Kē.

Angleži hvalijo nemško vljudnost

London, 20. jan. b. Vest o izročitvi nemškega odgovora na francosko spomenico objavljajo vsi jutranji listi, ki pa še niso zavzeli svojega stališča radi tega, ker nimajo zanesljivih podatkov o vsebini nemškega odgovora. Listi objavljajo samo vesti svojih berlinskih dopisnikov, v katerih se naglašja, da je nemška nota sestavljena v zelo vljudnem in pomirjalnem tonu, da pa Nemčija ostane še naprej pri svojem dosedanjem stališču.

Vrata so ostala odprta

Pariz, 20. jan. b. »Matina« piše: »Nemški odgovor pušča odprta vrata za nadaljna pogajanja, vendar pa utrjuje dosedanj nemški princip proti razorožitvi v dveh etapah, od katerih bi bila prva tako zvana poskusna doba. Nemčija smatra, da francoska ponudba glede znižanja njenih zračnih sil za 50% ni dovoljna, ker se nemško zračno brodogradništvo ne more primerjati z zračnim brodogradništvom drugih držav.«

Novice iz Zeneve

Zeneva, 20. jan. p. Angleški zunanji minister John Simon je danes odpotoval v London, da poroča predsedniku vlade o odgovoru nemške vlade na zadnje angleško noto.

Ožje predsedstvo razorožitvene konference, katerega tvorijo predsednik Henderson, podpredsednik Politis, glavni poročevalec dr. Beneš in glavni tajnik ZN Avenol, je izdalo komuniké, v katerem pravi med drugim, da se bodo začela pogajanja med posameznimi državami za ponovno sklicanje konference. Interesirane države naj odgovore do 10. februarja, da se bo lahko vršila seja, ki bo določila datum za razorožitveno konferenco.

Zeneva, 20. jan. c. »Daily Telegraph« prinaša zelo pesimistične vesti iz Zeneve. Razgovori o organizaciji plebiscita v Posarju se razvijajo zmeraj bolj razburljivo. Tako je baje na včerajšnji tajni seji Sveta Zveze narodov prišlo do zelo velikih prepričev med posameznimi delegati. Večina delegatov zahteva, da se mirovne pogodbe spoštujejo in da se plebiscit izvede v zakonitem roku. Nemiri v Posarju navdajajo zenevske kroge z zelo veliko skrbjo. Vendar se misli, da bo posarska vlada uspešna s pomočjo francoskih čet vzdržati red v Posarju. Včeraj je bil, kakor piše list, odločen sestanek med Simonom in Paulom Boncourjem glede Posarja. Na sestanku ni prišlo do sporazuma, ker zastopata oba ministra čisto nasprotni stališči.

Viničarski in sadjarški tečaj

Kraljevska banska uprava razglasa: Devet mesečni tečaj za vinarstvo, kletarstvo in sadjarstvo se bo vršil na banovinskih trsnicih in drevesnicih v Pekrah, pošta Limbuš pri Mariboru in na banovinskih trsnicih in drevesnici Kapeli, p. Slatina Radenci v času od 1. marca do 30. novembra t. l. Na tečaju se sprejemajo dovolj razviti in zdravi mladenci v starosti od 16 let naprej. Prednost za sprejem imajo sinovi kmečkih in viničarskih staršev. Pouk na tečaju je teoretičen in praktičen. Gojenci dobe na zavodih prosto stanovanje, brezplačno oskrbo in mesečno podporo 30 Din (trideset dinarjev), ki jim služi za nakup potrebnih učil in drugih malenkosti.

Prošnje morajo biti lastnoročno pisane in kolekovane s 5 Din. Priložiti je treba: 1. krstni list, 2. zadnje šolsko spričevalo, 3. zdravniško spričevalo, 4. navedeno spričevalo, 5. izjavo staršev (ali varuha), da puste svojega sina (ali varovanca) svojevoljno na tečaj (kolek 2 Din) in predati vse skupaj upraviteljem zavodov najkasneje do 10. februarja 1934.

Sestanek slovenskih belgrajskih društev

Belgrad, 20. jan. m. Te dni je bila skupna seja zastopnikov vseh belgrajskih slovenskih društev, na kateri se je sklenilo, da bodo vsa slovenska belgrajška društva s svojimi člani letos 3. marca vprizorila najnoveše delo Pavla Golie »Kulturna prireditve v Crni mlaki«. Polovica čistega dobička se bo nakazala Zvezi služkinj, druga polovica pa Počitniškemu fondu za siromašne in bolne slovenske otroke.

Asirci se selijo v Brazilijo

London, 20. januarja. AA. Brazilska vlada je pripravljena sprejeti 10.000 Asircov pod pogojem, da bo nadzorstvo nad priseljivanjem pripadlo Društvu narodov. Mesečno naj bi se priselilo po 500 rodbin. Angleška vlada je še pristala na to, da bi krila del preselitvenih stroškov.

Čudna odkritja zdravstvene kontrole

Trgovci prodajajo pravo kavo pomešano z graškom

Belgrad, 20. jan. Higijenska kontrola je odkrila te dni v Beogradu po množičnih belgrajskih trgovinah, kjer se prodajajo življenjske potrebitine in kolonijalno blago, velike goljufije. V 50% slučajih je našla kontrola, da so trgovci dajali med razno blago kolonijalnega izvora manj vredne primese in s tem kvarili blago ter ga prodajali kot pristno. Tako je higijenska kontrola ugotovila, da velik del trgovcev prodaja svojim kupcem kavo mešano z neke vrste graškom (navtom) in drugimi rastlinskimi plodovi, ki nimajo nikake vrednosti. Kako taki brezvestni trgovci oškodujejo kupce, vidimo iz tega, da stane 1 kg prave kave 60 Din; 1 kg kave mešane s pol kg navta bi moral stati 32 Din,

Poljska-jugoslovanska trgovska zbornica v Lvovu

Belgrad, 20. jan. AA. Prav v kratkem se bo ustanovila v Lvovu podružnica varšavske poljsko-jugoslovanske trgovske zbornice. Na seji Lvovske trgovsko-industrijske zbornice so namreč naglasili potrebo ustanovitve takšne podružnice v vzhodni Mali Poljski, ki bi pripomogla k še večji okrepljeni poljsko-jugoslovanskih trgovinskih zvez. Na omenjeni seji Lvovske trgovsko-industrijske zbornice je predsedoval senator dr. Sarski, poročilo o poljsko-jugoslovanskih odnosih je pa podal dr. Visočanski. Prva podružnica varšavske poljsko-jugoslovanske trgovske zbornice je že v Lodzu, dalje je pa na programu še ustanovitev nadaljnjih podružnic v Krakovu, Katowicah in Poznanju.

Osebnosti

Belgrad, 20. jan. m. Odlikovani so: z redom sv. Save 4. stopnje Alojz Grizinič, policijski svetnik v Ljubljani, z jugoslovansko krono 5. stopnje Franc Petretič, komisar železniške in obmejne policije na Rakeku, z redom sv. Save 5. stopnje Maks Jelenc, upravni policijski uradnik v Ljubljani, Jakob Kuhar, upravni policijski uradnik v Ljubljani. Z zlato medaljo za vesno službo: Anton Vrečar, podnadzornik policijskih agentov I. reda pri upravi ljubljanske policije v Ljubljani, Rudolf Mrzlikar, pristav uprave mesta v Beogradu, Ivan Obreza, policijski nadstrazar pri upravi ljubljanske policije; s srebrno medaljo za vesno službo: Jože Zorc, policijski strazar I. reda pri upravi ljubljanske policije, Avgust Jeranec, policijski agent v Ljubljani in Ante Kajin, policijski strazar I. reda v Ljubljani. Novi italijanski konzul v Šibeniku g. Pio Archi je prevzel svoje novo mesto. G. Archi je bil doslej konzul v Maroku.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno in megleno z blagimi temperaturami, v zapadnih krajih je pričakovati še vedno padavin.

Obleke za gospode

po meri ali pa blago za obleke modernih vzorcev, najboljših kvalitet, po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Aleksandrova cesta

Utrinki

DA NE BOS DOLGOCASEN VERSKI PREDAVATELJ

V neuyorski »Americ« se neki jezuit žudi nad tolikim številom pomožnih knjig o verskem pouku. Zgodnja leta sledi ena veroučna knjiga drugi. V tej zadevi, pravi, ni nekaj v redu. In v resnici je proučil pouk in učence raznih šol in prišel do prepričanja, da je sodobni verski pouk zaradi dolgočasnosti metod zgrešen. Katoliči seznajajo svoje učence z raznimi herezijami in profidokazi, z raznimi verskimi resnicami in podobnim, a nič več. Dijak vse to pozabi, brž ko stopi iz šole. V življenju ne pozna več vseh teh verskih dolžnosti in božjih zapovedi, vse to je imelo pomen le za šolo. Od kod to? Katoliči niso znali svojega pouka oživiti. Vse je šlo mimo življenja. In vendar mora poznanje dogme in navedenih zapovedi postati življenje! Povsem drugače je potrebno predavati versko znanost kakor druge šolske predmete. Tu ne gre namreč za golo znanost, marveč za resnično življenje. Zategadelj ne sme katolič suho predavati po knjigi, marveč mora najti svojo osebnostno metodo, s katero bo učence na svoj nauk pritegnil in jih čim bolj razenel. Temu, kar je v katolicizmu, mora vdihniti življenje!

PROBLEMI, KI SILIJO V OSPREDJE.

V »La page des Jeunes« beremo:

Naša doba je dvignila mnogo novih problemov. Toda skrb, sredi katerih živimo, so prevelike, da bi temeljito o njih razmišljali. Gospodarska kriza, kriza nraščevnosti, kriza vesti, kriza zaupanja, kriza srca, kriza avtoritete, kriza mladih, vse to nas napolnjuje s strahom in z negotovostjo. V sedanjosti živimo, vse preveč v sedanjosti, ker vendar to, kar nas obdaja ni najvažnejše in ni najtežje.

Kriza, prava kriza se imenuje kriza vse naše civilizacije. Kapitalistični red se prevarja, umira v svojih lastnih ruševinah. Vsak dan kup njegovih razvalin le povečuje. Za njim bo prišel nov red, redila se bo nova kultura. In na kaj se bo oslanjala?

Včeraj je bil danar listi, po katerem se je vse vrednotilo. Katera bo jutri vrednota, ki bo razvrstila človeško hierarhijo, Svobodni stanovi so včeraj vživali prednost nad drugimi. Ali bo tudi jutri še ostalo pri tem? Včeraj so veliki vzgojitelji in šolniki še trdili, da je za adokata treba več razumnosti, kot za kmeta ali delavca. Jutri se bo to bedasto načelo zdelo nesprejemljivo za velike mase mladih rodov. Danes vlada urad in uradništvo, papir in pisarna. Ali jutri ne bo zavladal proletarijat? Včeraj so mislili, da je treba človeka ceniti po številu njegovih visokoličnih spričeval. Ali se jutri ne bo zgodilo, da bo človek vrednoten po vernosti njegove vesti, po moči njegovega razuma, po njegovih strokovnih spretnostih. Včeraj še so nacionalistična gesla odhvaljala vse v tehniki človekove vrednosti. Jutri bodo padle venj druge vrednote. Evo jih, problemi, ki čakajo na odgovor.

Ali ne mislite, da bo ta revolucija v kulturnih vrednotah razveljavila tudi dosedanje pojme o lastninski pravici, da bo zahtevala novo zakonodajo, nova vzgojna načela, nove pojme o državi in državljanu?

Kakšno stališče bo zavzela mladina nasram tem vprašanjem bodočnosti? V 15, 20 letih bodo oni, ki

ker se 1 kg navta prodaja po 4 Din, prodaja pa se kg po 60 Din.

Tukajšnja javnost je zelo razburjena radi tega, ker se je ta goljufija po belgrajskih trgovinah zelo razpasla in zlasti, ker se je postopalo navadno s takimi trgovci, ki je bil radi kvarjenja življenjskih potrebščin prijavljen, preveč obzirno in da so bile izrečene premile kazni, tako, da so mnogi trgovci vodili račun o teh kaznih pri kalkulaciji stroškov in se še z večjimi dobički lotili nadaljnega ponarejevanja živil. Nadzorna oblast bo posvetila še več pozornosti tem goljufijam in podvelja energične mere proti onim brezvestnim trgovcem, ki izkoriščajo čim dalje bolj splošno nemoralno stanje v svojo korist.

V par vrsticah

Iz poslanskih vrst se doznava, da se bo naša skupščina sestala prve dni meseca februarja.

V veliki dvorani L. državne gimnazije v Sarajevu se je danes začela glavna skupščina profesor-skega društva iz drinske in vrbaske banovine.

Poštenši s 1. febr. t. l. bodo začele poštna hranilnica in vse pošte v državi izplačevati kupon št. 10 obveznic vojne škode.

Po uradnih vesteh je na Portugalskem zopet red in mir. Prevrtni poizkus se je popolnoma ponesrečil.

Na ameriških borzah se je začel dolar dvigniti. Vsi napori državne blaginje, da bi dolar ostal na nižji stopnji, so ostali brez uspeha.

Nemški propagandni minister Goebbels je prevzel propagando za olimpijado, ki bo 1936 v Berlinu.

Sodišče v Hamburgu je obsodilo na smrt tri komuniste, ki so umorili nekega nacionalnega socialista.

Sinočnja seja Sveta Zveze narodov je bila tajna. Razprava se je sukala okrog vprašanja posarskega plebiscita. Seja je trajala dve uri.

Kakor se pripoveduje v ameriških uradnih krogih, bo Roosevelt zahteval od kongresa, da se takoj sprejme zakon o revalorizaciji dolarja in to do srede.

Redarstvo v Lisaboni je razvilo velike aktivnosti, da zaduši komunistično zaroto. Teroristični akti pa se po vsej Portugalski še zmeraj množijo. Vlada je zaprla vodstvo strokovnih organizacij.

Včeraj zvečer se je v Parizu sestalo vodstvo društva javnih nameščencev, ki je sprejelo resolucijo proti francoski vladi radi znižanja uradnihških plač.

Dasi je danes potekel že peti dan, odkar je veliki potres razdeljal srednjo Indijo. Še zmeraj vlačijo iz razvalin trupla in ranjene Potres je zasul tudi neki rudnik in je v rudniku našlo smrt par sto rudarjev.

Francosko letalsko ministristvo je uvedlo preiskavo o tem, kako je prišlo do katastrofe letala »Smaragd« in ugotovilo, da je bilo letalo zgrajeno iz preslabega materiala.

ki so danes mladi, morali imeti pripravljen odgovor. Daj Bog, da bi takrat naš mladi katoliški rod, ki vselja, bil pripravljen, da vreljati tudi glas katoliške vere in da bi mogel dati novemu redu, ki vselja, vselja, vselja ... krščansko obličje! Ne zaostajajmo, ne prihajajmo prepozno! Čas gre naprej vsako minuto. Tisti, ki vodijo danes mladino, naj dobro vedo, da bo ta mladina v 20 letih, ko bo urejevala nov red, delala tako, kol je bila danes nautena. Zmaga, porazi v tej bližnji bodočnosti, kdo bo nosil odgovornost za nje, če ne naš rod, ki bi moral mladino voditi in jo usmerjati. Nas, da, nas vprašuje Bog, nas in ne naše mlade, če smo pripravljeni za bitko, ki čaka človeštvo v dveh desetletjih. Pustite torej da umre, kar je danes, in pripravljajte rod, ki bo živel še jutri, da udari krščanski pečat na red, na civilizacijo ki se poraja iz krčevitih gibov civilizacije, ki zahaja!

MLADA BOJEVNIKA DUS

Dva mlada misijonarja iz Assama sta se lonsko leto odpravila v razpisito mesto Terpur (»Kruvo mesto«), kamor si ni doslej drznili stopiti še noben misijonar. Prebivalci tamkajšnjega mesta so namreč razupili kot kroiteljno, nasilno ljudstvo. Pogum teh dveh smelih mladenčev pa je bil tisočero blagoslovljen. Evangelij, ki sta ga oznanjala mestu in okolici, so ljudje resnobno poslušali. In v tem edinem letu se je izpreobrnilo nad 1600 paganov, ki so iz diejih primitivcev postali krotki verniki. Ta čas sta vneta propovednika božje besede ustanovila cerkvene občine v 32 vaseh. — Neodmno bo ta uspeh bistveno pripomogel k pokristjanjenju vsega Assama.

ZENA IN MODERNA DRŽAVA

Na novega leta dan je govorila o tem vprašanju gospa Paula Sieber v nemškem radiju in je sijajno skrepla v pet točk načelne zahteve pisateljice Mine Weberjeve v »Aufstieg durch die Frau« (Navezgor s pomočjo žene):

1. Država naj uporabi pri svoji notranji obnovi vse sposobnosti in vse pozitivne sile žene.

2. Država naj prepusti ženi vsa njej lastna in bilna območja, kjer naj sama ustvarja in oblikuje.

3. Žena je pripravljena, da samo sebe poštno premaguje in da brez oklevanja in brez slabosti vrši njeni biti lastne dolžnosti kot varuh človeških življenj in kot mati.

4. V okviru tega samopremagovanja in tega z ljudstvom povezanega holenja in delovanja se bo izoblikovala moderna žena.

5. Če se bo samo sebe nadzirala in želela svoje življenje tesno in organsko povezana na vse ljudske potrebe, si bo moderna žena izvojevala svoje mesto v poklicnem in družinskem življenju. Na ta način bo rešeno moderno žensko vprašanje, če ne danes, pa polagoma, na ta način, da se žena, kot stvariteljica novih in čararka starih vrednot koristno vključi v občestveno življenje ljudstva, naroda, države.

Le tam, kjer se v samopremagovanju, trega-nju in v trdolah padle velike odločitve, bo žena mogla sodelovati pri npravi, politični, gospodarski in verski obnovi naroda, bo ne samo sodelovala, ampak bo dala ta, tesar, ki noben možki ne more vzeti in o čemer bo samo ona odgovarjala pred zgodovino in pred Bogom.

Zaščitenim dolžnikom-kmetom

Podpisane osrednje organizacije denarnih zavodov pozivajo vse one kmete, ki so zadolženi pri denarnih zavodih in mislijo, da imajo pravico do zaščite po uredbi o zaščiti kmeta z dne 22. novembra 1933, da do konca januarja t. l. predložijo svojim denarnim zavodom dokaz, da so zaščiteni. To je potrebno zaradi tega, ker morajo denarni zavodi z dnem 23. novembra 1933 zaključiti račune zaščitenih kmetov in jih od tega dne dalje voditi po določilih uredbe. Seveda velja ta poziv samo za one dolžnike — kmete, ki tega niso še uredili s svojimi denarnimi zavodi. Dokler prizadeti dolžniki ne dokažejo denarnim zavodom pravice do zaščite, jim ne morejo zavodi nuditi ugodnosti po uredbi. Dokazi o pravici do zaščite morajo biti verodostojni in resnični. Neresnične podatke lahko smatrajo denarni zavodi za poskus prevare, ki je kazniv.

Po določilih uredbe morajo dolžniki denarnim zavodom predložiti dokaze, da so ob času zadolžitve 1. sami ali s člani svoje rodbine obdelovali zemljo, 2. da njihova posestva tedaj niso presegala 75 ha orne zemlje (njiv, travnikov, vrtov, vinogradov, torej brez gozdov, pašnikov, ribnikov, kamnolomov), 3. da je bila tedaj njihova davčna podlaga ali katastralni čisti donos za odmero zemljarine, in v okolici mest in trgov poleg tega tudi podlaga za odmero zgradarine, v kolikor ta ni presegla 10 tisoč Din, višja kakor pa podlaga za odmero drugih neposrednih davkov. Isto velja tudi za posestva malo-

letnih, za kmetiške zapuščine in za take kmete, ki radi boleznimi ali drugih neuklonljivih vzrokov niso mogli sami obdelovati zemlje.

Najemniki posestev morajo dokazati, da so se v času zadolžitve kot najemniki pečali s kmetijstvom kot glavnim poklicem in da niso plačevali nobenega davka, razen morda uslužbenkega.

Bajtarji, sezonski delavci in podobni morajo dokazati, da so imeli značaj kmeta, t. j. da so živeli na svoji domačiji in obdelovali zemljo, torej da so se pečali s kakšnim drugim poslom le kot s posrednim zaslužkom.

Uredba sicer določa, da izdaja gori omenjene dokaze županstvo, vendar navadno potrjuje županstva ne zadostuje, ker ne nudi dokaza, saj dokaznih pripomočkov župaštva v večini slučajih sama nimajo. Zato naj dolžniki preskrbe pri davčnih upravah številčne podatke o davčni podlagi za davke, ki so jih plačevali ob času zadolžitve ali pri sodiščih zemljeknjižne podatke in jih predložijo denarnim zavodom osebno ali po pošti. Točne podatke županstva morajo torej predložiti poglavitno le oni, ki so se poleg kmetijstva bavili še s kakim drugim poslom.

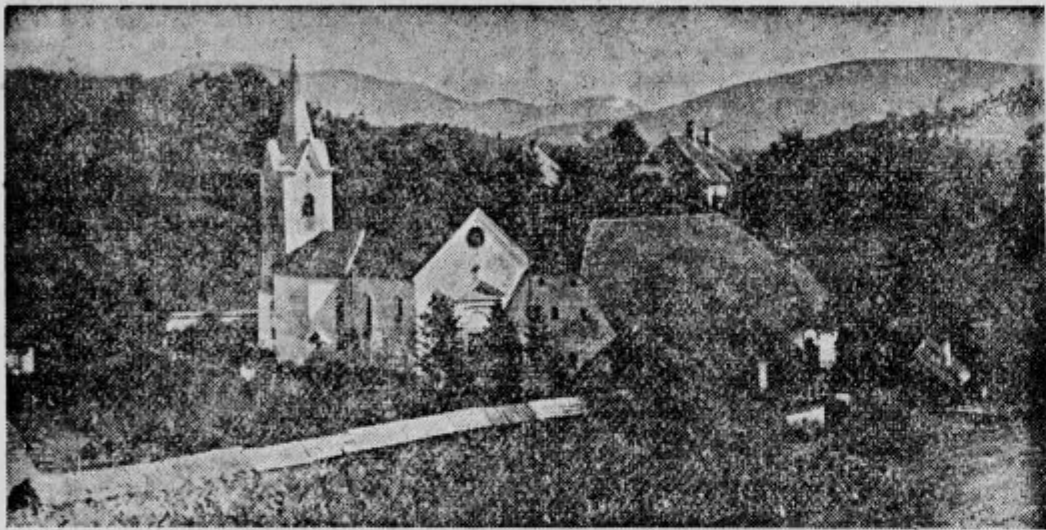
Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani,

Zadružna Zveza v Ljubljani,

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani,

Društvo bančnih zavodov v dravski banovini.

Iz preteklosti škocjanske fаре in cerkve

Predlanskim je škocjanska cerkev doživela svoj srebrni jubilej, ki pa javnost zanj ni vedela. Ampak naša cerkev je vendar le mnogo starejša! Naj kratko govori zgodovina.

Pripovedka pripoveduje, da je pred več ko 900 leti na Turjaku vladal grof Baltazar Turjaški. Okrog Turjaka so bili ogromni gozdovi, polni divjadi, katero je grof vneta lovil. Nekega dne pa se je v gozdu izgubil. Ostal je čez noč v gozdu. Tisto noč je obljubil, da bo tam dal sezidati cer-

Duhovni svetnik g. Janko Jereb

kev, če srečno pride iz gozda. Drugi dan so ga njegovi psi zdravega našli na kraju, kjer je pozneje res zgradil cerkev. Danes se na tem mestu — sredi nekdanjih mračnih gozdov — dviga lepa farna škocjanska cerkev. Tista prva cerkva je bila zgrajena okrog l. 1006.

Pozneje so to cerkvico povečali, postavili poleg nje prezbitirij in l. 1898 povečali tudi zvornik. Ta cerkev je bila l. 1906 po večini podrta in na njenem mestu se je dvignila nova prostorna župna cerkev. Od starodavne cerkve je v novi cerkvi ohranjena apsida v desni kapeli. To je ostanek ene najstarejših slovenskih cerkev. Slog je gotičski. Kakor so trdili strokovnjaki, je kragovci-vice enega okna v prezbitiriju, rebra kapelice in en sklepnik ohranjeni iz prvotne cerkve.

Staro cerkev so brez dvoma res sezidali Turjačani. Saj Turjačanom tudi nobena cerkva v okolici ni bila tako pri srcu, kakor ta. V farno cerkev jo je povzdignil in najbrže tudi razširil Herbert II. Turjaški l. 1260. V tedaj novo predelani farni cerkvi je bil tudi prvi župnik Turjačan Baltazar, kancler oglejskega patrijarha. Ta je zelo skrbel za cerkev in jo bogato obdaril z zemljišči in rento. Ker je bila cerkev in župnija takorekoč otrok Turjačanov, ni čudno da je v njej v dobi protestantizma veliki podpiratelj luteranstva Herbert Turjaški uvedel protestantovsko službo božjo. V tej cerkvi je imel luteranske pridige Jurij Dalmatin. Toda ljudstvo je kakor skala neomajano stalo v katoliškem taboru in luteranski nauki so brez plodu padali med Škocijance. Vrle škocjanske farane so Dalmatinove pridige celo tako razdražile, da so ga nekoč vrgli s prižnice. Kljub temu odporu katoliškega ljudstva pa je cerkev, ki so njeni patroni bili Turjačani do l. 1698 ostala v rokah protestantov.

Ko so cerkev l. 1906 podirali, so ugotovili, da je bila svoje čase lepo poslikana, najbrže l. 1589. Najbrže so te slike sorodne z onimi v podružnici na Vrhu pri Želimljah, ki je poprej tudi spadala k Škocijanu ter so jo tudi zgradili Turjačani. V stranskem oltarju sta v stari cerkvi bili dve Meningerjevi sliki, kateri sta bili postavljeni tudi v sedanjo novo cerkev.

Medtem je prišel za župnika v Škocijan g. Janko Jereb, ki se je lotil dela za novo cerkev. Še 27. oktobra l. 1906 ni bilo o novi cerkvi ne duha ne sluha, a l. 1907 je bila že blagoslovljena.

Od stare cerkve je ostal samo stolp in prezbitirij. Ko smo od priljubljenega gospoda župnika slišali, kakšne načrte ima, mu nismo hoteli verjeti, da bo vse to v nekaj mesecih izvršil. Toda gospod je zaupal vrlim faranom, ki niso brez vzroka ponosni, da imajo starejšo farno, kakor pa je ljubljanska škofija.

Pod vodstvom spretnega inženjerja Jakscheta se je posretilo, da se je k staremu prezbitiriju priklopila ladja z dvema kapelama v podobi križa. Cerkev je zares krasno delo in čudovito akustična. Delal jo je zidarski mojster Ranko mlajši iz Cerkevce. Toda zaman bi bil trud g. župnika Jereba, g. inženjerja in zidarskega mojstra, ko bi ne bilo vrlih Škocijancev in njihovega patrona že umrlega grofa Leona Turjaškega. Posebno grof Leon Turjaški je slovel po svoji darežljivosti vsem cerkvam, katerim je bil patron. Storil je več, kakor je bil dolžan. Druga velika sila pa so bili škocijanski farani, ki so z delom dokazali, da so vredni potomci nekdanjih globoko vernih in katoliško zavednih prednikov, ki se tudi v najhujšem boju niso hoteli ločiti od katoliške cerkve. Kdo bi preštel vse kaplje potu, ki so ga prelili za to cerkev Škocijanci, od otrok do starčkov, vsi. Ta cerkev je res delo naših rok, naša cerkev!

Dne 27. oktobra 1907 je bila ob obilni asistenci duhovnikov blagoslovljena. Blagoslovil jo je ribniški dekan g. Dolinar. To slovesnost je posebno dvignilo krasno petje. Tisti dan je škocijanska fara doživela tudi orkestralno mašo najbrže prvič v zgodovini. Iz Ribnice je prišel umetnik na orgle, organist Zihl, ki je vodil pevski zbor, prof. g. Vojteh Hybašek pa je dirigiral orkester, katerega je pripeljal iz Ljubljane.

Te vrstice, katere sem tukaj napisal, naj bodo dokaz, kako slovensko ljudstvo živi s cerkvijo in v kako hvaležnem spominu ohranja tiste, ki se zanj trudijo in delajo. Eden takih je tudi naš bivši župnik g. duhovni svetnik Janko Jereb, ki nam je pred 27 leti začel zidati sedanjo cerkev.

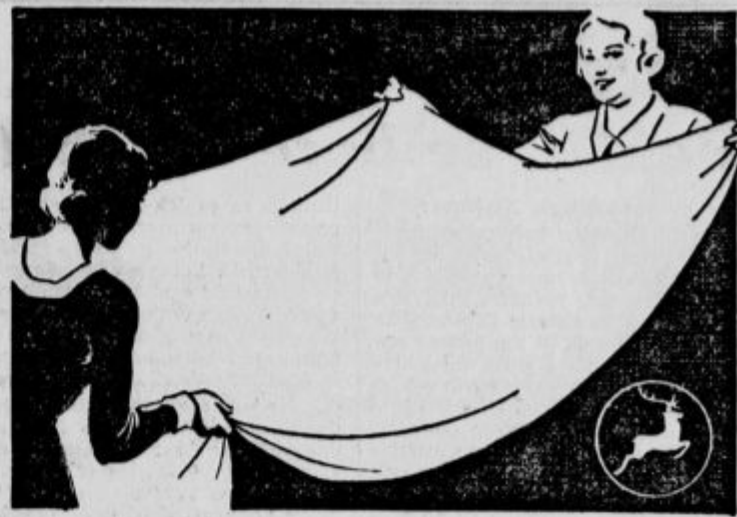
Konec starih tržiških orgel

Tržič, 19. januarja.

100 let so pele v naši župni cerkvi orgle, pretekli tork so pa še zadnjikrat odpele črno sveto mašo za sedmino pokojni Sušnikovi materi. Saj so še kar lepo pele, če je večja roka g. organista pritiskala nanje, a starostna onemoglost je postajala vedno hujša. Že pred vojsko so hodili nekateri s skrbjo okoli njih, vojska jim je zaradi starosti prizanesla, in v letih po vojski je bila temeljita operacija odlaganja toliko časa, da so orgle doživele stoletnico.

Razdrli jih je orglarski mojster Jenko iz št. Vida. Vspal se je nanj že kar moka iz lesenih piščali. Zložil je mojster cinaste piščali in le nekatero leseno v zaboje, pa je zazijala na koro prazna omara, h kateri je prislonej še dober meh. Omara je bila polnjena že nazaj, da bo več prostora za naš številni cerkveni zbor. Na koro se bodo zavrteli mizarji po novem tlaku, pleskar in pozlata bo prenovil lepo omaro in elektrifikarji bodo napravili mehu električni pogon. G. Jenko bo porabil od starih orgel, kar je še porabnega, drugo bo naredil novo in konec aprila bo naša hiša božja zopet glasnega šuma iz kora polna.

Ime strokovnjaka Jenka iz št. Vida nam porokuje, da bodo znatno povečane orgle prvovrstne; naklonjenost tržiških župljanov za vse dobro in lepo bo pa gotovo odstranila nemalo skrb cerkvenega predstojništva za pokritje visokih stroškov.

Kdor ga pozna, mu ostane zvest!

Že od nekdaj pomaga Schichtovo terpentino milo gospodinjim temeljito prati in vzdrževati v hiši red in čistoto.

Torej: Pazite prav posebno na izvorni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTOVO
TERPENTINOVO MILO

...ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Sem in tja po Zagrebu

Socialni davek v Zagrebu

Slomskovo prosvetno društvo ima po enoletnem uspešnem delovanju svoj redni občni zbor v nedeljo 21. januarja v svojem društvenem prostoru. Na občni zbor pride P. Gabrijel Cenc, predsednik Slom. prosv. društva. Zgodovina enoletnega delovanja tega društva je bogata. Dramatski odsek je uprizoril celo vrsto prav dobro uspešnih predstav. Pevski odsek pod vodstvom skromne, kot čebelica vneta zobozdravnice dr. Klemenc in g. Gorenjska se je udeleževal kot cerkveni pevski zbor pri Sv. Roku in si je pridobil prav velike pohvalne priznanja od vseh »Rokovceev«. Posebno se je uveljavil z dvema cerkvenima koncertoma.

Vsem, posebno pa pevcem, je močno žal, da se je gospa dr. Klemenčeva zahvalila za to mesto in ko bi ne imela v svoj prilog res utemeljenega razloga velike zaposlenosti in pa dejstvo, da je to delo prevzela le za začetek, da se vse dobro upelje, bi kar ne mogli sprejeti tega njenega sklepa.

Jubilej katoliškega moža

Na prijaznem Visokem župnije Senčur pri Kranju praznuje danes sedemdesetletnico svoje starosti daleč poznani mož — Jagodič Jožef. Po domače mu pravimo: Šnekov oče! Iz mladih let mu je v najbolj živem spominu stradež, ki pa nikdar ni mogel ukloniti njegove vesele narave. Nekdanji senčurski kaplan — med njimi je bil tudi rajni lavantinski škof Karlin Andrej — je bil

vedno v največje kratkočasje. Morda se je ravno takrat navzel globoke ljubezni do duhovnikov, ki je še danes tako očita poteza njegovega značaja. Praznihi rok je prišel na Visoko s svojo drago ženko. Pa z neutrudljivo pridnostjo — saj se to zimo vstaja vsako jutro ob polstirih — sta si pridobila lično hišo z lepim posestvom. V Šnekovi hiši je vtelesen trud tisočerih nočnih ur, ki sta jih prečula pri copatah. Naš slavljeneč je bil vedno navdušen za copate! Kot šaliv, a soliden copatar je znan daleč po Sloveniji in še čez — po Koroskem, Hrvaškem itd. Kljub zelo številni družini je omogočil dvema sinovoma celo akademsko izobrazbo. Eden — Jože — zavzema že zelo vidno mesto ravnatelja škofijskih uradov v Ljubljani, drugi je pred nastopom agronomske službe.

Naš sedemdesetletnik je zelo prijeten in zgovoren družabnik. Zaida pa naravnost v ogenj, če nanese pogovor na verska vprašanja. To je njegov najljubši tema v razgovorih. Takoj spoznaš, da ves živi za katoliško prepričanje in da mnogo razmišlja o zvezdnih in nadzvezdnih tajnah. Ta filozofska nadahnenost je brez dvoma najkrepkejša plat njegove duše, ki se morda zrcali tudi v pesniških talentih njegove hčerke Marije, poročene Ferjan!

In kako ves gori za cerkveno petje! Kadar basira in taktira, pozabi, da nosi že sedemdeset križev! Tako postane mladeniški! Morda ob svoji sedemdesetletnici ničesar ne bi bil bolj vesel, kakor novice: Danes je visoka cerkev dobila svoj harmonij! Od radosti bi vzkliknili: Še bomo peli Bogu in svetemu Vidu na čast!

Zagrebska javnost je še vedno vznemirjena radi novega socialnega davka, ki je sedaj že čisto določen. Nekateri so močno nevoljni nad tem, ker so te dajatve izvzeti lastniki novozgrajenih hiš — pravijo, da bi ga prav ti najlaže plačali, ker so zidali ne iz potrebe ampak iz preobila, v skrbeh da jim ne bi denar propadel. V mnogih slučajih je to tudi gotovo res. Ta davek je določen po višini občinskih doklad postopno od 10, 15 20 do 25% od 400 do 10.000 Din. Denar se bo uporabil za javna dela in za podpore. Pri javnih delih more priti na vrsto samo tak, ki je že vsaj 3 leta v mestu. 10% tega denarja se bo porabilo za podpore.

Te dni je bilo pisanja in govorjenja o 200 milj. posojilu, ki bi ga mesto dobilo iz inozemstva. Župan dr. Krbek se je vrnil te dni iz Beograda, kjer se je mudil v zadevi mestnega proračuna in je izjavil, da za najmanjše posojilo sedanji čas ni ugoden.

Svoja številna in po večini zelo bridka leta dobro nosi. Sicer toži: Zima me tare! Ali njegov duh je še vedno mlad in čil! In ta bo premagal vse telesne slabosti!

Danes mu sredi zbrane in vesele družine sigurno ne bo mraz. Naj ga ljubeča družina in mašniški blagoslov sina-duhovnika ogreje še najmanj za deset let naprej! Naj po dolgih trudihi pričaka še osemdesetletnico ob gorkem solncu sreče, zdravja in zasluženega počitka!

Štirideset let pri istem gospodariu

»Ješetovo Malko« pozna vse na Rimski cesti in po Gradišču ter daleč na okrog v Ljubljani. V Ješetovi prodajalni je ves dan na nogah ter neumorno streže dohajajočim kupovalcem, za katere pa nima samo potrebnega blaga v zalogi temveč tudi vedno milo prijazno besedo, dober nauk in nasvet. Otroci, služkinje in gospe, ki se ves dan zgrinjajo krog nje, sprejemajo rade njene migljaje ter jo odkritosrčno cenijo. Za ves ta okraj je Malka s svojo zvesto, tudi vsem poznano tovariščico Nežko, pravi apostol zgle- da, besede ter pospeševanja dobrega tiska. Kar gospodični od dela časa preostane, ga posveti molitvi.

To skromno in tiho delavno življenje omenjamo danes v našem listu, ker vrši gospodična Malka ta svoj zvesti posel že 40 let pri istem gospodarju. 14 let stara je prišla Malka Kepic h blagopokojni gospej Antoniji Ješetovi v službo ter je v tej hiši vztrajala v veselih in težkih dneh zvesto in požrtovvalno štiri desetletja. K temu jubileju zvestega štiridesetletnega dela čestitamo gospodični Malki in hiši, ki je bila vedno očetovalsko dobra do svoje uslužbenke in je znala s priznanjem tudi visoko ceniti pošteno delo.

Liubljanske vesti:

Umetniki se bore za obstoj

Ljubljana, 20. januarja.

Odkar obstoja na magistratu kulturni oddelek, se zatekajo k njemu precej pogosto umetniki slikarji in isčejo tam od pomoči svojemu položaju, ki v večini primerih ni prav nič rožnat. Predvsem skušajo umetniki mestnemu magistratu kakšne slike odprodati, obenem pa prosijo, da bi jim mestna občina uredila ateljeje. Mestna občina je do sedaj uredila 5 umetnikov ateljeje, za napravo novih pa jo je prosilo še 12 nadaljnjih umetnikov. Mestna občina v svojih proračunih premalo dotirane postavke za podpiranje umetnosti, da bi mogla vsem ustreči. Mestni proračun vsebuje znesek 25.000 Din za odkup slik, s katerimi seveda ne more ustreči niti v majhni meri željam umetnikov. Umetniki pa so zlasti v stiski, ker so tisti zasebniki, ki so do sedaj slike kupovali, že takorekoč utrujeni, saj v svojih zasebnih zbirkah slik nimajo kam več dati, obenem pa se dandanes vsakdo težko odloči kupiti umetniško. Banovina ima sicer v svojem proračunu znesek 60.000 Din za podpiranje umetnosti, vendar pa tega zneska skoraj ne izrablja. Prav tako tudi država ne podpira slovenskih umetnikov ter bi jo morali razni

činitelji za to šele zainteresirati. Mestna občina je imela v svojem proračunu znesek 80.000 Din za Narodno galerijo, ki ga pa ni izplačala. Umevno je, da je slovenska likovna umetnost sedaj v znatni stiski.

Svoj čas je n. pr. župan Hribar dosegel, da je avstrijsko prosvetno ministrstvo kupovalo precej slik naših umetnikov, prav tako tudi deželni predsednik, deželni odbor, pozneje pa veliko županstvo in oblastni odbor. Zadnje čase je to prenehalo.

Na kulturnem oddelku se sedaj bavijo z mislijo, da bi uredili kje stalno razprodnjo razstavo za umetnine ter bi zanj zainteresirali občinstvo. Težave so s prostori, ker je Jakopičev paviljon precej okupiran po razstavah posameznih slikarjev. Pač pa je kulturni oddelek že pričel v nekaj primerih posredovati med umetniki in občinstvom ter so prvi uspehi kar ugodni, čeprav so šle prodane stvari pod istimi pogoji, kakor dandanes skoraj vsako blago, namreč na obroke. Morda pa se kultur. oddelek le posreči, da osnuje tako stalno prodajno razstavo, vendar je tu toliko raznih činiteljev in pomislekov, da bi bilo stvar dobro premisliti, preden stopi v življenje.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

v palači Vzajemne zavarovalnice

V nedeljo ob 3 in 5 popoldne:
„Povodni mož in Ančka“

Sedeži 6, 4 in 3 Din, stojišča 2 in 1 Din.

Dva nevarna zlikovca

Ljubljana, 20. jan.

Davi okoli 3 sta dva stražnika pregledovala Kolodvorsko in sosednje ulice. Pred sanatorijem »Emona« v Komenskega ulici sta stražnika opazila dve temni senci, zato sta pristopila bližje. Videla sta takoj, da sta pred sanatorijem dva moška, katerih vedenje ni bilo nič preveč navadno in je dalo stražnikom povod za sum. Stražnika sta oba moška aretirala in odvedla na policijo. Uspeh policijske preiskave je bil presenetljiv. V žepih obeh je policija našla vse polno vlomilskega orožja, kakor vitrihov, dlet, pil in celo množico raznih ključev. Aretirana sta bila 32-letni Albin H. iz Spodnje Hrušice in 22-letni Anton M. iz Črešnjice pri Dobrunjah. Anton je že poročen in oče enega otroka. Oba sta imela že ponovno opravka s policijo, zlasti Albin je znan kot nevaren tat.

Vse kaže, da sta nameravala vlomiti v Dergačev sanatorij. Policija ju je že davi, še bolj pa popoldne zasledovala in je od Antona, ki je pač manj izkušen, izvedela zanimive podrobnosti. Že dosedanja preskava je dognala, da sta vlomilca napravila kar majhno vlomilsko podjetje ter sta nameravala vlomljati kar po vrti. Albin je bil oblečen v usnjen jopič, za katerega je policija ugotovila, da je bil ukraden v noči na 18. t. m., ko je bilo vlomljeno v Turkovovo trafiko in gostilno v Strelški ulici. Tedaj je tam, kakor smo poročali, izginila še hromatična harmonika, stenska ura ter nekaj tobaka, tako, da je lastnik trpel nekaj jurjev škode. Nedvomno je bil med vlomilci sedaj aretirani Albin, če že ni sam vlomil. Iz nekaterih malenkosti in iz Antonovega priznanja pa sklepa policija, da je Albin vlomil tudi v noči od 4. na 5. t. m. v Triptlovo gostilno na Ambroževem trgu, kjer je bilo odnesenih raznih stvari v vrednosti okoli 600 Din.

Anton prizna, da sta se pred tedni z Albino zmerila, da bosta vlamljala v družbi, ker bi jima delo tako in tako nič ne neslo. Anton je namreč izučen ličar, po poklicu pa tat, Anton pa je zidar. Pripravljala sta si tudi vlomilsko orožje, hodila pa sta obenem od vrat do vrat, oprezat, kje bi se dalo ponoči kaj ukrasti. Kjeroli sta našla v vratih ključ, sta ga hitro izmaknili, češ, da čez sedem let, ali pa še prej, vse prav pride. Od tu tudi tolika množina ključev, ki so jih dobili pri aretaciji.

Anton zatrjuje, da je bil snoči tako pijan, da sploh ne ve, kako sta prišla na misel vlomiti. Z Albino sta se namreč po policijski uri srečala pred neko nočno kavarno ter od tam odšla na svoje vlomilsko delo. Najprej sta nameravala vlomiti k Marinku v Prečni ulici, toda ju je tam nekaj zmotilo, nakar sta odšla pred sanatorij, no, tam pa jima je izpodletelo. Policija preiskuje, v koliko sta dva zlikovca v zvezi še z raznimi drugimi tatvinami in vlomni, ki so se zadnje čase precej pogosto dogajali v Ljubljani.

Da! pri trdki J. MAČEK
na Aleksandrovi cesti štev. 12 kupite
najbolj ugodno
moška in dečja oblačila

© Švedska pisateljica v Ljubljani. V Ljubljano je dospela gdca Anemarie Kraatz, znana švedska gledališka in filmska kritičarka ter novelistka iz Helsinkisa, glavnega mesta Finske. (Na Finskem živi namreč številno in kulturno močna švedska manjšina.) Gdca Kraatzova se je prej mudila v Celju kot gost znanje pisateljice Alme Karlinove, sedaj pa se bo mudila štiri dni v Ljubljani. Gdca Kraatzova se zanima za slovenske umetnostne razmere, za slovensko pesem, ki jo precej prevaža v švedščino in za slovensko folkloro. Priredila bo o nabranem blagu nekaj predavanj tudi v Stockholmu.

© Bolnišnici se obeta letos rekord. Rekordno leto glede sprejemov v ljubljansko bolnišnico je bilo l. 1932. Lanko bi bilo morda še bolj, ako jih ne bi bilo toliko odklonjenih. Letošnji januar pa kaže, da bo l. 1934. morda celo prekosilo l. 1932. Dosedaj je bilo sprejetih v bolnišnico 1350 bolnikov. Nekatere januarске dni jih pride v bolnišnico kar po sto, pa tudi 110 in celo 120 bolnikov. Poseben naval je na kirurški oddelek.

© Počasenje spomina blagopokojne gospe Roze Rohrmannove je darovala rodbina Kavčičeva. Lepi pot št. 6 Din 200 za mestne reveže, zakar izreka mestno načelstvo najtoplejšo zahvalo. — Mesto venca na grob pok. Seunig I. je daroval g. Čadež L. trgovec v Stri-jevi ul. za mestne reveže 100 Din za kar Mesto mestno načelstvo najiskrenejšo zahvalo!

© Skrb za soljudi. Nekje na robu mesta stojita v precejšnji razdalji dve vili, med njima na sredi pa je skromna stojnica, v kateri prodaja stara ženica šabane in sladkorčke. Mimo obeh vil in stojnice vodi hodnik, po katerem gre vsak dan lepo število pešev, sedaj pa je

ves poledenel. Niti pred prvo, niti pred drugo vilo hodnik ni posut z ničemer, ne z žaganjem, ne s peskom, ne s pepelom. Pač pa je od tam, kjer se neha vrt prve vile, pa do tja, kjer se pričinja vrt druge, lepo posut z žaganjem, tako, da pešcem ne drsi. Stopim k ženic in kupim malenkost za prevezo. Vedel bi namreč rad, kdo je tako skrbno posul ta hodnik, ki nima drugega gospodarja, kakor mestno občino. Če ga je morda mestna občina ali lastnik katere obe vil? »Ne, mi odgovori ženičica, jaz sem ga. Sem ga morda premalo, saj ne drči?« Vrla žena, osramotila je s svojo skrbjo za soljudi oba svoja imenitna soseda, ki pustita, da pred njunima vilama cepajo ljudje, oziroma so v vedni nevarnosti, da jim ne spodrsne.

Kino Koceljevo Tel. 31-62

Danes ob 1/2 11., 3. in 5 češki film

Janko in Metka

Ob 7. Strahovi iz orete clost

Ob 9. in jutri ob 8. oba soreda

© V letu 1916 rojeni mladeniči se morajo najkasneje do konca tega meseca zglasti v mestnem vojaškem uradu Ambrožev trg št. 7-l.

© V svrhu rednega nabora se morajo v voj. uradu na Ambroževem trgu št. 7-l. takoj prijaviti vsi doslej še nezglašeni naborniki rojstnih letnikov 1914 do 1907.

© Vojaški obvezniki, ki se ščitijo nespособne za osebno izvrševanje voj. službe, naj se v svrhu pregleda zglaste najkasneje do konca tega meseca v voj. uradu na Ambroževem trgu št. 7-l.

**Krote pustne, dobre in velike tudi
sisačičarna „Pri Zalazniku“ ti nud!**

**Kdor množino krofov večjo naroči
pa k normalnim cenam znoten še
ponust dobi!**

© Vojaško zaprisežen mora biti vsak obveznik, ki je že oddalil svoj rok. Kdor še ni prisegel, naj se vsaj do konca tega meseca zglasti v voj. uradu na Ambroževem trgu št. 7-l.

© Lastniki avtomobilov, motornih koles, živine in vozov morajo vedno takoj prigravit ali odglasiti vsako nastalo spremembo v voj. uradu na Ambroževem trgu št. 7-l., sicer zapadejo ostri kazni, ki jo predvideva voj. kaz. zakon.

© Zglastev bivališča mora imeti vsak v Ljubljani bivaajoč moški od 18. do 50. leta starosti potrjeno na svoji voj. izkaznici. Pravilno zglastev stanovanja potrjuje voj. urad na Ambroževem trgu št. 7-l.

**SANATORIUM
EMONA**
Ljubljana
Komenskega ul. 4
Zdravnik: Telef. 3623
Dr. Franc Derjanc, kirurg, šef-primarij v. p.

© V Ljubljani umrli od 12. do 18. januarja 1934: Pajer Marija, 81 let, šivilja, Sv. Petra nasip 49; Jesenko Marija, 83 let, zasebnica, Strelška ul. 2; Krempuš Blaž, 67 let, vlakovodja v pok., Aleševčeva ul. 22; Schumi Luka, 90 let, krojaški mojster, Japjeva ul. 2; Grbec Josip, 38 let, avčarski pomočnik, Aljaževa c. 3; Rohrmann Roza roj. Strzelba, žena trgovca in posest., Sv. Petra ul. 28; Kodolja Pavel, 23 let, delavec, Koranova ul. 5; Seunig Ivana roj. Kusar, 71 let, posestnica in trgovka, Stari trg 7; Miklauc Marija roj. Bekar, 72 let, žena poštn. poduradnika v p., Vidovdanska c. 9; Flere Josip, 71 let, poštni ravnatelj, Domobranska c. 1; Bidove Marija, 86 let, zasebnica, Vošnjakova ul. 20; Fabian Franja, 84 let, prodajalka, Japjeva ul. 2; Bauer Rozalija roj. Hrandšnaig, 55 let, zasebnica, Vidovdanska cesta 9; Rogelj Marija, 60 let, trgovka, Vidovdanska cesta 9. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Meditz Ivan, 58 let, obč. ubogi, Koprivnik 35 pri Kočevju; Vičič Matija, 37 let, posestnik, Cerknica 179 nad Logatec; Popov Aleksander, 63 let, knjižničar, Tavčarjeva ul. 12; Sterle Marijan, 5 mesecev, sin roj. mojstra, Podcerkev 14 pri Starem trgu; Tekavec Ivan, 67 let, delavec, Vase l. obč. Medvode; Bręgar Franc, 64 let, delavec, Zg. Besnica 33 pri Novem mestu; Mramor Marija, 26 let, zasebnica, Cerkije pri Kranju; Bokaš Franja, 25 let, zasebnica, Hotovlje 37; Čadež Katarina, 2 meseca, hči perice, Rožna dol. VI-39; Marn Filip, 25 let, elektromonter, Stranska vas pri Grosupljem; Strušnik Františka, 38 let, dinarica, Bela 2 pri Polhovem gradu; Knap Jakob, 38 let, poljski dinar, Begunje pri Cerknici 53; Goršek Marija, 54 let, poljska delavka, Griže pri Celju; Dobrovolje Vera, 13 let, hči zvaničnika, Verđ 94 pri Vrhniki; Schwentner Ida, roj. Peklaj, 33 let, žena pleskarja drž. žel. Moste, Pokopališča ul. 41.

© Nesreča na Novem trgu. Pričakovati je bilo, da bo poledica, ki sedaj vlada na ljubljanskih cestah in ulicah, povzročila tudi precej nezd. Ljudje so res padali in lovili ravnotežje, kakor za

Gop, glej zapreko

nedolžno sicer, ki pa spada istotako v zimski sport kakor Nivea. To veslo, da veter in hlad stavila velike zahteve na kožo in da se ona »ušti. Koža potrebuje vsled tega prav posebno varstvo, če želite, da postane odporna, rdeča in da ne razpoka. V to svrbo je Nivea-Creme in Nivea-olje idealno in enostavno sredstvo vsled vsebine kože slične materije Eucerita. Zato kožo zvečer, zjutraj in pred izletom dobro nadržnite odnoano namažite. Uspeh: Nikako neugodno ntezanje, ampak mehka gladka koža in svež sportski izgled.

Mariborske vesti:

Mariborčani uživajo zdrava živila

Napredek v tržni higijeni

Zdravstvene razmere mesta so v veliki meri odvisne od higijenskih razmer, ki vladajo na trgu. Živila bistveno vplivajo na stanje splošne higijene in zato je umljiva skrb, ki jo povsod v mestih posvečajo zdravstvenim razmeram na trgu. Tudi mariborsko tržno nadzorstvo izvršuje v tem pogledu svojo dolžnost naravnost vzorno, dasi je tudi množičnega se dela s posli že nekaj let preoblozeno. Prizadevanja tržnega nadzorstva za povdigo tržne higijene se najlepše vidijo v padajoči tendenci živilskih nedostatkov na trgu in v zasebni trgovini. Še pred nekaj leti je na pr. izkazovala preiskava mlečne kakovosti 60% nedostatkov, lani pa je bilo pri 148 odvzetih vzorcih samo 29% neprimernih. Isto se vidi pri smetani, radi katere so se svoječasno mariborske gospodinje najpogo-

steje pritoževale. Le pet slabih vzorcev je bilo tekom enega leta najdenih na trgu, pri maslu devet vzorcev, pri svežem mesu osem vzorcev, pri klobasah pa devet. Tržno nadzorstvo je preiskovalo tudi druga živila ter jemalo vzorce od žita, kruha, jaja, konzerviranega sadja, sadnih sokov in sirupov, pecivnih praškov, začimb, kave, čaja, rib, kisa, vina in živilskih barv. Le v nekaj primerih je bilo nekaj nedostatkov, drugače pa se je izkazalo, da uživamo v Mariboru zdrava in neopkvarena živila. Praksa odzemanja vzorcev in preiskave živil vzbuja sicer čestokrat dokaj razburjanja, uspehi pa kažejo, da se da edinole na tak način vzdrževati zdravstveno stanje trga in živilske trgovine na primerni stopnji.

Tudi v plinu Maribor
na prvem mestu

Kakor v porabi elektrike, tako smo Mariborčani tudi v privatni uporabi plina na prvem mestu. Letos smo porabili nad trideset milijona m³ plina. Lepilno se je za omeneno proizvodnjo lani 1.400.000 kg črnega premoga in 490.000 kg rjavega premoga, ter pridobilo pri tem 1.030.000 kg koka in 38.000 kg katrana. Lani je plinarna izmenjala 1 km glavnih cevovodov ter jih podaljšala za pol kilometra. Novi plinovodi so se položili v Motherjevi, Rosinovi, Turnerjevi, Medvedovi, Tomanovi ulici, Zrinjskega trgu, Tomšičevem drevoredu, ojačen pa je bil cevovod od odtoca Melške po Aleksandrovi do Krčevine. Izvršenih je bilo 37 novih in obnovljenih 18 hišnih priklpov, priključenih pa 100 novih plinskih aparatov. Največji novi odemalec je carinska pošta, ki ima centralno kurjavo in 7 gospodinstev na plin. V plinarni se je postavil stolp za gašenje koka, uredila se je kopalnica in delavnica za popravilo plinomerov.

★

□ 50 letnico rojstva obhaja te dni znani in ugledni mariborski brivski mojster gosp. Boštjan Ulčar, ki ima svojo brivnico na Glavnem trgu. Kdo v Mariboru ne pozna slavljence? V predvojni dobi je bil povsod in neustrašeno izpovedoval svojo slovensko zavest ter se kot narodni borec udejstvoval v vseh narodnih društvih. Z zgovorno besedo pripoveduje Boštjan Ulčar tako rad o slovenskem svetu in zlasti o naših planinah, saj ga ni slovenskega gorovja in vrha, kamor ne bi bila stopila njegova noga. Zvesti sin planin... Pa je slavljence vedno mladostno živahen, tudi dobrosrčen člo ek, ki ima za vse dobro besedo in usmiljeno srce. Tudi zaveden katoličan je, Njegova vedra, dobrodušna narava mu je pridobila spoštovanje in priljubljenost povsod, kjer ga pozna. Tudi »Slovenec« se pridružuje številnim slavljencem prijateljem z najiskrenejšimi voščili, ko prehaja dolgoletni in zvesti naročnik ter prijatelj našega lista v Abrahamovo dobo. Bog daj še pet krizev!

□ Razgovori med železničarji. Naše poročilo o preteči deloizaciji 24 družin v koloniji železniške delavnice je nenavadno živahno odjeknilo v mariborski javnosti, zlasti pa še med zainteresiranimi železničarskimi krogi. Ti se sedaj sprašujejo, zakaj in kako ta nenadna odpoved? Gre med njimi razgovor, da so dobili odpoved oni delavci, ki stanujejo že dolgo vrsto let v kolonijah hišicah. Investirali so velike vrednosti v stanovanja in vrtove, ki bi jih v slučaju odhoda umevno hoteli imeti povrnjene ali pa vzeti razne naprave s seboj. Železniška uprava bi imela radi tega znatno škodo, ker bi morala gotovo sama spraviti stanovanja in vrtove v primerno stanje. Premislek je že radi tega uesten!

□ Oskarju Devu v spomin je posvečen koncert, ki ga prireja mariborska Glasbene Matica jutri zvečer v kazinski dvorani. Sodelujejo koncertna pevka gospa Tonka Hinterlechnerjeva ter vse tri skupine Matičinega društvenega pevskega zbora, dirigira prof. Vasilij Mirk. Oskar Dev je bil ustanovitelj mariborske Glasbene Maticе; ob svoji 15-letnici se mu bo sedaj društvo na skromen, a vendar dostojen način oddolžilo.

□ Smrti blage žene. Včeraj dopoldne je previdena s svetimi zakramenti v Gospodu zaspala

stavo. Najhujša nesreča se je pripetila 78 letni prevzitarici Mariji Beličevi z Mivke 12, Beličeva je včeraj zjutraj na Novem trgu padla ter si zlomila levo nogo v stegnu. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnišnico.

□ Dunajsko pranje, svetlokanje. Simenc, Kolodvorska 8.

Golaž ekstrakt

vedno naroča tisti, kdor ga je okusil

EKSTRAKT dr. z o. z.

Gospodarska cesta št. 8.

□ Še en ujet vlomilec. V petek okoli 22 je bilo vlomljeno v stanovanje mizarja Alojzija Kranica na Strmi poti 4. Vlomilec je odnesel iz kovčka listnico, v kateri je imel Kranec 785 Din. Vlomilca pa je opazila in spoznala neka raznašalka časopisov, ki je v isti hiši. Policija je vlomilca kmalu aretirala in sicer 20-letnega mizarjskega pomočnika F. K. V njegovem stanovanju neke v Krakovem je pri hišni preiskavi našla ves denar, razen majhnega zneska, ki ga je že zapil. Denar je policija vrnila lastniku, tatu pa je poslala sodišču.

Za puloverje pristna

Angleška volna

Toni Jager, Ljubljana, Dvorni trg 1

blaga gospa Ana Justin, žena uglednega tukajšnjega sedlarja in tapetnika. Pogreb ramke, ki je bila plemenita žena ter vzorna in skrbna mati, bo v ponedeljek ob 14.45 iz mrtvačnice na Pobrežju na Magdalensko pokopališče. Naj sveti pokojnici večna luč Zalujočim sorodnikom naše žaljel

Dr. Rudolf Rožič

praktični zdravnik,

ordinira od 24. januarja 1934 naprej redno

v Mariboru,

Trg Svobode 6-I.

□ Odloženo. V petek zvečer se je vršila seja upravnega sveta Mestnih podjetij, na kateri se je reševalo tudi vprašanje zasedbe razpisanih vodilnih mest pri MP. Obravnavale so se vse vlozene prošnje, do nastavitve pa še ni prišlo. Upravni svet bo sklepal o zasedbi razpisanih mest na posebni seji, ki se bo vršila prihodnje dni.

□ Bogat trg. Lepo in toplo vreme je privabilo večeraj na trg izredno množino prodajalcev. Bilo je 41 speharjev z obilno meseno zalogo, 6 voz zeljnih glav, 5 voz sadja, 4 voze čebule ter 6 voz krompirja; dalje nad 2000 komadov perutnine, obilje zelenjave, katero so začeli okoličani v velikih količinah spravljati na trg, ker je pričela v kletih gniti. Cene: piščanci 10—17,50 Din, kokoši 20—30 Din, divji zatec 18—22 Din, fazan 18—24 Din; krompir 1—1,25 Din, solata italijanska 9—14 Din, domača 1—2 Din, čebula 1—1,50 Din, česen 8—10 Din, hren 5—7 Din, ohrovt 1—1,50 Din, zeljna glava 1—3 Din, karfiola 2—5 Din, jabolka 3—5 Din, bruske 6—10 Din. Kupčija je bila izredno živahna.

— Ljudje, ki trpe na hudem zaprtju in jih vrhu tega muči preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje krvi proti možganom, glavobol in utripanje srca ter trpe na obolenjih sluznice debelega črevesa, ranitvi istega, hemeroidih in tvorih,, jemljejo zjutraj in zvečer četrtinko naravne »Franz-Josef« grenčice. Vodilni zdravniki kirurških zavodov izjavljajo, da so z najboljšim uspehom uporabljali »Franz-Josef« vodo pred in po operacijah.

□ Čisto pravilno. Poledica je zahtevala letos že nebroj žrtev. Deloma so jih zakrivila hišni posestniki, ki so opustili posipanje pešpoti in hodnikov ob svojih hišah in vrtovih. Sedaj je vzela te nedostatke na muho policija. Posledica je cela vrsta prijav, ki so bile izvršene večeraj ter se bodo še množile, dokler ne bo tudi v tem oziru uveden red.

□ Kolodvorska restavracija pred sodniki. Mariborska kolodvorska restavracija je bila zadnje čase opetovano predmet ostre kritike. Te dni se je zadeva z zaprtjo restavracije obravnavala celo pred okrajnim sodiščem. Bivši najemnik restavracije g. Majdič je namreč tožil železniško upravo radi motenja posesti, ker mu je odklopila električni tok ter slednjič zaprla vhodna vrata v restavracijo z vijaki in žabicami. Sodišče je tožitelju v svoji razsodbi ugodilo.

□ Konec na svetilki. V prostovoljno smrt je šel iz neznanega vzroka 60letni hlapec Michael Sakler. Obesil se je v svoji sobi na električno svetilko pod stropom, za katero je privezal vrv. Našli so ga že mrtvega.

□ 80 letnico v bedi in ubožstvu je doživel v Krčevini bivši viničar Vincenc Staroverski. Starček prosi usmiljena srca, da bi mu ob jubileju prisločila na pomoč. Darove zbira uprava »Slovenca«.

□ Živina ne bo več stradala. Naše svoječasno opozorilo o stradnanju živine v mestni klavnici, ko čaka včasih po več dni na zakol, je imelo popoln uspeh. Vodstvo MP je sedaj sklenilo in oddalo, da se v klavnici čakajoča živina, ki je namenjena za zakol, prehranjuje. Krmo bo dajala klavnica, ki jo bo potem odračunala po nabavni ceni lastnikom živine.

□ Na Aleksandrovi cesti 67 je umrla vdova gospa Marija Sajšek v starosti 70 let. Blagi pokojnici bodi ohranjen trajen spomin!

□ Dobrodošla gostinja. Se da v našem pri farni cerkvi. Informacije dobite na Koroski cesti št. 15, Horvat Anton.

□ Trgovina na prometnem kraju se da s 1. februarjem v najem. Naslov pove uprava »Slovenca«, Maribor.

□ Nočno lekar.ško službo vrši v prihodnjem tednu od 21. do 27. januarja lekarna Albaneže »Pri sv. Antonu« na Frankopanski cesti.

Smrtno ponesrečeni rudar

Pri vožnji v vozičku žične železnice mu razbilo glavo

Trbovlje, 20. januarja.

Danes zjutraj ob pol šestih je odšel na delo Franc Gačnik, ki je bil ta čas zaposlen na Pleskem. Da bi si olajšal pot, se je spravil v tovorni, z gramozom napolnjeni voziček žične železnice Neža-Plesko.

Ko se je na vmesni postaji Plesko radi ovinka voziček zazibal, je Gačnik zdrknil na tla. Tam zaposleni tovariš je opazil Gačnika na tleh in ga ogovoril. Ker pa ni dobil odgovora, ga je prijel in obrnil. V svojo grozo je opazil, da ima mrliča pred seboj. Glava ponesrečenega Gačnika je bila razbita, da so izstopili možgani in ena roka je bila skoraj odbita od telesa.

Nesreča se je zgodila med vožnjo. Gačnik je bil redno zaposlen pri drobilniku na Gvido, ker je radi nujnih popravil tam delo počivalo, je bil začasno dodeljen na Plesko. Po žičnici se še ni nikoli vozil — je tudi od rudnika prepovedano — saj je namenjeno le za prevoz gramozu za zalivanje. Na nesrečo je bil voziček, v katerega je vstopil, že zvrhano poln. Radi teme Gačnik najbrž ni opazil tramov-nosilcev nad seboj. Vanje se je zadel z glavo in bil v trenutku do smrti zadet.

Gačnik je bil vnet strokovnikar in nazadnje izvoljen na listi NSZ v Delavsko zbornico, star je bil šele 30 let in zapušča ženo in enega otroka.

Nesreča mladega moža se je tako razvedela po dolini in vzbudila splošno sožalje.

Živega jelena so ujeli

St. Jurij pri Grosuplju, 19. januarja.

Pa naj kdo reče, da naši gozdovi ne premorejo lepih in izrednih živali. Pričujoča slika predstavlja mladega jelena s fanti-junaki, ki so ga ujeli — živega seveda.

Dne 16. januarja t. l. ga je neka lovska družba preganjala v bližnjem gozdu. Jelen se je znal spretno izmikati, tako da mu niso mogli do živega. Toda po daljšem času je prišel v bližino vasi Udje, kjer

pa je v nekem močvirju zagazil. Zaradi izmučenosti pa si ni mogel sam pomagati in bi morda tam končal svoje življenje, da ga niso bližnji fantje Mesoje-dec Jože, Skubic Janez, Skubic Anton in Gale Jože, ki so tudi na sliki, zapazili in potegnili na varno. Seveda bližnji fotoamater tudi ni zamudil izredne prilike in ga je hitro ujel na ploščo, tako da ga sedaj tudi vi lahko vidite. Jelen so izročili zakupniku tamkajšnjega lova g. Zupančiču v Ljubljani, ki ga je spravil v svoj hlev.

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE POČUTIM

Odlomek iz dopisa:

„Radioaktivno rogaško slatino sem pričela piti za časa moje nosečnosti in se mi je tako priljubila, da še danes ne morem biti brez nje. Čutim se krepko, zdravo in mladostno kakor še nikdar poprej!...“

Za časa nosečnosti potrebuje materino telo mnogo apna, ker mora stvarjati veliko število novih celic. Prav tako mora dovajati doječa mati sebi večjo množino apna, kot ga pa more dobiti s hrano, ker ga z mlekom oddaja vsak dan svojemu neobojljencu. Pomanjkanje apna v človeškem telesu povzroča razna obolenja: oslabelost, slabokrvnost, kostne in zobne bolezni itd. Ker radioaktivna rogaška slatina vsebuje zelo mnogo kalcija (apna) v prebavljivi obliki, je postajajočim in doječim materam neobhodno potrebna za njihovo zdravje in za zdravje njihovega otroka.

Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13 (količje)

Koledar

Nedelja, 21. januarja; Neža (Janja), devica-mučenica.
Ponedeljek, 22. januarja; Vincencij in Anastazij, mučenca. — Prvi januar ob 12.50. — Herschel napoveduje sneg in dež.

Novi grobovi

† V Ljubnem na Gorenjskem je umrla večraj v 71. letu po daljši, težki bolezni posestnica gospa Rozalija Rant. Pogreb bo jutri ob desetih dopoldne na pokopališču v Ljubnem pri Podnartu. Blagopokojni vzorni in srčno dobri materi naj sveti večna luč! Žalujemo naše iskreno sožalje!

† V Novem mestu je po dolgi bolezni umrl g. Ljubič Josip, železničar. N. p. v. m.

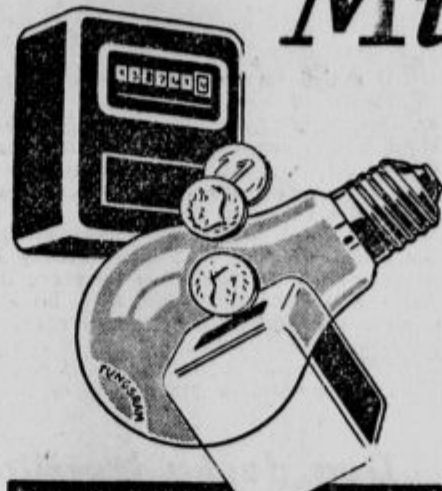
Ostale vesti

— P. n. poverjenike »Domoljuba« prosi listova uprava, da opozore dosedanj in nove naročnike na izredno važnost pravočasne obnovitve naročnine v slučaju požarne nesreče. Do zadnjega januarja je samo še 10 dni. Kdor plača naročnino po 31. januarju, izgubi pravico do event. požarne podpore!

— Obupen položaj zobotehniškega stanu. Prejeli smo: Petletni boj zobotehniškega stanu za zakonito rešitev zobotehniškega vprašanja je končan. Izšel je novi zakon, ki je prinesel zdravnikom in koncesijoniranim zobotehnikom vse, drugim zobotehnikom — delojemalcem pa ni ustregel. Zato se je po vsej državi zopet razvila borba za revizijo zakona in za ustvaritev takega zakona, ki bo za obe udeleženi stranki enako pravičen. To bi morali imeti pred očmi tudi zobozdravniki in koncesijonirani zobotehnik, katerih moralna dolžnost bi bila, da mislijo pri svoji zaščiti tudi na zaščito drugih, ki jih z njim veže poklic. V borbi se bodo pokazale solčne in senčne strani obeh skupin. Zobotehnik je danes na milost in nemilost izročen svojemu delodajalcu. Delovni čas, socialne pridobitve i. t. d. so danes v tem poklicu španjska vas. Plače so naravnost sramotne. V Sloveniji je danes skoro dvetretjini brezposelnih zobotehnikov. Pri tem obupnem položaju pa se danes sprejemajo v pouk za zobotehniški poklic novi vajenci, ki se fabricirajo za zobotehnik. Komaj mine učna doba, je vržen na cesto. Na njegovo mesto je vzet nov vajenec. Opozarjamo na to dejstvo zlasti starše. Ne dajate svojih otrok v uk za zobotehniški stan. Novovstopivši vajenci nimajo nobenega upanja na zadostno strokovno izobrazbo, še manj pa na kako

Mi štedimo za Vas,

TUNGSRAM

ker izkazujejo Tungstam žarnice ob mali porabi toka največji svetlobni efekt.

službo ali samostojnost. Novoizučeni zobotehnik bode obsojeni po svoji večini v težko brezposelnosti in bedo. O obupnem položaju zobotehnikov je napisal tudi zobotehnik Viktor Brozović zelo informativen članek v »Privatnem namešteniku«. — Zobni tehnik.

— Romunski državljani, rojeni leta 1913, ki stalno bivajo v Dravski banovini, se obveščajo, da se vrši rekrutacija letnika 1935 od 1. do 10. februarja 1934 pri kr. romunskem poslanstvu v Beogradu, kjer se imajo javiti in predložiti: 1. Uverenje o državljanstvu ali potni list, 2. krstni ali rojstni list, 3. šolsko sprčevalo.

Od leta 1813
odličen
bel šifon

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 6 od 20. t. m. je objavljen »Zakon o trgovinskem sporazumu med kraljevino Jugoslavijo in republiko Nemčijo«, dalje »Zakon o zrakoplovni konvenciji in protokolarnem dodatku med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo«, »Ratifikacija zrakoplovne konvencije in protokolarnega dodatka med kraljevino Jugoslavijo in republiko Avstrijo«, »Podaljšava začasnega trgovinskega sporazuma z Romunijo«, »Službena navodila za okrajne sanitetne referente« in »Razglas o pobiranju taks za listine, ki jih izdaja Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani«.

— Katoliški društveniki, ki poznajo važnost odra, morajo videti svojo prvo dolžnost v tem, da poskrbe, da se tudi njihovo igranje postavi v službo katoliške obnove. Vsak član in članica katoliških društev mora poznati izdanka »Založbe ljudskih iger«, ki jih dobi za letno naročnino Din 60. Letos izidejo poleg mesečnice štiri knjige. Pišite še danes dopisnico na: Tiskovno društvo v Kranju. (587).

— Dve nesreči na snegu. Pri smučanju na Ježici se je ponesrečil v petek zvečer 15-letni dijak, železničarjev sin Jernej Jakopič z Ježice. Pri padcu si je zlomil levo roko. — S kupa snega je v Kočevju sošolec pahnul 7-letnega Silvestra Bizjaka, sina davčnega uradnika. Deček si je zlomil pri padcu desno nogo. Oba sta bila prepeljana v ljubljansko bolnišnico.

Pravkar je izšla težko pričakovana knjiga

„Mojsterski izpit“

ki jo je priredil Janko Traven kot priročnik kandidatom za mojsterske izpite. Knjiga obsega preko 250 strani in stane Din 30.—

„LJUBLJANSKA ZALOŽBA“

Ljubljana, Podrožnik V./40.

— V past se je njela. V neki vasi pri Požegi je Vladimir Gačević spravil v skladišče več vagonov jabolk, čakajoč na ugodnejše cene. Prišel je večkrat pregledat jabolka, če ne gnijejo. Zapazil pa je, da nekdo jabolka krađe. Ključavnice so bile vse v redu. Končno je ugotovil, da jabolka redno izginjajo pod malim oknom. Gačević je prinesel v skladišče past za zverjad, jo nastavil pod okno in pokril z jabolki. Ko je prišel drugo jutro pregledat skladišče, je videl, kako neka ženska čepi pri oknu, roko pa drži v skladišče. Spoznal je svojo sosedo. Kradla je jabolka, pa jo je past zgrabila za roko in celo noč je morala prečepeti pri oknu. Prosila je Gačevića, naj jo spusti, obetajoč, da ne bo nikdar več kradla. Gačević pa je šel kljub temu po orožnike, ki so osvobodili roko tatice iz pasti in tatice zaprli.

Izkoriščevanje patenta

Schnellgefrierverfahren se proda. — Informacije daje Odvetniška pisarna Dr. V. Kisovec, Beograd, Kralja Milana ulica 3.

— Umor poljskega profa v Sarajevu. Pretekli četrtek popoldne so našli v Sarajevu v postelji mrtvega 77 letnega poljskega profa Josipa Deduškega. Ker grofa proti navadi dolgo časa ni bilo na spregled, je neki v isti hiši stanujoči sodnijski uradnik trkal na vrata toliko časa, da so se odprla. Pri vratih se je pojavil 25 letni Vejsil Hromo, ki ga je grof pred par dnevi sprejel v službo. Na vprašanje uradnika, kje je grof, je služba odgovorila, da je odšel na sodnijo. Uradnik pa sluzi ni verjel, marveč je stopil v sobo in našel grofa na postelji popolnoma obledenega, a mrtvega. Uradnik je o tem takoj obvestil policijo. Prišla je komisija, in policijski zdravnik je ugotovil naravno smrt, nakar so truplo prenesli v mrtvašnico splošne bolnišnice. Ker policija je grofovmu stanovanju ni našla nobenih dragocenosti in

tudi ne denarja, je takoj začela zasliševati slugo Hroma. Pri njem so našli 100 dinarjev gotovine. Stražniki so preiskali dvorišče in v neki šupi našli vrečo, napolnjeno z obleko in drugimi rečmi, ki jih je nekdo odnesel iz grofovega stanovanja. Policija je uvidela, da gre za tatvino po smrti in je Hroma aretirala. Zasliševali so ga vso noč in Hromo je priznal, da je grofa zadušil iz koristoljublja. Upal je, da bo našel pri grofu vsaj 15 do 20 tisoč dinarjev, pa je dobil samo 120 dinarjev. Pri svoji mrtvi žrtvi je Hromo ostal pet ur v tem času pobral vse vrednejše predmete teru jih skril v šupi, kjer jih je našla policija.

— Knjižarna Nove založbe v Ljubljani opozarja na veliko izbero najnovejšega sportnega, telovadnega in planinskega slovstva, z bogatimi ilustracijami, zlasti na dr. Kugyjevo krasno knjigo »Die Julischen Alpen«. — V zalogi vedno najnovejši modni časopisi in revije; naročila na tuje knjige in revije se izvršujejo po želji in čim točneje.

— Pri poapnenju arterij, možgan in srca se z dnevno uporabo male množine naravne »Franz-Josef« grenčice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti učitelji klinik za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljše uspehe za čiščenje črev celo pri polstransko ohromelih bolnikih.

— Po sedmih letih in šestih razpravah še nepojasnjen uboj. Leta 1927. so se stekli fantje v Plemenščini v Pregradi. Med pretepom je bil z nožem zaboden v prsa Milan Tepeš, ki je mrtve obležal. Uboja je bil obtožen Stjepan Krušljin, ki pa dejanja ne prizna, marveč trdi, da je pobegnil skozi okno pred napadalc in da sploh ni imel noža s seboj. Pred okrožnim sodiščem v Varaždinu se je te dni vršila že šesta razprava o tem dogodku. Ker je bil pri vsaki razpravi drugi senat, so zadevo razpravljali vedno od vsega početka. Pri razpravah je bilo 12 različnih sodnikov in več državnih tožilcev, ostala sta samo isti obtoženec in zagovornik dr. Magdič. Ker tudi k šesti razpravi ni bilo nekaterih obtožilnih prič, je bila razprava zopet odgojena. Da se pa zopet ne bo menjal senat in da ne bo treba vnovič zasliševati vseh prič, je sodišče sklenilo, da se prihodnja razprava vrši čez 14 dni in da morajo po objavljeni priči privedi k razpravi orožniki, da se po sedmih letih končno rešilo vprašanje, če je Krušljin ubil Tepeša ali ne.

Pri odprtih hemeroidih je znanstveno dognano, da »FITONIN«

zelo ublaži bolečine, ker razkužuje rano in odpravi vnetje, srbečico in zbadanje. Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno: »Fitonin«, družba s. o. j., Zagreb 1-78.

— Lastno stanovanje lahko kupite v solastnini v stanovanjski hiši! — Ponudbe sprejema: »Stavbna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307.

— Dolge bolezni se navadno prične s katarjem. Zato nikar ne zanemariti tega, ampak uporabljati takoj Gleichenberski zdravilni vrellec. Dobi se v lekarnah, drogerijah itd.

— Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcev, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok.

Kaj mora znati vsako dekle pred poroko in mlada žena po poroki?

Nova kuharska knjižica je, ki Vam to pove, dobite pa jo za 10 Din pri »Sturne«, Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. Če pošljete denar vnaprej, poštnine prost! Knjižica se dobi v vseh knjižarnah.

— Sedmič je hotel ugrabiti nevesto. Neki Milisav Cerovič iz okolice Rogatice v Bosni je res pravi cerov. Rad bi se oženil, pa ne dobi dekleta, s katerim bi se sporazumel, zakaj tiste, ki si jih on zaželi, ga ne marajo, druge pa se mu ne ponudijo. Ubogemu ženitve željnemu mladeniču ni ostalo za bosanske pojme res nič drugega, kakor da si nevesto ugrabi. To je že šestkrat poskušal, toda vedno je moral kaj hitro vrniti ugrabljeno nevesto. Bilo mu je težko, solze so mu vedno tekale iz oči, toda taka je usoda. Siromak pa se je te dni naenkrat spomnil, da je zopet prišel njegov čas. Oborožil je sebe, svojega brata in še nekaj sorodnikov s puškami ter tako vdrl v hišo kmeta Bože Huičja v vasi Podgajcu. V tej hiši je bila v gosteh lepa deklica Draginja Pecan iz vasi Ponora, ki je padla Milisavu v oko. Milisav je pozval deklico, naj gre z njim, toda ko ona ni hotela, jo je s silo odvelkel ter jo vlekkel dve uri po snegu. Kmet Božo in njegovi svoji se sprva niso upali postaviti Milisavu v bran, potem pa so se oborožili ter s sosedmi planili za ugrabitelji, da rešijo deklico. Ko so jih dohiteli, se je razvila mahnita bitka s puškami ter je bilo tudi nekaj ranjenih. Bilo pa bi še huje, da ni poseglo vmes orožništvo, ki je prekinilo bitko. Nesrečni Milisav je sedmič gledal ves nesrečen, kako mu jemljejo deklico. Sam pa bo moral na sodišče.

— Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega želodca in črevesja.

Kaj pravite?

Slušite, g. urednik, kaj mislite Vi o našem športu in o naših športnikih? Ne o vseh, ampak o tistih, ki jih je treba deti v ušesca in kakoršne sem jaz zadnjič enkrat opazoval v vlaku. Sli so se brcali nekam ven na deželo in pokazal športnim pomarančam na deželi, kakšen šport gojimo na sredini našega športa, v naši mili prestolnici. Blagor Vam, g. urednik, da Vas ni bilo zraven!

Ze dohod na vlak je bil imponanten. Priporokali so v voz, kakor bi bili sinovi tople Kalabrije. Menda rabijo jezik naših sosedov iz simpatije do naših trpečih bratov tam za mejo! Zasedli so oddelek za nekadišce in seveda takoj prižgali cigarete. »Kdor ni zadovoljen, naj gre ven«, se je glasil odgovor na opozorilo, da je tu oddelek za nekadišce. Gospod urednik, ali ste tudi Vi že kje brali, da mora športnik biti gentleman? Jaz sem že, pa ne verjamem, da je tisti, ki je to zapisal, resno mislil.

In pogovori teh »športnikov«! Najprej so obračnavali svojo stroko. Kako neizmerno so zaničevali enega iz družbe, ki se je pustil nedavno od svojega nasprotnika na igrišču preteptati. Seže, ko je s krepkim pridruženjem dopovedal, da je tudi on nasprotniku temeljito »kšitil zbil«, kakor se je strokovnjak sam izrazil, so ga pohvalili, češ, da je rešil svojo in svojega kluba čast. Potem je prišlo na vrsto pijančevanje. Kajne g. urednik, da smo že večkrat brali v Vašem listu, kako trezno žive športniki svetovnega slovesa, ki prinašajo iz tujine domov slavo zase in za svoje rojake. Naši »športniki« pa dajo nekaj tudi na vino. Dea trije »slabitje« niso vzdržali celonočnega silvestrovskega kroka. S kakšnim zaničevanjem so polnovredni »športniki« gledali teh par izrodov v svojih vrstah, ki niti na novega leta dan zjutraj niso bili popolnoma pijani... Nato je prišla na vrsto tretja panoga teh »športnikov«: klanjanje. Bože mili, kakšne morajo biti duše teh mladcev, ki so jim usta neprestano polna najbolj smrdivjega govna. Pri teh packarijah je prednjačil gospod, ki se mu je že na zunanji videlo, da je nekak vzgojitelj te nadebudne mladine. Kaj mislite, g. urednik, ali jih vzgaja po zlatem, tudi za športnike veljavnem pravilu: Zdrava duša v zdravem telesu?

Izstopili so v kraju, kjer jih je čakala viteška tekma. Cel voz se je oddahnil. Kako prav je imel poltnik, ki je sramežljivo vprašal sprevednika, če ima vlak tudi kak voz tretjega razreda. Zdelo se mu je, da se vozi v živinskem vagonu. Pa bi bilo res prav, če bi v takih slučajih priklopili vagon za prevažanje puišov. Tam naj bi sami zase rili po blatu take baže ljudje. Zadovoljni bi bili i oni, i poltniki, ki se radi vozijo med ljudmi.

*

Roparski napadi za Savo

Litija, 20. januarja.

K poročilu v »Slovencu« o tolovajskem napadu na litjskega trgovca g. Lebingerja omenjamo še, da so pred kratkim neki postopači v zgodnjih jutranjih urah na cesti Litija-Sava-Zagorje, v Maljaku napadli betežnega berača, ga vrgli na tla in ga oropali približno 50 Din. Grozili so mu z nožem, če prične vpiti.

V tem delu so tudi pred nekaj časa napadli Robaysovega mesarskega pomočnika iz Šmarina, rešil ga je le njegov pes, ki je enega izmed rokovanjcev podrl na tla. Napadeni pomočnik je moral takorekoč tolovaje reševati pred besnim psom, ki je s svoje strani pa svojega gospodarja rešil.

Na vsak način bi bilo treba varnostno službo v tem delu med Litijo, Savo in Zagorjem podvojiti, ker tod dan za dnem vznemirja mirne prebivalce p. hjači kriminalnih tipov. Vsak dan je vse polno teh ljudi po Litiji, kjer po hišah beračijo in pri tem prav predrzno nastopajo, pretijo in če jim prilika nanese, kar pokradejo.

Oblasti prosimo, da posvete temu vprašanju več pozornosti, ker danes nisti več varen pred takimi tipi, ki spadajo povečini v kriminal in ne na cesto.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 21. januarja: 7.30 O selekciji kulturnih rastlin II. (fin. Ferline) 8.15 Poročila 8.30 Gimnastika (Pustišek Ivko) 9.00 Versko predavanje (dr. Ciril Potočnik) 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve 9.45 Plošče 10.00 Preskrba brezposelnih delavcev in nameštencev (Rudolf Smersu) 10.30 Vokalni koncert ge. Stagliar-Kogejev s spremljevanjem radio orkestra 11.15 Jugoslovansko glasbo izvaja radio orkester 12.00 Čas, operetna glasba in venčki šlagerjev na ploščah 14.30 Prenos smuškove prven. Gorenjske z Bleda 16.00 O rastlinskih boleznih (fin. Ivan Zaplatnik) 16.30 Pevski zbor »Sava«, vmes Humrov šramel kvartet 20.00 Vokalni koncert ruskega cerkvenega zbora 20.45 Čelo koncert izvaja Bogi Leskovic 21.15 Radio orkester 22.00 Čas, poročila, radiojazz.

Ponedeljek, 22. januarja: 12.15 Orgelski koncert na ploščah 12.45 Poročila 13.00 Čas, harmonika in citre v reproducirani glasbi 18.00 Vseučilniška knjižnica v Ljubljani (dr. Logar) 18.30 Kulturne in gospodarske vrednote Jadrana (Strekel) 19.00 Laska orkestralna reproducirana glasba 19.30 Poročila za inozemstvo: Zgodovina smučarstva pri nas (esperanto) 20.05 Prenos koncerta iz Zagreba v počast zasiedanja Male zveze 21.30 Radiojazz 22.00 Čas, poročila, valčkova ura (plošče).

Torek, 23. januarja: 11.00 Šolska ura: V zdravem telesu zdrava duša (M. Tražar) 12.15 Naše vojaške godbe igrajo (reproducirani koncerti) 12.45 Poročila za inozemstvo: Zgodovina smučarstva pri nas (esperanto) 20.05 Prenos koncerta iz Zagreba v počast zasiedanja Male zveze 21.30 Radiojazz 22.00 Čas, poročila, valčkova ura (plošče).

Drugi programi:

Ponedeljek, 22. januarja: Belgrad: 16.40 Radio orkester 19.30 Sonata za violino in klavir 20.50 Opera »Seviljski brivci«, Rossini (na ploščah) — Dunaj: 12.30 Zabavna glasba 17.30 Koncert vokalne in instrumentalne glasbe 19.25 Opera »Simon Bocempegra«, Verdi 22.35 Simfonični koncert — Budimpešta: 13.30 Salonski koncert 17.30 Godalni kvartet 18.40 Koncert opernega pevskega zbora 20.20 Ciganska glasba s petjem 22.00 Jazz — London: 21.30 Orkestralni koncert z bas solom — München: 16.00 Orkestralni koncert 21.00 Koncert Beethovnovih del — Praha: 11.05 Salonski orkester 14.50 Violinski in klavirski koncert 19.05 Vokalni koncert 20.00 Koncert praške filharmonije — Rim: 20.40 Laska glasba 21.35 Orkestralni in vokalni koncert španske glasbe — Varšava: 20.00 Koncert simfoničnega orkestra.

Torek, 23. januarja: Belgrad: 16.30 Operne arije 19.00 Narodne pesmi z orkestrom 20.00 Berlioz: Simfonia »Harold« 21.00 Mozartove skladbe za orkester in klavir — Dunaj: 12.00 Radio simfonični orkester 17.15 Koncert za violončelo 19.00 Radio orkester s solisti 21.35 Beethovnov godalni kvartet a-mol — Budimpešta: 12.05 Simfonični orkester 17.00 Salonska kapela 19.30 Prenos iz opere — London: 21.00 Koncert vojaške godbe 22.00 Koncert liverpoolске filharmonije 1.00 Orkestralni koncert 2.15 Koncert na orglah — München: 17.50 Koncert na čelu 21.00 Beethoven: VII. simfonia a-dur — Praha: 19.20 Slovenska glasba: pesem, kitara, klavir in orkester 20.40 Vojška godba 21.30 Violinski koncert — Rim: 17.10 Radio orkester 21.00 Prenos iz opere — Varšava: 17.25 Poljske pesmi 18.20 Violinski koncert 20.00 Opereta »Grafica Marica«, Kalman.

Poizvedovanja

Izgubil sem v soboto popoldne na Karlovski cesti do vile Čez ves svoj tedenski zaslužek. Poštenega najditelja prosim, naj mi denar vrne na naslov Gruberjevo nabrežje št. 6.

Novo mesto

Dumping japonskega blaga nas niti malo ne vznemirja, ker je statistično dokazano, da je v naši državi od vseh prodanih radio-aparatur 75% s svetovno znamko **PHILIPS**

Dobi se pri M. WAHTER, urar, Novo mesto.

Naznanila

Ljubljana

1 Velika skupščina (občni zbor) osrednjega društva »Krščanske šole« v Ljubljani bo v beli dvorani hotela Union v Ljubljani, v nedeljo, 4. februarja ob 4. uri popoldne z dnevnim redom: 1. Odborovo poročilo. 2. Volitev odbornikov. 3. Vzorjono predavanje. Predava g. dr. Žitko S. 4. Posvetovanje in predlogi. 5. Slučajnosti. — Prvomestnik dr. Dermastia.

1 »Povodnega moža in Anko« bodo vprizorili danes popoldne na novem lutkovnem odru v Vzajemni zavarovalnici na Miklošičevi cesti. Da ne bo takšnega navala kakor zadnjice, bosta dve predstavi: prva ob 3. druga pa ob 5. Največje pomanjkljivosti v dvorani o odstopanju. Sedeži so dvignjeni in tudi akustika je zboljšana. Vstopnice dobite lahko tudi v predprodaji med 10 in 12 popoldne pred dvorano. Sedeži so po 6, 4 in 3 Din, stojišča pa po 2 in 1 Din.

1 Kino Kodeljevo. Danes ob pol 11, 3. in 5. češki film »Janko in Metka«, ob 7. »Strahovi iz preteklosti (Hansi Feher)«, ob 9. jutri ob 8. »Janko in Metka« in »Strahovi iz preteklosti«.

1 Krizarske vojne je naslov predavanju, ki ga priredi Leonova družba v sredo dne 24. t. m. ob 8 zvečer v verandni dvorani hotela Union. Predaval bo gosp. prof. dr. Karol Capuder. Predavanje bo opremljeno s skopičnimi slikami in bo gotovo zanimivo za slehernega udeleženca.

Uredništvo belgrajske »Politike« je v posloppu Jadransko-podunavske banke v Selenburgovi ulici v II. nadstropju, telefonska številka 37-62.

1 Rupel Karel, Leskovic Bogomir in Lipovšek Marjan so imela, ki so naši koncertni publiki dobro znana in se resno uveljavljajo v našem koncertnem in umetniškem življenju. Združili so se v komorni trio in v torek dne 23. t. m. priredijo v Hubadovi pevski dvorani v Vegovi ulici intimni večer komornega tria. Sedeži po 10 Din, stojišča po 5 Din so v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice. Začetek točno ob 20.

Maribor, 20. januarja.

O zanimivem procesu, ki se je odigral te dni na tukajšnjem okrajnem sodišču pred sodnikom dr. Devom, gre govor po vsem mestu. Na zatožni klopi je bila enajstotica odličnih mariborskih meščanov, ki jih je zadelo bridka usoda samo radi tega ker se niso dovolj zanimali za vsebino nekega sestavka, ki so ga podpisali. Med obtoženimi so bili med drugimi gg. Makar, dr. Ipavici, dr. Boštjančič, Pivljakovič, Sessler. Predzgodovino in neposreden vzrok omenjene razprave tvori obdoba g. Sesslerja po § 269, ki je bil obsojen na 4 mesece pogojnega zapora, katerega je kasacija na pritožbo državnega pravdnika povišala na leto dni nepogojne robove. Nato je vložil g. Sessler petico na ministrstvo pravde, ki so jo podpisali

Dva dečka izvršila roparski napad

Novo mesto, 19. januarja.

Pred seboj imamo zopet svež dokaz izpričenosti današnjih mladine. Včasih so se nam ježili lasje, ko so uganjali taka in slična pobalinstva starejši ljudje, danes nam morajo biti zločini mlečnozobe mladeži stvar, ki se odigrava skoraj iz dneva v dan.

Zopet je bilo tam na cesti med Novim mestom in St. Petrom. Sinček g. upravitelja šole v St. Petru I. Kržišnika dnevno meri pot v gimnazijo in nazaj. Tudi preteklo sredo se je vračal domu. Pa sta ga dohitela brata Janez in Jože, posestnikova sina izpod Trske gore, baje pijana. Zahtevala sta od malega Pavleta Kržišnika denar. 14 letni Jože je vrgel fant v sneg, Janez, ki je bil 17 let star, pa mu je vzel s silo ves denar, 13 Din. Se na fantovo aktovko sta spravila izpričena in pobrala peresa in svinčnike, prazno aktovko pa zagnala po snegu. Revezu sta tlačila v usta sneg, da bi ne mogel klicati na pomoč.

Sveda sta padla mlada zločinka še isti večer v roke pravice. Orožniki so ju aretirali in spravili čez noč na orožniško stanico v Kronovem. Orožniška patrulja ju je naslednji dan peljala v Novo mesto.

Celje

Število brezposelnih leta 1933 naraslo. Dočim je bilo koncem leta 1932 pri celjski ekspozituri Javne borze dela prijavljenih 891 brezposelnih in sicer 780 moških in 111 žensk, je to število koncem leta 1933 poskočilo na 985 brezposelnih — 939 moških in 46 žensk. Kakor vidimo iz te številke, je število moških brezposelnih naraslo za približno 160, medtem ko se je število žensk znižalo za približno 60. Tekom leta 1933 je iskalo dela 4193 oseb, delo je bilo ponujeno 1988, posredovanj je bilo izvršenih 1718, odpotovalo je 93 ljudi, odpadlo jih je pa 1397. Rednih podpor je bilo izplačanih 1104 brezposelnim v znesku Din 161.528, izrednih 955 prosilec 114.885 Din. Sedem brezposelnim so bile izplačane polne podpore skupaj 856.25 Din. 453 ljudem je bilo pa izplačanih za polovino vožnje 31.822.10 Din.

Koliko smo pokadili leta 1933? V celjskem okraju se je pokadilo 1933 tobaka za cigarete 9893.1 kg, cigaret skupaj 39.656.515 komadov, n sicer gredo najbolj v promet cigarete »Drava«, katerih se je pokadilo 26.264.460 komadov, nato Sava 6.057.500 in Zeta 5.557.600 komadov. Ostale cigarete gredo le v manjši množini. Cigar se je pokadilo 1.270.294, tobaka za noshanje je šlo 116.75 kg, tobaka za žvečenje pa 1639 kg. Vse ta tobaki stane 12.041.385 Din. Cigaretnega papirja se je pa prodalo za 94.067.50 Din.

Nova pridobitev za Celje. G. Anton Brebec je zgradil v Miklošičevi ulici veliko moderno opremljeno garažo, v kateri je prostora za 20 avtomobilov.

Crepp de chin svila Din 29, ostanke Din 26. Od povodni poškodovana flanela Din 6.50. Stermecki, Celje.

Pluj

Plujski železci se krčijo. V letu 1933 je bilo v mestni klavnici v Pljuju zaklanih 432 krav, 325 volov, 391 telic, 136 bikov, 1612 telet, 19 konjev in 1624 svinj, skupaj 4589 glav. V letu 1932 je bilo v isti klavnici zaklanih 5279 glav živine. Konzum živine je padel v enem letu za 790 glav.

Tedensko službo plujskih gasilcev od 21. do 28. t. m. vrši 4. red drugega voda in sicer četnik Alojz Berlić in četnik Konrad Vaupotič. Reševalno službo ima šofer Otmar Zamuda, četnik Ivan Merc, od moštva Josip Kmelec in Norbert Murko!

1 X. redni občni zbor Zveze duševnih delavcev v Sloveniji bo v ponedeljek dne 5. februarja ob 8 zvečer v prostorih Slov. Matice z običajnim dnevnim redom.

1 Pogrebno društvo Marijine bratovščine ima danes ob treh popoldne občni zbor v križevniški dvorani.

1 »Opeste« (organizacija praktičnih elektro in strojnih tehnikov v Ljubljani) ima VII. redni občni zbor v nedeljo, dne 4. februarja 1954, ob 9 popoldne v Delavski zbornici, predavalnica, vgočni vhod v pritižljivi.

Vabljeni vsi člani in absolventi elektro ter strojne delovodeke ter njim sorodnih šol.

1 Mladinski oder društva »Tabore« se bo predstavil dnevi ob 20. v dvorani »Delavske zbornice« z Bevkovim »Bedakom Pavlekom«, dramskim prizori, slikami, deklaracijami in petjem. — Blagajna bo odprta eno uro pred pričetkom predstave.

1 Društvo izloženih aranžerjev dravske banovine v Ljubljani sklicuje za nedeljo dne 28. t. m. ob 9 popoldne v Trgovskem domu glavni občni zbor.

1 Učite se Esperanta! Se se lahko vpišete v tromesečni esperantski tečaj, ki se vrši ob ponedeljkih v palači Grafike. Vodi ga dipl. učitelj. Esp. g. Jelenič po lahki in zabavni »Če metode«, brez knjig. Učnina malenkostna. Esperantista rondo — Grafika, vogal Masarykove in Miklošičeve ceste. Začetek ob 8 zvečer.

1 Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marjini trg 5, in mr. Kuralt, Gosposvetska 4. — Jutri: mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ramor, Miklošičeva 20.

Maribor

1 Ljudska univerza. Jutri v ponedeljek ni predavanja. Z ozirom na veliko aktualnost sledi socialno-politični cikel, ki bo obravnaval sodobne tozadavne probleme. Uvodni predavanji bo imel naš sloviti zgodovinar univ. prof. Ljudevit Hauptman iz Zagreba in sicer v četrtek 25. t. m. o Bismarku in pruskem duhu, v petek 26. t. m. pa o podonavskem vprašanju.

1 Motokijoring bo danes popoldne na težen-skem dirkališču. Nastopijo in pomerijo se najboljši motoristi in smučarski vozači.

Enajst...

nekateri odlični mariborski meščani. V omejeni petici se naziva neka mariborska gospodična »nevaljanka«. Na ministrstvo pravde je bila peticija priključena aktu, ter vse skupaj vrnilo v Maribor, kjer je doznala prizadeta gospodična za vsebino ter vložila radi besede »nevaljanka« tožbo radi razlajena časti. Na razpravi so se gospodje večji del izgovarjali, da niso peticije niti prečitali, Nekateri so podpisali listino kar v kavarni. Eden od obtoženih se je zagovarjal na svoje slabe oči, drugi pa zopet, da si niso razlagali izraza »nevaljanka« kot žalivko. Presenečeni pa so bili vsi, ko je sodnik razglasil obsodbo. Štiri je obsodil na Din 300 ali 5 dni, sedem pa na Din 420 ali 7 dni, pogojno na 1 leto. Kazni niso sprejeli. Proti senatorju dr. Pljuju je bilo postopanje izločeno radi imunite.

Požar je izbruhnil v gospodarskem posloppu posestnika in gostilničarja Jakoba Beraniča v Jablanah. Gospodarsko posloppje s poljskimi pridelki in delom poljskega orodje vred je zgorelo. Zgorel je tudi en konj in 12 kokoši. Škoda se ceni na 15.000 dinarjev.

Vlomili so neznanec v trgovino Kristine Hertli v Slovenji vasi. Blaga je zmanjkalo za 12.000 Din. Vlomileci so prišli v trgovino na ta način, da so izrezali dvojne šipe na oknu in zlezli skozi okno v notranjost.

Poroka. V cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptujtu sta se poročila Jakob Belšak, pos. sin in Stojnec in Neža Polanec, pos. hči iz Dornava. Mnogo sreče!

V Ptujtu so se pojavili falzifikati 20-dinarskih kovancev. Preiskava je v teku.

Semič

Dne 18. januarja smo pokopali vrliga moža g. Jožefa Kočevarja iz Črešnjeva 31. Že dalj časa smo s strahom opazovali, kako se mu podira zdravje. Naša slutnja je vse prazgodaj postala resničnost. Trikrat je šel v Ameriko, trikrat se zakopal v ameriške jame, da bi mu bilo v domovini prijetneje in njegovi družini. Njegov dom je postal vedno lepši. Za vsak gospodarski napredek je imel smisel. Ko si je vse tako lepo uredil, je začutil, da ga je Amerika prevarila za najdragocenejši, da mu je izpodkopala zdravje... Ni mu pa vzel njegove moči... Vseskozi fin, pravi kmečki inteligent, ki je hodil po svetu z odprtimi očmi, je tudi ohranil čisto vero svojih očetov in vedno vestno vršil svoje verske dolžnosti. Vedno fin v obnevanju smo ga občudovali in radi prihajali k njemu. Vsa pogovor z njim nam je kazal, kako ga je razdel po svetu poplemenitil... Zato ga je tako škoda, ne le njegovi družini, marveč vsem, ki smo ga poznali.

Pevska zveza

Občni zbor se bo vršil dne 18. februarja ob 10. v Rokod. domu. Naj zbori že sedaj mislijo na to, da bodo njihovi zastopniki prišli k občenemu zboru. Okrajni predsedniki in pevovodje so pa še posebej dolžni priti.

Pevci b. zopet nadaljeval svoje delo. Odbor je v zadnji seji preletel vse težave in ovire, ki so mu bile na poti, in je, upamo, našel pota za redno izhajanje lista.

Uredništvo je prevzel naš mladi, nadarjeni skladatelj Matija Tomc, profesor v St. Vidu nad Ljubljano, ki bo sprejemal vse dopise in skladbe, namenjene listu.

Prihodnja številka bo izšla v februarju, potem bodo pa sledile naslednje redno vsak drugi mesec. Za glasbeno prilogo imamo pripravljenih več prav krepkih stvari, med drugimi tudi več krasnih Tomčevih pesmic za ženske in deške zbore.

Usoda »Pevca« bo slejkoprej odvisna od naročnikov. Pozivamo stare dolžnike, ki smo jih že ponovno tirjali, naj poravnajo dolg. Kdor ne poravnava do srede februarja zaostale naročnine, mu ne bomo poslali nove številke.

Priloge bomo tudi v bodoče oddajali zborom pod skupnim zavikom, in sicer celoletno izjemoma po 10 Din. Prepisovanja not pa ne bomo trpeli, ker je po zakonu prepovedano. Zborom, prav vsem, bo naše glasilo »Pevca« neobhodno potrebno tudi radi važnih poročil in obvestil. Zato ga menda ne bo zbor, ki ne bi bil naročnik. Zbori, vključeni v Pevski zvezi, so pa obvezani, da ga naroče in plačajo, sicer jih bomo črtali in v »sili in potrebi« ne zopet sprejeli.

»Pevca« je za našo organizacijo neobhodno potrebno, to so nam pljuča, s katerimi dihamo.

1 Občni zbori. Danes popoldne ob 9 pri Halbwidtu skupščina združenja mlinarjev in žagarjev, popoldne o 13 istotam skupščina združenja mesarjev in klobasničarjev. — V četrtek 25. t. m. ob 20 v Gambirnovi dvorani skupščina Združenja pekarskih mojstrov.

Celje

1 Blagoslovitev novega kipa bl. Katarine Laboure pri sv. Jožefu bo danes ob 4 popoldne, nato govor.

1 »Prisegam«, igrokaz v treh dejanjih, uprizore danes ob 4 popoldne v Ljudski posojilnici dijakinje zasebnega učiteljskega šolskega sester iz Maribora. Vstopnice so v predprodaji popoldne ob 10 do 12 in ob 2 do začetka predstave pri dnevni blagajni.

1 Jadranska Straža v Celju ima redni občni zbor v petek 26. t. m. ob 8 zvečer v mali dvorani hotela Union. O vrednosti, umetnosti in o potrebi Jadranske Straže, čuvarice našega Jadrana, bo predaval g. V. Pirnat.

Drugi kraji

1 Na Ježici v cerkvenem domu priredi danes popoldne ob 3 »Šišenski gledališki oder« vlezabavno Molierovo komedijo »Namisljeni bolnik«. Vstopnice (6, 5, 4 Din) si rezervirajte že v predprodaji.

1 Zvočni kino St. Vid-Vižmarje. 21. januarja: Danes ob 4, 6 in 8 »X. 27«. Film špijonaže med svetovno vojno.

1 Godba gasilske čete Vnanje gorice priredi v nedeljo, dne 28. t. m. v Gasilskem domu v Podpečih veseloigro in koncert. Zabave in veselja bo dovolj, zato vabimo vse prijatelje gasilcev k obilni udeležbi.

1 Novo mesto. »Babilone«, burko v petih dejanjih vprizori dnevi ob 8 v Prosvetnem domu KA za fante. — Za pustno nedeljo pa pripravljajo veseloigro »Veleturniki«, ki je bila z velikim uspehom večkrat predvajana na ljubljanskih odrih.

1 Posavska podružnica Slov. lovskega društva se bo ustanovila na občenem zboru dne 28. januarja 1934 ob pol štirih popoldne v hotelu Gregorič v

Ali je res treba tudi to ugotoviti?

Saj resnično ni mogoče mimo konkurza, v katerem se nahaja »Vzajemna pomoč« v Ljubljani. Menda okroglo 35.000 ljudi je zbrala ta ustanova v brezupni sanji, da preko noči s smrtjo svojih zavarovancev obogatijo.

Sedaj je prišlo iztrezjenje. Ogromna večina takozvanih zavarovancev je nad povračilom visokih vplačil in izplačilom posmrtnih sploh obupala in menda svoje terjatve niti javila ni konkurznemu upravniku. Ob misli, da gre tu za lepe milijone narodnega premoženja, so mora slehernemu pravemu rodujblju krčiti sree.

Povsem neverjetno pa je, da so se našli ljudje, ki s posebno ljubeznijo poudarjajo v naslovu Vzajemne samopomoči besedo »Vzajemna«, pod katerim imenom vsa poštena javnost pozna le Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani. Vzajemna zavarovalnica pa je zavod, ki je že 34. leto pravi blagoslov našemu gospodarstvu. Njeno pošteno skrb za svojega zavarovanca morajo priznati celo njeni nasprotniki.

Zato pa je dolžnost poštenjakov, da v interesu gospodarskega prospeha našega naroda odločno zavrnejo vsako zamenjavo naše domače in solidne Vzajemne zavarovalnice s propadlim »Vzajemno samopomočjo« ali s katerikoli zavodom, ki si v zavarovalstvu nepošteno lasti dobro ime Vzajemne zavarovalnice. Zlobotneže, ki bi Vzajemni zavarovalnici skušali škodovati s tem, da bi jo zamenjali v Vzajemno pomočjo, bo Vzajemna zavarovalnica upravičeno tirala pred sodišče.

Sv. Lenart pri Vel. Nedelji

Smrt vzorne žene in dobrotnice. Preteklo sredo popoldne smo ob spremstvu štirih duhovnikov in ogromne množice hvaležnega ljudstva položili k večnemu počitku gospo Marijo Janžekovič, po dom. »Juhnarjevo mamco«, soprogo vzornega naprednega gospodarja in biv. oblasnega poelanca g. Alojza Janžekoviča. Pokojna je bila prava slovenska krščanska gospodinja. Svojim otrokom dobra mati, svojemu možu skrbna, ljubeča žena in pomočnica pri vseh njegovih prizadevanjih v gospodarstvu in dobrotelosti. Siromaki so imeli na Juharjevem domu po dlubeznipolno zaščito in obskrbjo pokojno svoje začetišče, zaničevani in zapušteni otroci svojo krstno in birmsko botro, prijatelji njenega moža pa vedno vedro in gostoljubno gospodinjjo. Da je zamožni storiti g. Janžekovič toliko dobrega in koristnega v svoji bližini in daljni okolici, je omogočila tudi njegova žena, ki je za vse gospodarski napredek in za dobrotelost imela popolno razumevanje ter se je z močim radovanjem nad vsakim uspehom. Bodi Vsemogočni plačnik za vse dobro in koristno, kar je pokojna izvršila ob stalni molitvi! Mi ji ohranimo hvaležen spomin in z rodbino sočustvujemo ob bridki izgubi.

Jugoslovanska knjigarna

Pridige in nagovori za postni čas

Brors: Leiden und Beten. I. del. 70 strani, nevez. Din 26, II. del. 61 strani, nevez. Din 24. Buchwald: Die Epistelungen. 41 strani, Nevez. Din 18. Donders: Die Passion Christi und wir Menschen von heute. 126 strani Nevez. Din 25. Drinck: Der Gott unserer Not. 90 strani, Nevez. Din 30. Engel: Der Ruf von Golgatha. Sedem pridig. 88 strani, Nevez. Din 36. Füglein: Die Liturgie der Sonn- und Festtage in Predigten. 84 strani, Nevez. Din 30. Füglein: Christentat durch Kreuzeskraft. 12 premisljevanj. 153 strani, Nevez. Din 80. Kinscher: Religiöser Schein und echte Religiosität im Lichte des Leidens Christi. Sedem pridig. Nevez. Din 36. Krämer: Auf den heiligen Höhen des Alten Bundes. 93 strani, Nevez. Din 43. Kreuser: Unsere Erlösung. Sedem pridig. 37 strani, Nevez. Din 14. Obendorfer: Die Seelenleiden Jesu. Sedem pridig. 79 strani, Nevez. Din 27. Obendorfer: Christi Nachfolge. Sedem pridig. 64 strani, Nevez. Din 36. Restle: Das grosse Geheimnis. 80 strani, Nevez. Din 29. Restle: Durch Kampf zum Sieg. Sedem pridig. 62 strani, Nevez. Din 23. Schötz: Tröstet, tröstet mein Volk. 64 strani, Nevez. Din 24. Soiron: Menschenschicksale unter dem Kreuze. 71 strani, Nevez. Din 27. Soiron: In der Leiden Schule des Herrn. 68 strani, Nevez. Din 10. Storr: Rettende Liebe. Sedem pridig. 72 strani, Nevez. Din 27. Wachsmann: Vom christlichen Gnadensleben. 67 strani, Nevez. Din 30. Zimolung: Das Gottesreich und das verlorene Paradies. 62 strani, Nevez. Din 24.

Krškem. Okoliš nove podružnice bo zaenkrat obsegal sodne okraje Krško, Brežice, Kostanjevica, Sevnica, del Radeč in Mokronog. Vabljeni so vsi člani Slov. lovskega društva iz navedenih sodnih okrajev.

Kamnik. Redna glavna skupščina Tujskoprometnega društva v Kamniku bo dne 25. jan. točno ob 19.30 uri v posebni sobi restavracije Ant. Cerar-ja v Kamniku z običajnim dnevnim redom: 1) Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, 2) Poročilo preglednikov, 3) Volitev odbora, 4) Volitev preglednikov, 5) Slučajnosti. Ako ob določeni uri skuščina ne bi bila sklepna, se vrši pol ure pozneje glavna skupščina z istim dnevnim redom, ki je sklepna ob vsakem številu došlih članov, (§ 18. društvenih pravil).

Trbovlje. Občni zbor društva rudniških upokojencev v Trbovljah se vrši v četrtek dne 25. januarja po običajnem dnevnem redu. Dolžnost članov je, da se občnega zbora udeležijo.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

Drama

Začetek ob 20.

Nedelja, 21. januarja: ob 15: »Ciciban« Izvaja otroški oder Svobode. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Kulturna prireditve v Črni mlaki«. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 22. januarja: »Sonjkin in njegova sreča«. Red A.

Torek, 23. januarja: »Sonjkin in njegova sreča«. Gostovanje v Celju. Izven.

Opera

Začetek ob 20.

Nedelja, 21. januarja: ob 15: »Tičar«. Izven. Znižane cene. — Ob 20: »Jenuša«. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 22. januarja: zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 21. januarja ob 15: »Mala Floramye«. — Ob 20: »Scampolo«.

Ponedeljek,

Zmaji dvigajo svoje konjske glave po vsem svetu

Vsaka dežela hoče imeti svojo „morsko kačo“

Znani učenjak prof. Julijan Huxley je glede znane »morske kače«, ki baje živi v jezeru Loch Ness, izjavil tole:

Očitno živi v zadnjem času v Loch Nessu žival, ki je nenavadna za to jezero. O tem govori pričevanje številnih ljudi. Težava obstoji v tem, da ni mogoče na podlagi popisa raznih priče ugotoviti, kakšna je zunanost tega zmaja. Nikakor ni verjetno, da bi to bil kit ali pa delfin, saj je mnogo ljudi videlo žival že na zemlji. Na podlagi izpovedi, da ima zmaj dolg vrat, bi lahko sklepali, da gre za plezioravro. Toda to je izključeno. Kajti ta živalska vrsta je izumrla že pred 50 milijoni leti. Za to, da bi si pljuča napolnila z zrakom, bi morala tako pogosto priti na površje, da bi jo morali že davno, to je že pred mnogimi leti opaziti, ako bi v resnici živel. Meni se zdi, da so se osebe, ki so zmaja videle, mošile. Tema, drevesa in senca dajejo stvarer pogosto fantastične oblike. Zelo verjetno je, da je to tujec ali pa kaka druga navadna morska žival, katere velikost opazovalci radi svoje razburjenosti povečujejo. Na vsak način, je zaključil profesor Huxley, verjamem, da živi v jezeru nekaj nenavadnega in učenjaki bodo morali zadevo resno proučiti.

Hjašukoluk s konjsko glavo!

Iz mesta Victoria v Angleški Kolumbiji poročajo: Čeprav gleda dandanes ves svet na Škotsko in na njeno jezero Loch Ness, kjer živi »morska kača«, nima ta dežela monopola na to posebnost. Kajti tudi živ med Georgijo in Puget Sundom se lahko ponaša, da živijo v njem ti veliki, ki so jih videli v preteklosti in v zadnjem času še poleti

mnogi mornarji. Velikana imenujejo Indijanci »hjašukoluk«. Zmaj ima tudi že znanstveno ime kadorozaver. Očividci trdijo, da je 12 do 20 metrov dolg in da ima konju podobno glavo, toda brez ušes. Zmaju v Loch Nessu je torej podoben. Kakor pri tem, so oči postavljene visoko zgoraj na glavi. Poleg tega poročajo, da ima zverina kratko dihanje, ki je podobno pasjemu ter da je pokrito z ogromnimi luskami, ki se v solnčnem svitu blešketajo. Kadorozavra so tako pogosto videli, da so mu vzdeli ime »ami«. Nedavno ga je videl neki kapetan, Misil je, da gre za ponesrečeno ladjo, toda nenadoma se je zmaj pojavil na površini. Neki lovec rac bi bil kmalu skupil svojo kožo. Ko je na vrvi po morju vlek za sabo svoj plen, je nenadoma zmaj hlastnil po njem in race požrl. Tudi v jezeru Okanogan v vzhodni Angleški Kolumbiji so večkrat videli zmaja in domačini ga imenujejo »ogopogo«. Toda ta je mnogo manjši kakor kadorozaver.

Seveda se je oglasila tudi Avstralija in javila, da ima tudi ona svojo morsko kačo. V Toori so kmetje videli ogromno, levo podobno žival. Ko so učenjaki preiskali svet, so ugotovili, da nikakor ne more biti to lev. Žival se je kmalu prikazala v drugem kraju in tam so o nji rekli, da je večja, kakor največji pes in da je rumenkaste barve. Starši so se prestrašili in svojih otrok niso pustili iz hiše. Nato so priredili lov za zverjo, toda našli je niso. Poelje se zver ni več prikazala. Medtem pa je prišlo poročilo iz Wedderburna, da so tam opazili zver, katere stopinje so bile petkrat toliko velike, kakor stopinje psa. Zver se obnaša kakor tiger in je podobna pumi.

Pošljite mi želodec, da vam ga preiščem z žarkhi

Znani francoski urednik Léon Daudet je zdravnik po izobrazbi. Ta teden je objavil v svojem uvodniku zanimivo »medicinsko« smešnico. Odigrala se je pred 10 leti. Ugledni ameriški profesor je prejel od bogatega farmerja v oddaljenem gnezdu brzojavko s 100 ali 200 besed:

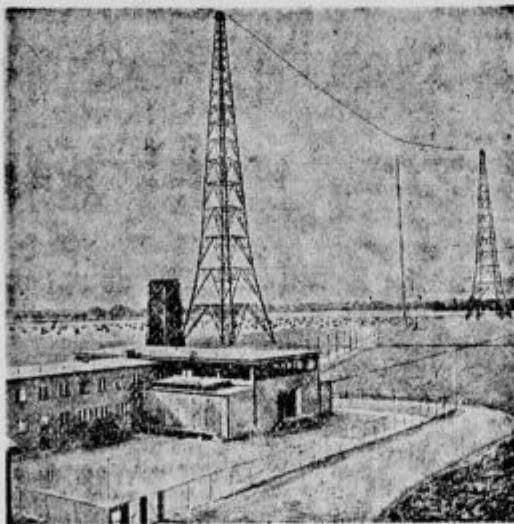
»Včeraj zvečer sem po nesreči pogoltnil kost. Bojim se, da sem v življenjski nevarnosti. Pridite takoj (sledi podroben naslov). Na postajo bom poslal avtomobil, ki vas bo tudi odpeljal nazaj k vlatu. Če pa ste nujno zadržani, pošljite, prosim, takoj zadostno množico žarkov X s potrebnimi navodili, da bom sam preiskal želodec. Izdatki postranska stvar. Odgovor plačan.«

Profesor je brzojavil v odgovor:

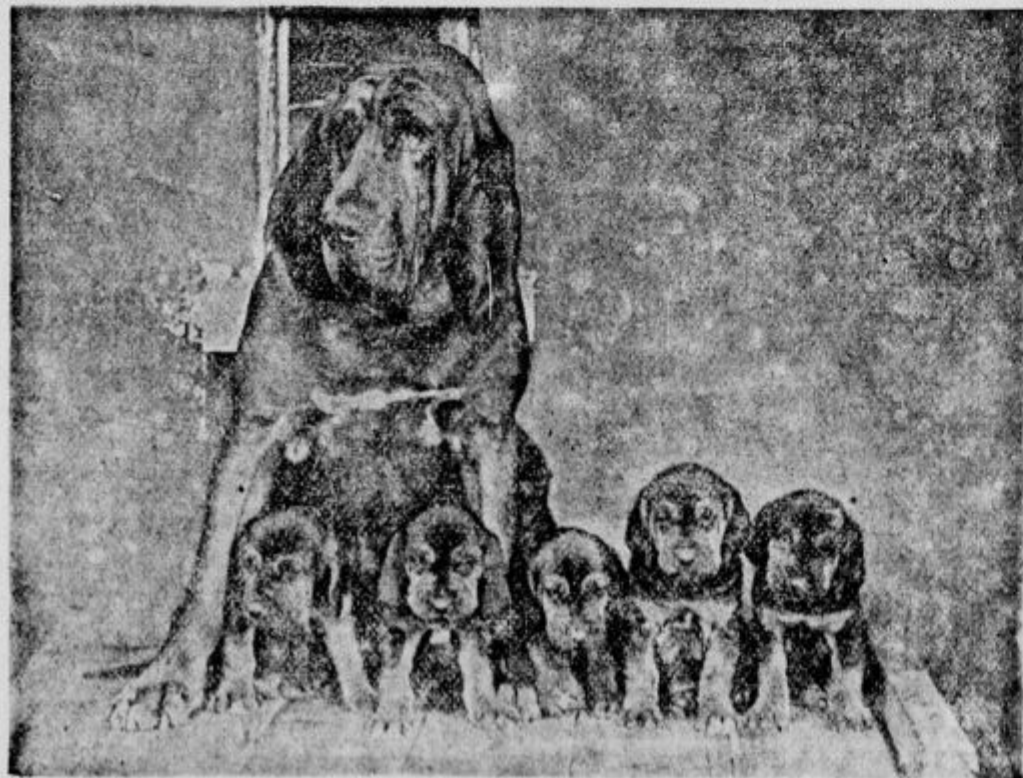
»Zalibog ne morem priti. Ne razpošiljam tudi žarke X. Pošljite mi rajši takoj po pošti vaš želodec. Po pregledu vam ga bom takoj vrnil.

Ruski listi v Ukrajini

Glede na izpremembo kurza o narodnih vprašanjih se je v Ukrajini v zadnjem času javilo več velikih sovjetskih listov v ruskem jeziku. Doslej so se tam listi tiskali samo v ukrajinščini. V Dnje-propetrovsku, nekdanjem Jekaterinoslavu je začel izhajati list »Zvezda«, v Harkovu, glavnem mestu ukrajinske sovjetske republike, je izšel list »Harkovski delavec«.

Radijska oddajna postaja na Lipskem je zgorela. Ogenj je zajel obe anteni, ki sta bili zgrajeni iz lesa. Segel je 125 m visoko. Pogasili so ga šele po poldrugi uri trdega dela

Kako se čutijo varne pod varstvom ponosne matere!

Na Angleškem je nastalo veliko pomanjkanje vode. Ker je bila poleti suša in se je zdaj pojavil mraz, je ostala dežela brez vode. Z avtomobili dovajajo prebivalcem vodo. Za to človekoljubno službo se je javilo mnogo zasebnikov

Tako odlikujejo boljševeiki kmeta

»Socialističeskoje zemljedelijske, moskovsko uradno kmetijsko glasilo, prinaša pomemben članek o usodi odlikovanih udarnikov. Neki sibirski kolhoz je potolkel vse rekorde. pravočasno oddal določeno količino pridelka in tudi pripravil vse za prihodnjo setev predpisano semensko žito. Vlada je naklonila odličnjakom pravico si naročiti poljubno industrijsko blago (dočim so vezani vsi navadni smrtniki na pičle izkaznice). Kolhoz šteje 40 kmečkih družin. Sibirjanci so se razkoračili in odposlali v Moskvo objestno naročilo. Zahtevali so (za 40 družin!) nič manj kakor 6 parov čevljev »iz pravega kromovega usnja«, troje hlače »iz dobrega sukna«, 3 kape, 3 pare galoš, 2 površnika za šolske otroke itd. A Osrednje vodstvo kmečkih nabavljalnih zadrug je odgovorilo odlikovancem, da bo lahko poslalo samo poletne bele platene kape, pomorske ribiške mreže in posamezne dele železnih postelj brez nog, ki jih nima na zalogi. Odlikovanci so bili hudo razočarani.

Se bolj čudna usoda je doletela traktoriste, šoferje, ki so vodili motorne pluge, steber Stalinove

agrarne reforme. Poleti so dobivali samo hrano. Plačo so jim obljubili jeseni in sicer po številu opravljenih delavnikov z nagrado za najvišje dosežene številke. Posamezna motorna postaja oskrbuje do 20 kolhozov, šoferji se vozijo sem pa tja po potrebi. Zdaj jeseni so jim naznanili, da bodo plačani pri kolhozih, kjer so delali poleti. Šoferji so šli tja po snegu in sicer še peš, a niso ničesar prejeli. Kmetje niso šli njihovih delovnih ur v upanju, da bo to storila vlada sama. Vlada se je zganila, pričela šteti in do novega leta res srečno zabeležila v šoferskih knjižicah število opravljenih delavnikov. A zdaj pravijo kmetje, da ne morejo plačati. Pridelek so že oddali vladi. Ubogi šoferji gazijo sneg in prosijo vbogajme, če kje dobijo usmiljenega kmeta. Pišejo v »Social. zemljedelju«: »Oni, ki so poleti zapustili stroje in odšli domov ter obdelovali domače vrtove, ti imajo zdaj drva in hrano. A kdor je vestno poskušal obdelati čimveč polja, je ostal brez kuriva in hrane.«

Svetovni rekord angleške tovarne

Atomobil ni izpodrinil kolesa, kakor ne radio gramofona

V veliki angleški tovarni koles »Herkules« v Birminghamu so pred par tedni dogotovili kolo, ki je dobilo zaporedno številko 3.000.000. Ko smo dobili radio, se je splošno mislilo, da je za vedno odklenalo gramofonu, namesto tega pa vidimo, da je teh strojev več kot pa kdajkoli poprej. Istotako se je prerokovalo, da bo navadno kolo kmalu izginilo s cest, ko so se pojavili mali avtomobili in pa motorna kolesa. Pa je prav nasprotno. Ozirno se naokolu in videli bomo, da še nikdar ni bilo toliko koles na naših cestah kot dandanes. Se mnogo več seveda drugje. Neki monter je pripovedoval, da mu je vratar velike tovarne na severu nekega dne dejal: »Poglejte si tam onega človeka, ki odhaja z dela. Monter je mislil, da bo videl kakšnega morilca ali sportnega prvaka, vratar pa je dostavil: »Vidite, to je edini človek v naši tovarni, ki nima kolesa.« Izmed 45 milijonov prebivalcev Anglije jih je nič manj kot 10 milijonov, ki imajo svoje kolo, torej skoraj vsak četrti.

Kolikim tisočim delavstva pomaga kolo do služka, lahko vidimo, ako se po dokončanem delu postavimo ob ceste, ki drže iz mesta ali tovarne, saj bi pri pičlem zaslužku, ki ga imajo, ne zmogli vozarine z drugimi sredstvi, s kolesom pa se delavec vozi celo leto, da, celo v hudi zimi. Potem pa, koliko delavcev ima zaslužek pri izdelavi koles, kar je tudi jako važen faktor pri današnji brezposelnosti. Samo v omenjeni tovarni je zaposlenih 3000 delavcev in s temi vred ima svoj kruh vsa okolica.

Da je tovarna mogla izgotoviti tri milijone koles, je porabila za to ogromne množine najrazličnejšega materiala, in sicer: 37 milijonov čevljev (Angleži merijo v čevljih in colah) jeklenih cevi za

okvirje, 15 milijonov čevljev verig, 21 milijonov čevljev jekla za blatnike, 800 milijonov kroglic za ležaje, 6 milijonov zračnih Dunlop cevi in ravno toliko plaščev, tri milijone kvadratnih čevljev usnja za sedala in 48 milijonov col gumija za pedale, špic je bilo treba 216 milijonov in 318 milijonov raznih matic in zakovic.

Angleški list, po katerem posnemamo te številke, zatrjuje, da je tovarna »Herkules« dosegla rekord v izdelavi koles.

Mons. Testa je kot papežev delegat preiskal položaj katoličanov v Posaarju in poročal o svojih vtisih sv. očetu.

Z mineralnim oljem proti malariji

Po Mussoliniju imenovan odbor za razkuženje rimske Campagne je leto dni preizkušal različna sredstva za pobijanje komarjev v Pontinskem močvirju. Sicer rodovitna rimska ravnina, nekoč žitnica Italije, je zdaj slabo obljudena, ker uniči po komarjih razširjena malarija nešteto človeških življenj. Po dolgem ugibanju so se odločili odborniki za starinsko in jako preprosto sredstvo, ki ga je priporočala skupina rimskih znansivenikov. — Močvirje bodo pa pobrizgali z nekim rudninskim oljem, ki tvori tenak, a neprodiren pokrov nad vodno gladino. Komarjeve ličinke, ki zapuščajo v določeni starosti močvirje, da bi se spremenile v krilate žuželke, ne morejo predrti oljnate mreže in se zadušijo. Poprej so rabili v ta namen navaden petrolej, ki ni bil posebno učinkovit. Po rimskih fizikih predlagano posebno olje tvori nasprotno zajamčeno neprodiren oklep, ki je komaj en milijonski del milimetra debel, a se nikoli ne pretrga.

Višek skoposti. Neki skupuh je prišel v krojačnico: »Koliko računate za likanje hlače?«

»Deset dinarjev.« je pojasnil krojač.

Skupuh se je popraskal za ušesi ter dejal: »Tu imate hlače in tu pet dinarjev, pa mi zlikajte samo eno hlačnico, se bom dal fotografirati od strani.«

Z gil'otino nad komuniste

Na dvorišču deželnega sodišča v Dessau-u v Nemčiji so v sredo z gil'otino obglavili komunisto Karla Hansa in Vilijona Bieserja, doma iz Hecklingena, ki sta bila obtožena, da sta se udeležila umora hitlerjevca Zieslika.

V procesu radi umora hitlerjevca Otona Höcknerja v Hamburgu je državni tožilec predlagal 6 smrtnih kazni! Vsi obtoženi so baje komunisti. Strašna je Hitlerjeva justica!

Mamica, ali dovoliš meni, da stopim na stol, ali kozarcu, da pride k meni dol.

MLADI SLOVENEČ

Slavo Štine:

Bela kapa

Ko prišla bo dolga noč,
solnce bo odgnala proč;
mati zemlja sred noči
belo kapico dobi —
in zaspi...

Ko se vrne dolgi dan,
kapo zemlji vzeli bo stran;
solnce pa jo spet zbudi,
se lepo ji nasmeji —
in ji cvetja podari.

Tekma v premagovanju

Nekoč sta šla zajec in opica na izprehod. Ko sta dospela na široko polje, je opica dejala zajcu: »Zakaj se venomer oziraš okoli sebe? Ali se bojiš?«

»Nikogar se ne bojim!« se je zlagal zajec. »Kar tako se oziram. Ali je to nedostojno? Nedostojno je, da se ti venomer praskaš po telesu! Sram te bo!«

Zajec sta se prepirali. Zajec je očital opici, da ima več bolh kakor dlak na koži, opica pa je očitala zajcu, da je strahopetec. Nobeden ni hotel odnehati.

Pa sta se nazadnje sporazumela in se zmenila na nov sestanek, na katerem bi priredila tekmo v premagovanju. Določila sta kraj, kjer bosta nepremično sedela drug poleg drugega od ranega jutra do solnčnega zahoda, ne da bi se zajec le enkrat ozrl naokoli in opica le enkrat popraskala.

In sta se čez nekaj dni res našla na določenem mestu. Sedla sta drug poleg drugega — in tekma v premagovanju se je začela.

Zajec je uprl oči v tla in se ni ganil. Opica pa je prekrizala tace na prsih.

Ko je odzvonilo poldne, je bila opica od premagovanja že vsa utrujena. Vedno bolj jo je srbeelo in ščipalo.

Tuhtala je in tuhtala, kako bi ukanila zajca in se popraskala, ne da bi on opazil. In se je slednjič domislila ter dejala:

»Da nam hitreje mine čas, ti povem zgodbo iz svojega življenja. Poslušaj! — Ko sem bila v vojni, so me želede sovražne krogle tukaj in tukaj in tamle in tukaj tudile.«

In se je zvitozlepila pri vsaki besedi popraskala tam, kjer so jo želede krogle...

Tudi zajca so morile hude skrbi. Le z največjo težavo se je premagoval, da ni pogledal okoli sebe. Tudi on je začel tuhtati, kako bi ukanil listico. In je iztuhtal. Dejal je:

»Jaz pa ti povem zgodbo iz onih dni, ko sem bil še junak in fant od fare, da mi enakega ni bilo devet fara naokoli. Poslušaj! — Nekoč so me nasledovali sovražniki. Hrabro sem tekel pred njimi in se jih nisem prav nič bal. Skočil sem zdaj na levo, zdaj na desno, zdaj spet na levo, zdaj naprej, zdaj nazaj in se nazadnje skril v gostem grmovju.«

In je med pripovedovanjem zviti zajec skakal sem in tja kakor takrat »na lovus... Med skakanjem in pripovedovanjem pa je s hitrimi pogledi meril okoli, če ni kakšen lovec v bližini.

Tako sta zajec in opica ukanila drug drugega. In se opica še dandanes praska in zajec še danes venomer miga z glavo.

Požrešni Miško

Konec:

Konec ni prav nič zabaven
in za požruha slaven:
v pasji hiši zdaj ležati
mora, brrr, in se kesati...

Nekaj drugih rešitev

Slavica Langerholc, učenka II. r. v Stranjah pri Kamniku:

Miško slutil je nevihto.
»Brž na noge!« S silno ihto
čez sosedno mizo skoči.
»Joj, prejoj! Ni več potačilo!
Vsem gospodom kavo zvrne
tja na prt, na hlače črne.
Gostje Sodčku v besni jezi:
»Le kar hitro v žep poseži!
Za ves strah, za hlače črne
boš denarce štel srebrne!
Gospod Sodček nič ni rekel:
plačal je, domov je tekel,
psa zaklenil v temno sobo,
ga premislil za vso zlobo...«

Ludvik Kos, učenec (?) razr. v Ljubljani, Idrijska ulica 3:

Prva rešitev:

Sodček ves jezen zgrabi kozarec in ga vrže za Miškom. Miško pa jo pobriše kar skozi okno na dvorišče. Sodček v svoji zmedenosti plane skozi okno za njim in skoči biko, ki je stal pod oknom, na hrbet. Bik zdirja s Sodčkom po dvorišču in ga vrže v velik sod vode. Ves premočen zleze Sodček iz sode in hoče oditi domov. Tedaj pa pristopi gostilničar in mu pomoli pod nos račun za piško in ubili kozarec. Miško pa je doma prejel pošteno »nagrado« za svojo požrešnost...

Druga rešitev:

Tedaj se je začel divji lov po sobi. Steklenice, kozarci in krožniki so kar deževali z mize na tla. Prisopal je gostilničar. Miško je pobegnil, gospod Sodček pa je moral plačati vso pobito posodo. In še sam je bil ves pobit, ker so ga gostje, ki so sedeli pri nasprotni mizi, pošeno nakresali. Ko je gospod Sodček klavirne volje kresal domov, je vso pot ternal: »Joj-mene, jojmene, ta piška je bila pa draga!«

M. Contala, učenka (?) razr. v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani:

Miško prav nedolžno gleda,
v Sodčeka zdaj, zdaj spet v soseda;
tja zavleče kurjo kost,
češ: »Požrl jo je ta gost!«

Anica Kos, učenka IV. razr. pri Uršulinkah v Ljubljani:

Ko je gospod Sodček opazil, da mu je Miško pohrustal piško, je ves jezen planil za njim. Miško jo je popihal skozi vrata na dvorišče in smuknil skozi luknjo v ograji. Sodček je tekel za njim, a ker je bila luknja premajhna, je obstal v njej.

Tedaj je priložil na njem oče krčmar in ker je mislil, da mu hoče gospod Sodček uteči, ne da bi poravnal račun, začne na ves glas kričati nad njim. Le s težavo mu ubogi gospod Sodček dopove, kaj se je zgodilo. Krčmar se ga tedaj usmili in ga reši neprijetne zanke... Kuža Miško pa jo je medtem popihal domov in tam zdaj ves v skrbeh pričakuje zaslužene kazni.

Blanka Marija Bataj, učenka II. razr. v Petrovčah:

Miško ga seve ne čaka;
proč beži požrešna spaka.
Sodček kliče mu: »Oha!
Gostje se reže: »Ha, ha!
Sodček, pusti Miška!
Saj ni zate piška.
Zate, dragi debeluh,
je solata, zelje, kruha!«

Ivan Mrkun, učenec III. razr. v Mariboru:

Gostje pri sosedni mizi so se škodoželjno rezali Sodčkovu jezi. To rezanje pa psu Mišku ni bilo nič kaj všeč. Nenadoma se je zakadil proti njihovi mizi in jim grozeče pokazal ostre zobe. Prestrašeni gostje so planili pokoncu in jo na žive in mrtve ucvrli skozi duri na cesto.

Konec je bil tak, da je moral gospod Sodček poleg računa za piško, ki je ni on pojedl, poravnati še račun za gospode. — Ta zgodba nas uči: Ne jemlji psov seboj v gostilne!

Nagrada je bila prislojena Slavici Langerholc, učenki II. razr. v Stranjah pri Kamniku. Dobi knjižgo: Dr. F. Kotnik: Storiže.

STRIČKOV KOTIČEK

575. Moj ljubi in dragi Kotičkov striček! — Ja, kdaj boš pa mene dal v kotiček? Toliko časa že čakam. Ze pred dvema letoma sem Ti poslala pisemce, pa si ga najbrž vrget v koš. Zelo sem bila žalostna, saj sem Ti tako srčkano pisala.

Zdaj sem tudi jaz že skoraj gospodična; visoka sem 1 m 32 cm, tehtam pa 46 kg. Pesmičce »delam že dolgo, in sicer prav lepe. Če hočeš, tudi Tebi na čast eno zložim. Če vidim svoje ime kje natiskano, me grozansko veseli. Vsem nečem pokazati, da je moje ime natiskano. Tisti dan bi najraje vse »Slovenec« kupila in jih raznašala po Ljubljani, da bi vsi brali moje ime. Ali vidiš, kakšno veselje mi lahko napraviš? Če me imaš le majheno rad, boš to gotovo storil. Kajne, da boš? Če pa še ipot vržeš v koš mene, skoraj gospodično, se obrnem na drugega strička; kajti, da boš vedel: v Ljubljani je še en striček!

Prav lepo Te pozdravlja M. Contala, učenka (?) razr. v Lichtenurnovem zavodu v Ljubljani.

Draga moja skoraj gospodična! — Jaz, Kotičkov striček, nisem tiste sorte človek, da bi od samega spoštovanja padel v znak, če kakšna imenitna gospodična pred mene stopi. Lahko stopi pred mene sama princeska Vihonoska iz dežele Nevemkpe, pa jo bom prav tako po domače pozdravil kakor navadno kmetsko pastirico. Saj zale, ker je princeska, ni nič več vredna kakor druge deklice, nego je vredna še mnogo manj: kmetska punčka n. pr. pomaga materi v kuhinji in na polju in je torej svetu vsaj malo koristna; princeska Vihonoska pa ves ljubi božji dan poseda v mehkem naslonjaču, viha nosek in ne ve, kaj bi s svojo imenitnostjo počela. O ti goska domišljava, jaz bi ji že pokazal! Šivanko v roke bi ji dal, šivanko in škarje in metlo in brisačo, da bi vedela, kaj se pravi živeti! — Vidiš, takšen sem jaz, Kotičkov striček. In ker sem takšen, tudi Tebe, »skoraj gospodično«, nisem dal v kotiček zato, ker si si naredila tako imenitno ime, nego sem Te dal zato, da lahko povem, kar mi na srcu leži...

Ampak že vidim debele solze v Tvojih očeh, že slišim bridko prižombo iz Tvojih ust: »Oh, kakšen kmeljavzar je ta-le Kotičkov striček! Takole gromovito pridigo mi napravi! Se bo zdaj veselji svet iz mene norčeval...« No, no, kar potolaži se; saj ni tako budal! Na princesko Vihonosko, gosko našopirjeno, sem res jezen, na njo, za Tebe imam pa tudi koš prijaznih besedi. Med Teboj in princesko Vihonosko je velikanska razlika; zato res ne gre, da bi obe v eno vrečo poveznili.

Odgovoril sem Ti. Zdaj se Ti ne bo treba obračati na drugega strička. Je res še en striček v Ljubljani, res — ampak ta samo mene posnema in se zato njegove konkurence prav nič ne bojim. Kje sem bil že jaz, ko njega še nikjer ni bilo! In kar je glavno: pisemca otrok sprejema, hoho, nanie odgovarjati pa ne zna. Le kaj vam koristi tak-le

premisliti, kajti Tonček je že s slovesnim obrazom odprl duri...

»Ali jih vidiš?« je pokazal presenečenemu Jožku s prstom v kot, ter se tako grdo zagrohotal, da se je celo polž nekje v bližini predramil iz miroljubnih sanj in se spustil v divji beg —

Ali veste, otroci, kaj je videl razočarani Jožek v kotu samotne bajte?

Videl je navadne kmečke vile za nokladanje sena... Napol jezen, napol žalosten je hotel počestno ozmerjati navihanega Tončka, ki ga je tako neusmiljeno polegnil, ta pa ga je prehitel in modro dejal:

»Fant, zapomni si: lesene vile so stokrat bolj koristne, kakor vse tiste tvoje pravljicne vile!«

Draga Jarč! — Bodi brez skrbi. Nikoli in nikdar ne bo Jelka zvedela, da sem tudi Tebe dal v kotiček. Saj znam molčati kakor vrabec na strehi, če je treba!

Ves kaj me v Tvojem pismu najbolj zanima? Kako si tlačila črke v možgane. Ja, križana gora, saj Te je gotovo strašno bolelo! Si najbrž morala zvrniti v glavo veliko luknjo, da si mogla potlačiti vse črke vanjo. Pa si potem luknjo dobro zašila? Če je nisi, se utedne zgoditi, da Ti črke spet uidejo v beli dan.

Sprašuješ me, če sem bil tudi jaz vesel konca počitnic takrat, ko sem bil še majhen. Pa še kako! Kar jokam sem od same sreče in mama me je morala za ubije vleči v šolo — tako rad sem hodil vanjo! Oj, prelepi mladi časi, kje sta?

In me sprašuješ še, če se kaj smučam. To zimo sem se samo enkrat, pa je bilo takrat tako lopo, da imam smučanja za vse leto dovolj. Spodrsnilo mi je na strmem bregu in sem jo kar brez smuč po vseh štirih ubral navzdol — nepopisno lepa vožnja je bila to! Na vse grlo sem vriskal od ljutega navdušenja: »Joj! Prejoj!«

Za sankanje sem tudi zelo vnet. Sankal se sicer nisem že trideset let, pa se bom v kratkem spet. Mojster mizar mi že dela sanke, velike kakor kamniški vlak. Napravil jih bo čimprej, je dejal, če mogoče, že čez petdeset let. Petdeset let mine, kakor bi sladkorček požrl — potrpi torej, kmalu se boš sankala z menoj! Dotlej pa mi bodi priščno pozdravljena! — Kotičkov striček.

Razumna deklica

Neka deklica je služila pri kmetu. Bila je zelo pridna in ubogljiva. Ko je minilo leto dni, je hotela domov, kmet pa ji je dejal:

»Ostani še pri nas. Za pascio dobiš telička.« Deklica je ostala še tri leta. Iz telička je medtem zrastle krava. Deklica je zahtevala plačilo, kmet pa jo je zavrnil:

»Obljubil sem ti za plačilo telička. Iz telička je zrastle krava — krave ti pa nisem obljubil. Zdal ne dobiš ne telička ne krave.«

Deklica je šla k sodniku in mu potožila, kako jo je kmet osleparil. Sodnik je poklical kmeta k sebi, ta pa je vztrajal pri svojem. Sodnik ni vedel, kako bi razsodil. Zaništil se je in čez nekaj časa dejal:

»Krava naj bo tistoga, ki ugame, kaj je najboljša, kaj najslajša in kaj najhitrejša na svetu.« Kmet je dolgo ugibal in nazadnje dejal:

»Najboljša je kralj, najslajša je med, najhitrejša pa veter.«

Deklica pa je odgovorila:

»Najboljša je zemlja, ki rodi za vse ljudi, najslajša je prijazna beseda, najhitrejša pa misel.« Sodnik je prisodil kravo deklici, kmet pa je moral oditi z dolgim nosom domov.

ZA BISTRE GLAVE

Izpolnjevalka

V tesni kletki ptička,
ptička osamela
v pozni mrak je pesem
žalostno — — —

»Kaj je danes s tabo,
punčka drobna moč?
Ves dan že zaprta
soba je — — —
Gladna sem... Si čisto
name pozabila?
Joj, še dobro jutro
nisi mi — — —

V beli krsti nemo
deklica leži,
Nikdar več ne bo je
k ptički — — —

Izpolnjevalka

Šel na lov je Jakec Spakec
v gozd zeleni.
Plašno zajec je zacvilil:
»Jojme — — —

Če ujam krvoločni
lovec me,
s kožo in kostmi gotovo
me — — —
Tudi volk in očka medved
sta se zbal:
v smrtni grozi dalje v hosto
sta — — —

Kaj uiel je hrabri lovec,
botra Neža?
Nič, hoho; ustrašil se je —
deda — — —

Na mestih, kjer stojijo zdaj črtice, postavite zraven spajdače besede (rime). Vsaka črtica pomeni en zlog.

Ena od pravih rešitev bo izžrebana za nagrado.

Rešitve pošljite najkasneje do četrтка, 25. t. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

ZA ŽIDANO VOLJO

Boben.

Janezek: »Tetica, lepo te prosim, kupi mi boben!«

Teta: »Kaj ti pride na misel?! Potem mi boš ves dan razbijal po hiši.«

Janezek: »Ne boj se, tetica, saj bom bobnal samo takrat, kadar boš spala!«

Krivica

Janezek je prišel ves objokan domov. Mama mu je obrisala solze z lic in ga sočutno vprašala: »Reveček, kaj se ti je pa zgodilo, da tako mlolo jočeš?«

Janezek je še huje zaplakal:

»Učitelj me je grdo ozmerjal, ker nisem mogel takoj najti na zemljevidu Amerike, katero je sam Kristof Kolumb več mesecev iskali!«

DELA VSKI VESTNIK

Borba za skrajšanje delavnega časa v Ameriki

Industrija se je v Ameriki naglo razvila, vendar že v začetku tako, da sta si bila podjetnik in delavec popolnoma tuja, če ne celo sovražna. Podjetnik je na svoj način iskal samega sebe in čim večji dobiček in zaradi tega je razumljivo, da se je v Ameriki že razmeroma zgodaj pokazala med delavstvom ideja vzajemne pomoči in združevanja. Od leta 1800 do 1825 je po posameznih krajih Zedinjenih držav nastalo že več strokovnih zvez za čevljarje, krojače, tiskarje itd. Prvotno so te zveze, strokovna društva, bile le krajevne organizacije, po letu 1825. so se pa društva ene stroke že začela vezati med seboj.

Delavstvo pred letom 1800. še ni poznalo nobenih pravic. Delati je bilo treba, in sicer trdo delati pri borem življenju in zraven tega še o krivicah molčati. Takrat se je navadno delalo po dvanajst ur na dan, večinoma pa celo po štirinajst. Šele leta 1829. si je neka delavska stranka upala zapisati v svojem volivnem programu stavek: »Od šestih do osem ur.« Delalo naj bi se deset ur na dan, in sicer od šestih zjutraj do šestih zvečer, s počitkom dveh ur opoldne. To je bil prvi začetek organiziranega nastopa ameriških delavcev za skrajšanje delavnega časa. Zgodovina delavskega gibanja v Zedinjenih državah kaže, da se je delovni čas stalno krajšal. Pred stoletji je človek delal od zore do mraka, tudi po 16 ur ali še več na dan. Prva posledica industrijske revolucije, ki je bila povzročena od parnega stroja, je bila, da se je delovni čas podaljšal, kajti lastniki malih delavnic so skušali tekmovali s tovarnami, ki so delale stroje in tako so se nalagala vsa bremena na rame delavcev. Seveda je bilo vse to zaman in stroj je moral končno zmagati.

Ko so nastale finančne zmede, se je pokret za

osemurni delavnik eden izmed najvažnejših predpogojev, če se hoče rešiti kapitalističnega jarma. Osemurnik je dobra pomoč proti brezdelju, pospešuje sposobnost za delo, pripravlja boljše plačo, omogoča rodovinsko življenje, pomaga zdravju, pravosti in umstveni izobrazbi, vnema delavstvo za strokovne in njemu druge potrebne organizacije. Tesarji v ladjedelnici v Charlestonu so že leta 1844. začeli delati le po osem ur na dan in si poleg tega s skupnim nastopom dosegli tudi veliko boljše plače. Leta 1866. je narodna ameriška liga v zaščito delavstva proglasila potrebo splošnega osemurnega dela na dan. Leto pozneje je šest ameriških držav uvedlo zakon o osemurnem delovnem času za vse delavstvo in nameščence. — Leta 1909. je izmed 6.500.000 tovarniških delavcev delalo le 8% manj kakor 48 ur na teden, dočim je še 60% delavcev delalo po 60 ur in tudi več tedensko. Deset let pozneje je izmed 9.000.000 delavcev 12% delalo po 44 ur, 48% po 48 ur in le 12% samo še po 60 ur tedensko. — Zvezna vlada je pred nedavnim izvršila pregled v približno 38.000 podjetjih, ki zastopajo 77 različnih industrij, in se je povsod pojavila zahteva, da se vpelje zakonito petdnevni delavnik. Do leta 1933. se je v USA že v 679 podjetjih, ki zaposlujejo približno 200.000 delavcev, obratovalo po petdnevnem delavniku. Mnogo se je pa v tem oziru še izboljšalo, ko je predsednik Roosevelt energično potom »Modrega orla« ali z drugimi odredbami misel skrajšane delavnika podprl.

Danes se splošno misli tako v Ameriki, drugod in tudi pri nas, da bo brezposelnim s 40 urnikom pomagano, da bodo prišli potem do boljše zaposlitve in zaslužka. Gotovo! Toda iz istih vzrokov, ki nas silijo v 40 urnik, je treba poudariti, da pač

ŽENA IN DOM

Delavna žena — močna žena

Nekdo je rekel: »Nič grjeja in odvratnejšega ko snežnobela, gladka, z vsemi mazili in umetnimi negovana in pobarvana ženska roka z dolgimi nohtovi, ki nosi na sebi sramotni pečat popolnega brezdelja.« Zares, taka roka se zdi kakor porog Stvarniku, ki je ustvaril človeške roke za pošteno in koristno delo. Taka roka je tudi porog materinskemu zvanju, ki pomenja pozabo samega sebe v skrbi za druge, ki pomenja čisto oseben trud, osebno delo z drugo, ki zahteva mehko, a močno roko, ki zna negovati, pa tudi krepko poprijeti in marno urejati, ne pa brušenih krempljev, nerabnih voščenih likov. Če nosi taka roka še znake kajenja, vzbuja v naravnem človeku dejansko nehoti čut mrzkosti. Umetni moremo, če ima take roke umetnica, ki si na poseben način služi svoj kruh, povsod drugod pa nas take roke — bole.

Rast človeške osebnosti je možna le ob naporu vseh sil: duševnih in telesnih. Po izkušnji potrjena, doživljena zavest, da nekaj zmoremo, da nekaj koristnega ustvarjamo, nam daje polet, nam podviguje moči, nas drži pokoncu tudi v najtežjih trenutkih življenja. Pošteno, resno, odgovorno delo odganja vse izkušnje in zablode, nam ohranja jasen pogled za resničnost in obenem vero v ideale. To je predvsem, blagoslov ročnega, telesnega dela, posebno kmetijskega in gospodinjinskega dela: službe grudi in človeku. Samo duševno delo ne more nikdar povsem zadovoljiti človeka, ki je telesno duševni stvor in mu je Stvarnik določil, da »v potu svojega obraza je svoj kruh«. To je skrivnost vere in življenja, mimo katere ne moremo. Zato tudi sport ne more nikdar nadomestiti resnega dela in truda, nikdar iz njega ne more biti človeku tistega blagoslova. Zato je lastna hišica z vrtom edino pravo terišče zdravega družinskega življenja, zdrave mladinske vzgoje.

Mati, ki svojih hčera ne uči delati, opravlja gospodinjinskih poslov že od rane mladosti, češ saj jim tega ne bo treba, saj jih damo študirati, je nes pametna in slaba mati. Ne le, da slabo skrbi da bi hčera ne zaslačilo življenje kdaj nepravilnih, marveč izključuje iz njihove vzgoje tudi eno najboljših sredstev: resno, trdo delo, ter jih za vso bodočnost oropa močne pravne opore in najčistejšega veselja ki ga daje tako delo. Pregrušuje se pa tudi nad bodočimi družinami svojih hčera in nad potomci. Mati, ki ni obenem dobra gospodinja, ne more ustvariti družini pravega, toplega, prijetnega doma, in česar hči ni prešla od svoje matere, ne more izročiti dalje svojim otrokom. Pa tudi sinovi se morajo že v domači hiši navaditi pridnosti, dela, se seznaniti z vsemi možnostmi, ki so potrebne, da človek samega sebe oskrbi, sam za seboj pospravi in tako v službu potrebe ni brezposelnež kakor žival. Moški, ki mu doma samo strežejo, bo vedno v vsem od drugih odvisen in bo v nezdobi ali stiski veliko večji revež kakor kdo, ki zna za vsako delo prijeti in si sam pomagati. Tak mož bo tudi svoji lastni družini zelo problematičen zgled in v nesreči in potrebi malo zanesljiva opora.

Države se v zadnjem času zelo brigajo za telesno odgojo mladine, tudi pri nas. In le pozdraviti moramo, da se tu ne dela razlika med moško in žensko mladino — oba dela morata biti krepka in zdrava, da bo tako tudi celota. Vendar je gotovo, da more vzgojiti močne žene v sveto-pisemskem smislu, velike narodne matere le resno, odgovorno delo in strokovna sposobnost, zavest in volja čisto osebne materinske službe z vsemi žrtvami. Preje bi morali poskrbeti za materinsko-gospodinjinsko vzgojo in izobrazbo deklet in tele potem tudi za telovadbo — če že ne moremo za oboje hkrati.

Socijalno vprašanje

Kdor stremi za mirno ureditev tega vprašanja, naj pristopi kot član in odjemalec k I. delavskemu konzumnemu društvu v Ljubljani

se da rešiti brez vsake revolucije, če se pozadruži na eni strani ves konzum, na drugi pa vsa produkcija

V konzumu si sam svoj Irgovec in dobavitelj, v produktivni zadrugi pa lasten podjetnik in prodajalec

skrajšanje delovnega časa ustavi. Ko so nastale zmede — v Zedinjenih državah zelo pogoste — so ljudje izgubili delo. Če je pa bila kakšna možnost za zaposlitev, se je vedno priglasi na tisoče delavcev, ki niso nič vprašali, koliko časa bodo delali in za kakšno plačilo — samo da si ohranijo golo življenje.

Delavstvo v Ameriki je kmalu spoznalo, da je

40 urnik ne pomenja nobene trajne dobre ureditve, ker je gotovo, da bomo že čez nekaj let zahtevali 30- ali celo 20-urni delovni teden. Potrebna je reforma vsega gospodarstva, priznati je treba delavcu njegov pravični delež na njegovo delo — potem šele bomo z ureditvijo takih in podobnih problemov prišli iz globokega močvirja na trdno cesto.

Kakšna je bodočnost marksizma?

Kapitalizem in marksizem izhajata iz iste nekrščanske, poganške ideje individualizma, ki je vir vsega zla. Ta je povzročila proletariizacijo milijonov, ta povzroča neštete krize. Marksizem je razkrinal svojega kapitalističnega nasprotnika. To je vsa njegova zasluga. Toda sam je absolutno nesposoben, da ustvari kaj boljšega, saj izhaja iz istega duha kakor kapitalizem. Zato tudi vidimo, da marksizem kratkoročno odpove, če pride do oblasti in v položaj, da pokaže, ali zna tako pozitivno graditi kakor negativno kritikovati. To ne velja samo o revizionističnem marksizmu ali socialni demokraciji (Avstrija, Nemčija, Španija, Francija), to lahko danes trdimo tudi o »doslednem« marksizmu, o boljševičnem državnem kapitalizmu.

Kdor tega še vedno ne verjame, naj si prečita polemiko med Karlom Kautskim in Friedrichom Adlerjem v lanskih številkah dunajskega marksističnega »Kampfac«. Naravnost tragično izgleda, kako Karl Kautsky, ta sivolasi, čistokrvni marksistični borec brez ovinkov priznava fiasko boljševičkega kolektivističnega eksperimenta. Tu čitamo stavke, n. pr.: Inozemski turisti v Rusiji stoji strmeč tiho pred orjaškimi zgradbami, ki so se tam dvignile, kakor stoji strmeč pred piramidami. Toda ne pomislijo, s kakšnim nečloveškim nasiljem je bilo vse to zgrajeno. Pod strašnimi razmerami, ki jih je ustvarila petletka, naglo poginjajo ljudje. V sovjetskih filmih se kajpada to ne vidi. Toda vprašaj le onega delavca iz zapadne Evrope, ki je odšel v Rusijo, ker je hotel ubežati kapitalističnemu peklu, da bi dosegel blaženost v sovjetskem paradizu. V kratkem času zbeži nazaj v peklo, kjer so razmere sicer dovolj strašne, toda še vedno daleko znosnejše, kakor one, v katerih živi delavec in celo mnogi privilegiranih eksistenc onstran ruske meje.

Tako Kautsky. Nobenega dvoma ni več: marksizem leze v paralizo, bodočnost ni njegova. In tudi če bi mu utegnili po kakoli vojni trenutno zasijati

še enkrat zvezda, bo ta zvezda kaj kmalu zopet zatoni, in sicer za vedno.

In vendar se še vedno dobe pri nas ljudje, ki se zatekajo v potapljanje se ladij. Da idejni tokovi iz velikega sveta prihajajo v Slovenijo s precejšnjo zamudo. Potrpimo! Morda bo tudi k nam v kratkem prišlo spoznanje, ki je zunaj v svetu že precej časa last najboljših ljudi, spoznanje, da je marksističnim kolektivizmom ne gre in ne more iti. Sicer bi mi sami lahko prišli do tega spoznanja, toda je že naša slovenska narava, da rajši verjame drugim kot sama sebi, da rajši caplja za drugimi, kakor da bi zaupala svojem slovenskemu katoliškemu instinktu.

(Po brošuri »V mlade zarje«.)

Nameščenski odbor Delavske zbornice

Delavska zbornica v Ljubljani bo v bližnji prihodnosti osnovala poseben odbor za nameščence, ki se bo imenoval »Odbor nameščencev Delavske zbornice«. Naloga nameščenskega odbora bo sklopiti o vseh vprašanjih, ki tičejo nameščencev. Nameščenski odbor bo izvolil iz svoje srede predsednika in podpredsednika ter troje članov. Ti bodo tvorili izvršni organ nameščenskega odbora oziroma izvršne odbore nameščenski referat pri Delavski zbornici, kateremu bodo dodeljeni vsi oni uradni posli Delavske zbornice, ki tičejo nameščencev.

Slovensko nameščenstvo bo tega koraka Delavske zbornice gotovo oveselo. Nameščenstvo bo odsej svoje zadeve samo reševalo. Treba pa bo pri tem paziti na to, da se ne ustvari v Delavski zbornici kak nepotreben dualizem: dve sovražni si fronti, obstoječi na eni strani iz delavcev, na drugi pa iz nameščencev. Tak dualizem bi ne prinesel nobene koristi niti enemu niti drugemu, ampak bi stvari samo škodoval. Vsi smo delojemalci vsi imamo zahteve, zato se moramo vzajemno podpirati.

In še na nekaj ne smemo pozabiti. Nameščenski odbor bo močan in bo imel avtoriteto le tedaj, če bodo stale za njim mogočne čete organiziranega nameščentva. Če pa bo vladala med nameščentvom brezbrzičnost za organizacijo, potem bo delovanje nameščenskega odbora težko in tudi uspehi ne bodo mogli biti pomembni.

(Iz Društva združenih zasebnih in trgovskih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.)

Zavarovanje vaiencev

N. V. iz Sl. vprašuje: Ali morajo biti tudi vajenci, čeprav ne dobe nobene plače, zavarovani pri Okrožnem uradu? Kaj je z vajenci, ki se uče obrti pri starših?

Odgovor: Zakon o zavarovanju delavcev pravi, da morajo biti zavarovani poleg plačanih delavcev in nameščencev tudi vajenci, vajenci, volonterji in sploh vse osebe, ki se izobražujejo za določeno obrt oziroma poklic, pa čeprav ne dobe nobene plače v denarju. Seveda velja za vse te osebe pogoji, da so v resničnem dejanskem učnem razmerju. Samo obstoje učne pogoje, ki je registrirana pri pristni zadrugi (zadrugi) ali občini, še ne ustvarja zavarovalne zavezanosti. Zavarovan je le oni vajenec, ki stalno opravlja po le v obrti. Vajenec pa, ki je vpisan pri zadrugi le zato, da si kasneje pridobi pravico do lastnega obrtnega lista, dejansko pa le od časa do časa in torej ne stalno opravlja dela v obrti, v glavnem pa vrši druga zavarovanju nezavezan dela (na polju, o gospodarstvu i. dr.) ni zavezan zavarovanju. V to vrsto spadajo vajenci — sinovi večinoma vseh podeželskih obrtov: rostilne, trgovine, mizarstva, kovačije itd. zlasti takih ki imajo poleg obrti še poljedelstvo in gospodarstvo.

Zavarovalna zavezanost se torej presoja vselej po delu, ki ga vajenec pretežno opravlja. Ne igra pa nobene vloge vprašanje, ali se uči vajenec pri starših ali pri tujih ljudeh.

MODNE NOVOSTI

Večerna obleka

Svoj višek dosega sedanja moda v večernih, paradnih oblekah. Dolga krila, ki se tesno prilagajajo in mehko, gladko lijejo do členkov ali tal, kjer se valovito razširijo — pa mehko irapirane bluze dajejo postavi brdsko ljubkost. Brez dvoma vpliva lepa, izbrana obleka tudi na družabne oblike, ki jih uglajuje in utrjuje. Razen tega pospešuje zavest, da smo lepo, prikupno oblečeni, naše dobro razpoloženje, da je družbenemu ozračju potrebno vedrino. Obleka ne nareja toliko človeka, kakor dobro voljo. In dobrovoljnost je Bogu in ljudem ljuba.

Večerna obleka je prazna, paradna obleka vobče in spada že na popoldansko čajanko, potem pa na razne večerne prireditve: ples, gledališče. Seve se za vsako teh prilik oblečemo nekoliko drugače in ne pojdemo v gledališče ali na čajanko z vlečko, pač pa moremo s par bluzami in krili po mili volji kombinirati in izpopolnjevati opremo s pasovi, trakovi, zaponami, ogrinjali ali živetki.

Na splošno je izrez večernih oblek neznačen in tvori ves okras za vratom par neprisiljenih gub. Stas je pri teh oblekah vedno poudarjen, pas leži v naravni višini. Rokavi so dolgi ali poludolgi, čisto ozki ali pa v različnih oblikah razširjeni.

Barva je večinoma temna: črna, rjava, siva, temnozeleno, modra in vinski rdeča. Tkanine so težke svile, žamet in raznovrstno novodobno voljno blago, pretkano s kovinskimi nitmi. Lahne tkanine za te obleke niso uporabne. Okrasje je skoraj izključeno, ker leži ves poudarek in ves slog v kroju samem: vitki silueta, ki se rezni v neko širino šele od kolen nizdol, pa poudarjene rame. Le kaka zaponka, trak ali cvetlica se prilježe pod vratom ali ob pasu. Pri oblekah drugega tipa — iz svetlih, lahkih tkanin — so pa možni seve tudi volantsi, til, čipke, čaplja itd. Izbiro nudi sedanja moda obilo in je le na nas, da si izberemo tisto, kar se naši osebnosti najbolj prilaga. V tem je ravno vsa umetnost: da se oblečemo skladno z vso svojo bitjo in — svojim gospodarskim razmeram primerno.

Moda in zeml'ep'sie

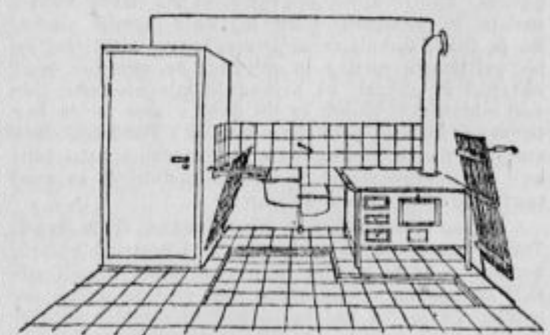
Moda se v imenovanju svojih izdelkov zelo rada poslužuje zemljepisnih označb. Posebno velja to za tkanine. Merodajen pri tem ni vselej kraj, kjer se tkanina izdeluje, marveč dežela, iz katere prihaja surovina Angora, kašmir ali kaša so postali ker modni pojmi. Sporito blago raznih vrst se imenuje po angleških mestih shettland, manchester, oxford. Marengo ni samo krajevno ime, marveč tudi označba neke tkanine. Po mestu Ulster se imenuje priljubljena vrsta površnika. O svoji vzhodni domovini pribežilo svilu shantung, bonan i. dr. Da se imenuje damast po mestu Damasku in mušlin po turškem mestu Mosul, je znano. Tako moderni jersey ima svojega botra tako v Angliji kakor v Ameriki (New Jersey). Pp Panami

v Srednji Ameriki se imenuje luknjičasta poletna tkanina ter znamenita pletér za slamnike.

Imena krzna in čipk prav tako često označujejo deželo ali kraj svojega izvora: perzijska prihaja od perzijskih ovac, astrahan, krimovka (polotok Krim) in tibetanka so prav tako z vzhoda. Bruseljske, valencienneske in alençonske čipke raznašajo ime svojih domovinskih mest po vsem svetu. Tudi pri nas imenujemo klekljane čipke po kraju, ki je bilo središče njihove proizvodnje: idrijske čipke. Tebrške, buharske, perzijske preproge itd. prav tako s svojimi imeni označujejo svoj izvor. — Norveška (sportna) obleka, baskijska čepica, fil d'ecosse — škotska nit — kinakrep delajo reklamo za istoimenske dežele. Pa kravatka? Poslušajte: Ta kos obleke, ki je danes domač prav po vsem svetu, se imenuje po hrvatskih vojaki najemnikih, ki so jo prvi nosili. Hrvate so po starem imenovali »Krowat«; v označbi ovratnice se je črka o izpremenila v a.

Tla v družinski kuhinji

Vprašanje, kakšna naj bi bila tla v družinski kuhinji, je zelo zapleteno. Po eni strani potrebujemo v kuhinji pod, ki ga brez škode zmogli, kolikor hočemo in ga lahko in hitro pomijemo, če treba vsak dan dvakrat — po drugi strani pa treba misliti na zdrave gospodinjice in vseh družinskih članov, ne izvemski služkinjo. Prvo zahtevo moremo zadovoljiti z betonskimi tli ali ploščicami, drugo pa s tem, da položimo na taka tla okrog štedilnika in mize, sploh tam, kjer se gospodinja in drugi največ mude, lesene raznje. Da se ob njih ne izpodtikamo, jim že pri polaganju tal določimo lego in tla v njihovi izmeri primerno poglobimo. Paziti moramo, da bo mogla gospodinja pri delu res s celotno stati na lesenem raznju, ne pa, da bi ji prsti segali na kameninasti pod. Da se morejo raznji ob čiščenju tal lagodno dvigniti, dosežemo s pomočjo železnega droga, na katerem se vrte kakor vrata, jih prislonimo ob steno in pritrdimo s kavljem, kakor kaže naša slika.

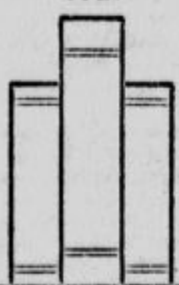
Prav za prav so pa za družinsko kuhinjo na splošno še najboljša lesena tla — seveda tako imenovana ladijska tla, ki ne pušajo širokih razpov; le ob štedilniku, kjer kurimo, in pa ob vodovodu treba kosa negorljivih in nepremokljivih tal.

Linolej na splošno ni za kuhinjo, ker se pod njim nabira vlaga, zrak ne more podenj in tla začno pod njim kmalu plesniti. Le če ga poročimo preko cele kuhinje (ne samo pri vodovodu) in ga skrbno negujemo in le prizanesljivo uporabljamo, nas zadovoljuje.

Za vodo neobčutljiva, a za noge neškodljiva tla dobimo iz zmesi magnezij vsebujočega apna in zagajanja — tako imenovana kamenito-lesena tla. To delo je pa treba izročiti le povsem samozavestnemu podjetju, drugače bomo doživeli nemilo razočaranje. Idealna snov za kuhinjska tla je — gumij. Taka tla so mehka, topla, skrajno neobčutljiva za padlate in polprežljiva nasproti gospodinjini snaznostni strasti. Inače jim povsem zadostuje, če jih obrišemo z mokro krpo. Samo eno slabo stran imajo ta tla: dražja so ko vsaka druga. Pa ker so sodobne kuhinje majhne in je treba pred štedilnikom in vodovodom itak kamenitega obloga, cena ne prihaja tolikanj v poštev.

Od sveč ne kap'ja, ako jih položimo pred uporabo za par ur v slano vodo. Zadostuje žlica soli na liter vode. Sveče se hitro osuše in takoj gore, ne da bi kapljalo od njih. Da bomo prav varni pred vsako škodo, natrosimo ob stenj vsake sveče par zrnc soli.

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKÉ ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAB
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

F. S. - S. Nehoten smeh ob umestnih, in še bolj neumestnih priložnostih je nelepa razvada, ki ne spada toliko v zdravstvo kakor med vzgojne zadeve. Ta vaša razvada je sicer manj grda, kakor preklinjanje, primojdušanje, imenovanje oz. klicanje svetih imen, a vendar grda in — smešna. Torej!

B. J. - K. Zavijanje po trebuhu navzlic operiranemu (menda odstranjenemu) želepiču more biti zelo različen izvor. Razlaga za žvčice se mi ne zdi prav verjetna, ker je največkrat razpoznavna iz zadrege, in je dejansko samo takrat dopustna, kadar so vse druge možnosti izključene po temeljiti preiskavi in daljšem opazovanju. Ne bom vam našteval vseh teh možnosti, ki vlegnejo povzročati mučno zavijanje, najbolje bo, če se napotite v kateri zavod (bolnišnico ali zdravilišče) na opazovanje.

J. S. - A. Sen na obrazu? Najbrže je bila tista oteklina ne šen, ki je kužno vnetje kože, marveč žolac, ki je vnetje čeljustne pokosnice zovolno nagnitega zoba ali zobne korenine. Menim, da je strokovnjaški pregled zobovja potreben in sicer po zobnem zdravniku, ker se vtegne gnojni tvor ponoviti in napraviti trajno nakazo. Ko bo zobovje v redu, porazgubi se oteklina kmalu z domačimi pripomočki.

J. K. - R. Rdeča koža v obrazu, na rokah, nogah, kolenih in uhljih vas moti? Hvalite Boga, da imate v sebi še toliko zdrave krvi, ki vam varuje ogroženo površje telesa! Bele polti se vam boče? Ali ne veste, da pomeni blehost bolehnost, če ne bolezen? Zdi se tako od daleč, da je vaša koža bolj v rodu kakor najvišje nadstropje v vas.

B. Z. - M. Jetika je kužna bolezen; posebno nevarna so okužena stanovanja, kjer bivajo jetični ljudje. Čudim se vam, da vztrajate v takšnih razmerah, ki jih poznate kot pogubne. Pitje lastnega soka na tešče da pomaga zoper jetiko? In tista mazačka, ki vam je to ostudo svetovala, da je babica? Povejte ji, da je prenehanje celo za svinjski hlev, ker prebivalci tega bivališča so bolj pametni in — anažili! Če že hočete katero zdravilo, vam v hladnem letnem času priporočam ribje olje, če bolj vroče je, da si oskrbite zdravo in pripristo, največ mlečno hrano in pridete na dober zrak.

I. A. Za zakon treba trdnega ali vrtnega zdravja, predvsem ženi! Prav je ne samo v vestnem oziru, marveč tudi glede zdravlja in življenja, da zavračate ženitne ponudbe zdaj in vsaj eno leto potem, ko vam minejo vse zdravstvene motnje. In še takrat, predno se hočete odločiti za zakon, vprašajte izkušenega zdravnika za svet! Jaz bi na vašem mestu rajši šel kom za teto, kakor za ženo in gospodinjico.

K. J. - Lj. Luskavica, ki kljubuje več ko 10 zdravnikom in dvakratnemu zdravljenju v bolnišnici, notranjim zdravilom in mažam, je prava luskavica, ki se ne da ugnati s silo. Opustite vsako zdravljenje neravnost in ločite se borbe proti nadlegi od strani in zadaj. Če vam je mogoče odpočite se vsaki živalski hrani (izvete se mlečne jedi in mlekarški izdelki) in prav posebno soli vsaj za tri mesece, če bolje pol leta. Ne truite denarja za naprave dvomljive vrednosti ali uspešnosti, privoščite si raje daljše bivanje in sončenje na višini! Imel sem tovariš-zdravnika, ki je sklenil s svojo luskavico premirje. On je ni več bezal, ona ga ni več nadlegovala prekomerno. Uspešno zane-

sljivo sredstvo proti luskavici je tudi meni neznan. — Vaš dar je že izročen po vaši namembi.

I. M. - D. Mravljinje gomanje v roki z nezvestjo po hudi telesni poškodbi pomeni, da so bili takrat prizadeti tudi možgani. Pojdite čim prej v bolnišnico na opazovanje in sicer na oddelke za živčne bolezni, tam dobite potrebna pojasnila glede zdravljenja.

I. S. - S. Pijuvanje krvi iz sopil ali prebavil? Če je bila tista kri živordeča, tekoča in penasta, morda celo sladkega okusa, potem je prišla iz sopil (sapnika, dušnikov ali pljuč). Kri iz požiralnika je manj rdeča, bolj temna in ni penasta. Razlikovanje med kašljanjem in bruhanjem ni vselej lahko. Kri iz želodca je navadno temno rdeča, strjena, kislá, časih pomešana z neprebavljeno hrano. Rentgen ne vidi vselej vsega, enkratni izvid brez dejanske ugotovitve ne izključuje resne bolezni. Če bi se vam krvavenje ponovilo, pojdite v bolnišnico na opazovanje, prav tako storite, ako začutite kakršne koli motnje v sopilih ali prebavilih.

R. B. - R. Živčni napadi, prej z odrevenelostjo hrbita in beder, zdaj z mravljinčim gomanjem po istih delih telesa, niso tako enostavna zadeva, domnevam namre, resno obolenje hrbtne možga ali možganov. Bolnika spravite v bolnišnico na oddelke za živčne bolezni, kjer se ugotovi značaj bolezni in morda dožene uspešni način zdravljenja. Pa ne trajte časa z uganjanjem in poskušanjem domačih pripomočkov, če vrste bolezni so dandanes že dovolj pojasnjene.

M. O. - P. Bolečine in slšno pokanje v čeljustnem sklepu je zadeva, ki se ne da opraviti na daljavo. Podobne motnje imajo časih ljudje, ki jim oboli oz. se zamaši troblja (cev), ki veže srednje uho z nosom in ga zrači. Treba vsekakor, da vešč zdravnik ugotovi dejanski stan (ali sklepno ali ušesno obolenje), ta ugotovitev določi smotno ravnanje.

F. V. - K. Redek izbor nenavadnih (= paradoksnih) motenj mi naštevate: vetrovno napenjanje v želodcu in črevesju in sicer ponoči, v toploti, ki se vam poleže, ko spravite pline navzgor; v noge vas zebe v zakurjeni sobi in postelji, v mrzlem prostoru pa ne; prijemlje vas kašelj, ko stopite iz toplega prostora v mrzli in tudi, če pridete iz mrzlega na toplo; spanja pa sploh nimate pravega. Edino veselje vam dela krožnik sirovega zelja s česnom in oljem na tešče, ta zajtrk učinkuje blagodejno, ker vam teši vsaj zaprtost. — Vaših nečrtov glede samozdravljenja v prihodnjem letu ne odobravam, ker bi se vam vtegnilo zgoditi kakor mojemu bratu, ki se je lotil, ko je pestoval bolno nogo več mesecev, popravljati tudi ure in se mu je redno dogajalo, da je po izvršeni popravili preostajalo eno kolesce še ne več. Če hočete spraviti svoje kolesce v kolikor toliko znošno delovanje — in to zmedeno kolesje je pri vas rastno (vegetativno) živečje, ki vodi in oskrbuje prebavljanje, krvni obtok in nešteto drugih podzvestnih opravil — izročite je v popravilo poklenemu urarju, ki pa mora biti za vaše potrebe precej izkušen zdravnik. Najbolje opravite, ako se napotite vsaj za šest tednov v kakšno vodno zdravilišče pod zdravniškim vodstvom. Žal, da nimamo takšnih, dobro urejenih zdravilišč v bližini!

Kmetijski nasveti

Ker sem pridelal dovolj dobrega senna, lahko prekrim vso živino do spomladi samo s senom. Sosedje mi pravijo, da ni dobro krmiti samo seno. Ali bi bilo res boljše, da krmim tudi nekoliko slame vsaj nemlečnima bresima kravama in biku, ki je poldrugeto leto star? — I. J. V.

Boga zahvalite, da ste pridelali toliko in sicer dobrega senna, da boste lahko krmili vso govejo živino celo zimo samo z njim. Sosedje bodo tudi kmalu uvideli, da je tako najbolj prav. Slama je krmilo za silo. Bolje pa je vedno za gospodarja in živino, če ni treba, da ne gre slama v živino, pač pa samo pod živino. Le ostanite pri krmiljenju s samim senom, ker dobro seno je in ostane vedno najboljše in najnaravnije krmilo za govejo živino. Če deloma nadomestimo redilne snovi senu s močnimi krmili, storimo to vedno le tedaj, kadar nimamo več dovolj lastnega senna. Da bi bila slama bolj okusna ali napravila vso krmno okusnejšo, ni govora. Tudi bresima kravama, ki ste jih že nehali molati, in mlademu biku ne kaže krmiti slame, ko je tukaj dovolj senna. Breje krave, zlasti še, če jih pristejate med zelo mlečne, se morejo zopet okrepiti in nabrati za prihodnjo mlečno dobo dovolj rudninskih snovi, ki jih doli v senu in za kar je seno najbolj primerno krmilo. Poldrugeto leto star bik pa še vedno raste in potrebuje zato tudi bolj seno nego slamo, v kateri bi dobival za svoj razvoj premalo redilnih snovi.

Ali so sinice tebelam škodljive? A. Č. iz Hr. d. Težko je obsojiti to za kmeta tako koristno piščico, vendar — samo pozimi in pozimi samo v hudi stiski, ko snežna odeja zapre vse vire za lačne žolčke. Če je pal kol tu — kdo bi zameril ubogim živalicam, da vse poskušajo, preden ji podležijo! Največ škodujejo sinice zalogi tebelam družinam, ker jih razburjajo. S kljunom trkajo na panjeve sklončnice in s tem povzročajo razburjenje ravno takrat, ko je tebelam mir najbolj potreben. Družina se zaradi nemira razgiblje, več tebel se od zimskega gnezda izloči in se zgubljene. Če ne izginejo pri žrelu v lačne sinice kljune, pa otrpejo, preden najdejo spet toplo gnezdo. Zato imajo panji, ki jih nadlegujejo sinice, izredno veliko mrtvice. Posledica razburjenja, ki bi se stalno in dalj časa ponavljala, bi utegnila biti celo griža. Žival vled nemira več uživa, blatinik se hitro z odpadki napolni in če ni kmalu prilike za trebež, je griža tu. Vendar so takšni slučaji razmeroma redki in po njih ne kaže sinice prehoditi dolžiti. Zvoljo teh nepravil pri tebelah nikakor ne bi bilo umestno preganjati sicer prekoristnih žbic. Bilo bi škoda in tudi neumestno. Da odvrnemo sinice od tebel, pripravimo raje primerno krmilno hišico, kamor jim pokladamo živeč. Potem ne bodo sile in panjem. Najbolje bo pa seveda sprednjo stran tebelnjaka pozimi z vrati zapreti, tako da zrak sicer lahko dohaja do tebel, ne pa razne živali, kakor sinice, drugi piščiči, miši itd. Takšna vrata, ki morajo dostop škodljivcem od vseh strani popolnoma zadržati, so za zimski mir tebelam zelo primerna naprava, ki bi jo moral imeti vsak moderen tebelnjak. Če pa ni vrati, je za treba vsaj brade priviti, da ne morejo piščiči sedati nanje.

Kot začetnik sem si nabavil kravo, katero krmim z dobro govejo krmno, ji dajem trikrat na dan krmilno peso in repo, pomešano s pomi-

jami, ki pridejo včasih precej mastne, kar zelo rada pije poleg čiste vode. Ali je to krmiljenje pravilno za kravo, ki bo imela tele 6. aprila? Krava je bohinske pasme, majhna in ima sedaj še dnevno 4 l mleka. Dovoljujem si tudi vprašati, kaj je vzrok, da se krava vedno liže, zadnje čase tako močno, da si je na nekaterih krajih celo kožo prelizala? Pripomnim, da je bila pred tremi meseci, ko sem jo kupil, zelo suha, sedaj pa se je precej popravila. M. M. D.

Iz navedenih podatkov ni mogoče točno presoditi, če je krmiljenje vaše krave pravilno ali ne, ker nam niste povedali, koliko dobre goveje krme in koliko krmne pese oziroma repe krmite na dan svoji kravi. Menimo, da je dobra goveja krma istovetna z dobrim travniškim senom ali da pomeni toliko kakor dobro travniško seno. O dobrem travniškem senu pa lahko govorimo le tedaj, če je seno iz redno gnojneg in oskrbovanega travnika, ki je bil pravčasno (ne prepozno!) pokosen in je bilo za sušenje in spravljaje seno povsem ugodno vreme. Če je temu tako, potem je za pravilno krmiljenje vaše približno 400 kg težke in breje krave, ki je bila prej suha in se je že precej popravila, kar jo imate, in ima še 4 litre mleka dnevno, potrebno na dan 10 do 12 kg dobrega travniškega senna in približno 10 kg krmne pese in repe. Če pa je seno morda bolj slabše vrste, potem ga morate primerno več krmiti na dan, da dobi krava dovolj redilnih snovi. Pomije pa sploh niso primerno krmilo za govejo živino, še najmanj pa za močno brejo kravo, kakor je vaša. Zdi se, da pomije povzroča jo kravi precej žej, ker pije poleg pomije še čisto vodo neglede na to, da dobi tudi s krmiljenjem krmne pese in repe vase precej rastlinske vode, karoršne je v pesi in repi okrog 90%. Če je pa breja žival prisiljena piti preveč vode, ni to dobro ne za prebavila in ne za zarodek. Zato prenehajte takoj s krmiljenjem pomij tudi s tega ozira.

Da se vaša krava v zadnjem času vedno močno liže in si je mestoma celo že kožo prelizala, je morda vzrok pomanjkanje rudninskih snovi v krmu. Ni pa izključeno, da je temu vzrok kakšna kožna bolezen, ki je nastala vsled izostalega rednega snajenja kože, nepravilnosti v krmiljenju itd. Zato pustite kravo preiskati po najbližjem živinozdravniku. Vsekakor pa se vam priporoča, da potrosite med zrezano sirovo peso in repo po eno do dve žlici klajnega apna na dan, da obvarujete kravo pred kostolomno. Istotako dajte ekravi na dan okrog dva dekagrama živinske ali kuhinjske soli.

Čez tri mesece bo vaša krava telila, zato jo morate prav polagoma prenehati molziti, da ostane zadnjih 6 do 8 tednov pred porodom brez mleka. Ker ima krava le še 4 litre mleka na dan, jo bo lahko odstaviti. Da se mleko prej zasuš, znižajte polagoma krmno peso in repo, množino senna pa nekoliko zvišajte. Molzite kravo le še teden dni po dvakrat na dan, na kar preidite na enkratno molzenje na dan. Ko boste namolzi manj ko liter mleka na dan, potem jo molzite le še vsakih 36 ur, na to le še vsak

drugi, potem le vsak tretji dan, dokler se mleko popolnoma ne zasuš. Seveda morate kravo vselej tudi pri prav majhni množini mleka čisto pomolzi, da se tako izognete vimenskim boleznim.

Nameravan, napraviti nove svinjake, močne in higijensko urejene. Kje bi dobil za to potrebne načrte in navodila. — I. B.

Prav je, da ste se odločili za napravo novega močnega in higijensko urejenega svinjaka, kar pa ni tako lahka zadeva. So štiri glavne zahteve, ki jih iz živalsko-zdravstvenega stališča moramo na splošno vpoštevati pri gradbi svinjakov za plemensko vzrejo prašičev: suhota, dobro prezračevanje brez vsake nevarnosti za prepih, primerna gorkota in mnogo svetlobe v svinjaku. Poleg tega mora biti svinjak v gradbeno-tehničnem oziru trden in iz stališča prašičereja pa sorazmerno poceni, dalje mora biti lahek za snajenje in sploh povsem praktičen. Pri svinjakihi za pitalne prašiče so nekoliko manj v ospredju higijenske ali zdravstvene, zato pa toliko bolj praktične zahteve, ki se tičejo predvsem lažjega in hitrejšega krmiljenja pitalnih prašičev in snajenja svinjaka ter čim boljše in večje izrabe prostora v svinjaku. Z ozirom na tesno odmerjen prostor, se žal ni mogoče spuščati v posamezne podrobnosti glede zgradbe in uredbe svinjakov, vendar pa smo pripravili po možnosti odgovoriti na vsako tozadevno posebno vprašanje, ki bi se tikalo vašega bodočega svinjaka. Svetujemo vam, da se obrnete za potrebne načrte in točna navodila na pristojnega srezkega kmetijskega referenta pri srezkem načelstvu. Dobro je, če si ogledate svinjake v Splošni bolnišnici in Marijanišči v Ljubljani, dalje na posestvu cistercijskega samostana v Stični, na banovinski kmetijski šoli na Grmu v Novem

Pravni nasveti

Zapuščina Amerikanca. K. A. St. Spomlad je umrl v Ameriki Vaš brat, ki je bil civilno poročen, brez otrok in je bil zavarovan za 1000 dolarjev ter je v domačem kraju posedoval hišo in nekaj zemljišča. Ker žena pokojnega brata ničesar ne poroča, če je napravil Vaš brat oporoko ali ne, vprašate, kaj vam je storiti, da pridete do svojih pravic. — Onemu okrajnemu sodišču, v čigar okolišču leži hiša in zemljišče pokojnega brata, predložite uradno potrdilo o smrti Vašega brata. Sodišče bo potem uradno postopalo in izvedlo zapuščinsko razpravo o imovini pokojnega brata, katere se nahaja v domovini. Če Vaša svačinja na poziv našega sodišča ne bo predložila bratove oporoke, potem bo sodišče smatralo, da je brat umrl brez oporoke in bo nastopilo zakonito dedovanje. — Če ne živijo več starši, boste bratje in sestre podedovali tri četrtine zapuščine, a bratova žena, če je bil zakon po ameriškanskih postavah veljavno sklenjen, bo podedovala eno četrtino zapuščine.

Nesrečen zakon. S. M. Oženjeni ste 12 let ter ste z ženo živeli skupaj 7 let in imate dva otroka, dečka in deklico. Radi boste v prepričev ste se leta 1928 sporazumno dejansko ločili in so hčerko vzeli na šolanje Vaši starši. Vaša žena, ki živi v konkubinatu z drugim, zahteva od Vas, da ji izročite hčerko. Vprašate, kako bi to preprečili in kako bi se najceneje ločili. — Svetujemo vam, če se res ne morete več združiti, da s svojo ženo sporazumno pri sodišču predlagate ločitev. Potrebno je, da ste z ženo tudi glede otrok sporazumni, kdo da jih bo vzgajal. Če take sporazumne ločitve ne morete doseči, potem morate vložit tožbo radi ločitve zakona. — Če je res, da živi Vaša žena v konkubinatu, potem dvomimo, da bi sodišče Vaši ženi prišlo hčerko za nadaljno vzgojo, za katero je boljše preskrbljeno pri Vaših starših.

Pridobitina. P. J. Pridobitina je davek na dohodek od vsakega polkica in se je ne boste mogli izogniti, dokler vršite zastopniške posle. Sicer pa v vsakem slučaju vložite pritožbo, ako ste mnenja, da niste zavezani temu ali drugemu davku.

Nagrada za pisarniške posle. L. V. Več let ste opravljali posle za malenkostno odškodnino. Sedaj pa te posle vrši druga oseba, ki ima stalno nagrado in to nerazmerno višjo, kakor je bila vaša. Vprašate, če bi mogli sedaj tudi vi zahtevati, da se vam izplača za vaše delo primerna nagrada. — Mnenja smo, da ne boste mogli naknadno zahtevati nagrade, ko ste že prejeli malenkostno odškodnino, in bo najbrž smatrali, da ste se z njo zadovoljili (ker niste zahtevali večje). Ako bi ne bili prejeli odškodnine, ali če se niste z njo zadovoljili, bi imeli pravico zahtevati primerno plačilo.

Gostilniška koncesija. M. M. Če je kaj upania, da bi dobila oseba, za katero vprašujete, gostilniško koncesijo, ne moremo povedati mi. Vprašajte pri srezkem načelstvu, kjer boste dobili tudi ostale informacije, ki jih hočete od nas.

Težave z davki. F. M. Pritožujete se čez davke, ki da so tako visoki, da jih ne zmorete ter prosite nasveta. — Drugega vam ne moremo svetovati, kakor da se proti vsakokratni odmeri pritožite in v pritožbi točno pojasnite svoje gospodarske razmere in navedete o njih potrebne dokaze. Pritožbo je kolkovati s kolkom za 20 Din, vsako prilogo na s kolkom za 2 Din. Pritožbo je vložiti pri davčnem oblastvu I. stopnje v 30 dneh od dne, ko ste obveščeni o odmeri.

Kmet in gostilničar. J. I. Radi bi vedeli, če spada kmet, ki je obenem gostilničar in je dolgov napravil največ radi gostilne, tudi pod zaščito. — Če bi dobil od občine potrdilo v smislu uredbe o zaščiti kmetov, bo užival za svoje dolgovne zaščito. Izvzeti so dolгови, navedeni v členu 8. uredbe. Kar se tiče potrdila, ga dobi oni, ki obdeluje zemljo sam ali s člani svoje rodbine in čigar obdaveč dohodki izvirajo pretežno od kmetijstva, če ne presegajo njegovega posestva 75 ha zemlje.

Redni davek od zakupnine zemljišč. L. D. Ali se sme pri ugotavljanju rednega davka od zakupnine zemljišč odšteti davke in druge stroške tega zemljišča? — Od zakupnine zemljišča se plačuje redni davek tedaj, ako je zakupnina večja kot vsota katastrskega čistega dohodka. Z rednino je obdavčen le navedeni presežek zakupnine, dočim se sicer plačuje od zemljišča zemljarina, ki se odmerja po katastrskem čistemu donosu. Ker se že pri izračunavanju katastrskega čistega donosa odbijejo redni gospodarski stroški, se ti ne smejo več enkrat odbiti pri ugotavljanju rednine na presežek vsote katastrskega čistega donosa. Tudi zemljarina, odmerjena od tega donosa, se ne odbija.

Spor radi plače. N. J. Službodajalca ste tožili za plačo in mu je sodišče »predpisalo«, da plačo določen znesek. On pa zahteva od Vas za hrano še večji znesek, čeprav se nista dogovorila, da boste hrano plačevali. Razpisana je razprava in bi radi pojasnili. — Niste povedali, kakšno pojasnilo

mesta itd. Na ostala vprašanja dobite odgovor prihodnj.

A. Z. — St. Uljnak hočete postaviti. Kako naj bodo izdelane lesene stene, ali je potrebna dvojna stena? Ali so tla lahko iz betona?

Uljnak mora biti zgrajen tako, da varuje panje pred padavinami (dežjem in snegom) in pa prepiha. Tej svoji nalogi pa dobro ustreza četudi ima le enojno steno, samo da so deske v steni brez razpok in zložene z zarezo druga na drugo (folcane), vsaj pa po stikih dobro pokrite z remeljni. Seveda je dvojna stena boljše, vendar izrecno potrebno nikakor ni. Če se pa vendar odločite za dvojno steno, vam odsvetujemo vmesni prostor polniti z zaganjem ali s čim podobnim, ker bo tam pravi raj za miši, podgane in golazen (mravlje itd.).

Tla naj bodo v uljniku na vsak način lesena. Beton je veliko premaz in je za vse hladnejše mesece skrajno neprimeren. Spomladi in jeseni padajo pri opravih čebele na tla; na lesu ne otrpejo, ako je sicer toplota zraka vsaj nekaj nad 10 stopinj C, na betonu pa prav gotovo, ker miraz kar izpuštevata. Le premislite, kako so betonska tla v večah mrzla, čeravno je sicer prostor gorak. Betona ne v uljnak! Preden si ga postavite, vse dobro premislite, zlasti pa pazite na pravilno svetlobo in na zadostno velikost.

Poprava počrnelega vina. — V. A. K. — Pritožujete se, da vam vino, ko ga natočite v kozarec in ga pustite nekaj časa stati, počrni. — Tako vino vsebuje železo, ki se spaja s črešlovino, ko pride na zrak. Ob prečesavanju se namreč železov oksid spaja s črešlovino in nastane črnilo. Tako vino popravite na ta način, da najprej vino pretočite v močno zažveplan sod. Pri pretakanju mora priti čim bolj v dotiko z zrakom. Po osmih do desetih dneh ga čistite z želatino, ki jo potrebujete 12–15 gramov na hektoliter. Čez kake tri tedne vino zopet pretočite v čist sod. V bodeče pa pazite, da ne pride vino v dotiko z železjem. Grozdne mlvine in stiskalnice dobro pregledajte pred trgatvijo ter namazite vse železne dele s pokostom za železo, železnim lakom.

bi radi. Sicer pa je stvar pri sodišču in tam povejte vse lepo po resnici ter čakajte, da sodišče razsodi. Ako s prvo sodbo ne boste zadovoljni, se boste lahko pritožili na višjo instanco, o čemer Vas bo pa tudi sodišče poučilo.

Odpoved službe med boleznijo. I. B. Dogovorjen imate šestdesetdni odpovedni rok. Vprašate, če Vam more gospodar tudi v primeru bolezni odpovedati službo. — Tudi med boleznijo se sme odpovedati služba. Zakon le določa, da gospodar radi bolezni ne sme nameščena odpustiti. Če službodajalec odpove med boleznijo v dogovorjenem roku, se s tem ne more otresti svojih obveznosti, ki mu jih zakon nalaga napram uslužbenca za primer bolezni ali nezgode.

Sankanje, drsanje, smučanje na javnih cestah. T. O. Pritožujete se, da se v Vašem kraju ceste uporabljajo za sankanje in drsanje, pa tega ničče ne prepove. Kaj pravi postava? — Po običnem cestnem redu je sankanje in drsanje na javnih cestah prepovedano. Smučanje na javnih cestah je dovoljeno, ako ne ovira prometa in ako s tem ni ogrožena osebná ali imovinska varnost. Če se s smučmi ne smejo križati v zaletu, ampak samo v koraku. Prestopke teh predpisov kaznuje okrajno načelstvo.

Obrestna mera za nezaščiten dolžnik. I. N. Obrtnik ste in imate v banki dolg, od katerega plačujete 11% obresti. Vprašate, če se bodo tudi dolgovni obrtnikov tako odplačevali, kakor dolgovni kmetov in če so se po novi uredbi obrestni kaj znižale ter če banka še v naprej lahko zahteva tako visoke obresti. — Dolžnik-obrtniki niso zaščiteni z uredbo o zaščiti kmetov, zato nimajo ugodnosti 12 letnega odplačevanja dolgov. Kar se pa tiče obresti, morajo denarni zavodi do 4. januarja 1934 določiti najvišjo obrestno mero za posojeni denar. Obrestni za posojeni denar smejo biti največ za 5% višje od eskomptne mere Narodne banke. Ker znaša eskomptna obrestna mera Narodne banke 7,5%, smejo znašati najvišje obresti denarnih zavodov za posojeni denar največ 12,5%. Kakor je bilo objavljeno, sta Zadržna zveza in Zveza slovenskih zadrug priporočili pri njih včlanjenim kreditnim združenjem, naj z ozirom na težke gospodarske razmere vseh dolžnikov držijo od 1. januarja 1934 dalje tudi za nove in za nekmetijske dolgovne čim nižjo mogočo obrestno mero, nikakor pa ne višjo od 9,5%.

Kmet-državni uslužbenec zaščita. N. L. V državi službi ste, a ste lastnik majšne kmetije, ki jo obdelujeta brat in sestra. Poleg davka, ki ga plačujete od posestva, plačujete tudi uslužbenski davek. Vprašate, če ste za dolg, ki je vknjižen na Vašem posestvu, zaščiteni. — Po našem mnenju niste zaščiteni, ker ne obdelujete zemlje sami, niti s člani svoje rodbine ter ker Vam ni kmetijstvo glavni poklic. Potrdilo o tem, ali je kdo kmet, izdajajo občinska oblastva.

Škoda, ki jo napravi divji zajec. J. A. Zajec Vam je ogolal mlade jablane in Vam povzročil veliko škodo. Vprašate, če Vam mora zakupnik lova povrniti škodo in kako morate postopati. — Ako ste vse podvzeli, s čimer razumem gospodar praviloma zavaruje nasade, pa Vam je vseeno zajec ogolal dreve, imate pravico zahtevati odškodnino. Na bivšem Kranjskem odloča o škodi v smislu starega lovskega zakona okrajno načelstvo. Oškodovani mora prijaviti škodo in zahtevati odškodnino v 14 dneh potem, ko je zvedel za škodo, sicer izgubi pravico do odškodnine.

Informacije o konkurzu. J. F. Informacije o konkurzu v p. morete dobiti samo pri konkurznem sodišču ali pri konkurznem upravitelju. Terjatve je treba prijaviti konkurznemu sodišču.

Stroški za zdravljenje v bolnišnici. I. A. Vložite prošnjo na upravo bolnišnice in v njej točno opišite svoje razmere. Če Vam bodo ugodili, ne vemo.

Zdravniški honorar. J. S. Sedaj razpravljati o zdravniškem honorarju, ki ste ga že davno poravnali, je vsekakor brez praktičnega pomena. Ker na podlagi Vašega dopisa ne moremo oceniti zdravnikovega dela, se tudi ne moremo izjaviti, v koliko presegla plačani honorar zdravniško tarifo za zdravnike samostalnih in združenih zdravstvenih občin Dravske banovine, ki je bila objavljena v Službenem listu z dne 30. maja 1931. Če bi Vam v bodeče zdravnik zdravstvene občine zaračunal preveč, se obrnite na okrajno načelstvo, da reši spor.

Po nedolžnem obsojenju. B. I. Prvo sodišče Vas je obsojilo na podlagi pričevanja osebe, ki Vam je sovražna in ki ni resnice govorila. Želite nasveta, kako bi prišli do pravice. — Proti sodbi prvega sodišča ste imeli samo pravico priziva na višje sodišče. Če bo tudi to istega mnenja in bo sodbo prvega sodišča potrdilo, nimate več rednega pravnega leka. Vložili boste še lahko prošnjo za pomilostitev.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Vital Vodušek:

Nedeljske misli

Kadar opazujem tok življenja in sveta, se ne-
metokrat spomnim onega žalostnega Péguyjevega
očenasa:

»Oče naš, kateri si v nebesih.

Koliko je še do tega, da bo posrečeno tvoje
ime!

Koliko je še do tega, da bo k nam prišlo tvoje
kraljestvo!

Tako slabó ni bilo še nikdar.

Skoraj bi morali verjeti (moj Bog, odpusti mi),
da se tvoje kraljestvo odmika...

Svet se bo skoraj navadil živeti brez Boga.
Skoraj mu bo prijetno živeti v lastni temi. Živeti
brez vere in upanja in ljubezni. Tako se bolniki
pripadajo boleznim in slabemu bolnišničnemu duhu. Vse
lo mi prihaja na misel tudi pri današnjem evan-
geljskem dogodku.

Jezusovi pridigi na gori je prisluškoval od
daleč tudi neki gobavec. Golovo je bil skrit v kaki
duplini med skalami; drugje bi ga že davno opo-
zili in odgnali. A ko je Jezus utihnil in je počasi
odhajal z gore, je gobavec divje planil med mno-
žico (nikomur v prvem presenečenju niti na misel
ni prišlo, da bi ga ustavil in spodil!), se preril do
Jezusa in padel preden: »Gospod, če hočeš, me
moreš očistiti.« Jezus je stegnil roko in se ga do-
taknil: »Hocem, bodi očiščen.« In tisti hip je bil
očiščen od gob.

Oreta Massé:

KARIN

Krista God je Svendu vrnila zaročni prstan!
Krošnjar Aagestrup, ki je bil pravkar stopil na dvo-
rišče v nadi, da bo zdaj pred svatbo mogel kaj
spečati, je videl na lastne oči, kako je z levece jezno
snela prstan, da je zavzval po tleh. Nato se je
ponosno obrnila in v svojem pisanem krilu odvi-
hrala na cesto. Svend se je pripognil, pobral zaročni
prstan, odpihnil z njega prah in ga vtaknil v telov-
nikov žep.

Krošnjar je žalostno gledal svojo drobnarijo in
si mislil: Ali sem zato kakor osel tovoril tako daleč
v najhujši opoldanji vročini, ko mi je sonce pripe-
kalo ravno v tilnik in mi je bilo grlo vse suho in
raskavo? Vse za prazen nič! Zvonovi ne bodo va-
bili na Svendovo svatbo in Aagestrup se more
zgubiti s svojo kramo, kajti Svend zdaj prav gotovo
ni tako razpoložen, da bi kupil najmanjšo stvar.

V teh mislih se je skušal neopazno zmuzniti na
cesto, ker se ni želel pokazati ljudem, ki so bili tako
slabe volje. Toda Svend ga je opazil v trenutku,
ko je vtaknil prstan v žep, in mu namignil, naj
stopi bliže.

»Saj imam same ženske drobnarije,« je tiho
zajecjal Aagestrup. »To zdaj ni nič za vas, gazda,
ko ne bo svatbe...«

Svend se ozre na hišo.

Vsa vrata in okna so bila široko odprta. Zene
iz vasi so ribale, pomivale, brisale prah in z ze-
lenjem krasile hišo. V kuhinji se je kuhalo in me-
šlo in cvrlo in peklo.

Svend ni rekel nobene besede, potegnil k sebi
prazno košaro, ki je stala v bližini, odpel Aage-
strupovo krošnjo, jo prevrnil v košaro, tako da se je
pomešalo med seboj vse, kar je bilo svilnatga in
kovinsatega, tkanega ali pletenega, bleščatega in
mornega. Nato je vzel iz žepa srebrne tolarje in jih
vrnil Aagestrupu.

»Svatba bo na vsak način. V nedeljo si na plesu
najdem nevesto,« je dejal tako glasno, da je mogel
vsak slišati, kdor je hotel.

Aagestrupu se v Svendovi bližini ni zdelo nič
kaj varno in hitro se je pobral z dvorišča. Od daleč
se je še enkrat ozrl nazaj. Na dvorišču očetnega do-
ma je stal Svend široko razkoračen, orjašk, plavih
las ko zrelo žito nad velikim, oglatim obrazom, roke
so bile stisnjene v kovaško pest.

Tako je stal Svend in bil podoben trdi skali, ki
je ne more izpodnesti ne zavist ne nobena druga
človeška sila.

Zelenje na hiši je bilo v resnici še sveže. po-
gače in jedila prve vrste, veliki kosi pečenke brez
napake, ko je Svend odhajal svojo svatbo z dekletom
po imenu Karin Fleuron. Karin, velika, koščena,
zelo zagorele kože, je bila v svoji dragoceni, na-
škrbljeni poročni obleki videti še grja kakor na-
vadno. Pot v cerkev je bila zanjo kakor bi jo šibali.
Najljubše bi ji bilo, če bi mogla pobegniti v gozd
kakor preganjana zver. Toda veliki Svend je v svoji
močni roki trdno držal roko grde Karine, da je ču-
tila, kako želi, da vse to junaško prenese. Zato je
njemu na ljubo ponosno dvignila glavo, katero ji je
venčala poročna krona iz samih trav. A pri tem so
se ji šibila kolena in njen ponos je bil samo navi-
dezen.

Jontes Gelč:

Balada o lakoti

Po vrsti druga za drugo so zatulile sirene in
vzbudile delavca — brezposelnega Ivana Čarkarja.
Vstal je, se pretegnil in se opotekel; s premraže-
nimi prsti je naravnal rumene kodre, ki so na til-
niku ležali za ovratnik, ki je bil spodvihnil k uše-
som noč in dan že nekaj mesecev. Z zabuhlimi,
modrikastimi ustni si je popihal v zatekle prste
in si stlačil še srajco za razcapane hlače. Položil
je roke na čelo in čakal tako minuto, zakaj glavo
je imel zelo težko, pijano... Zdrnil se je, stlačil
še roke v hlačne žepa in stopil izpod podaljške
ostrejša rdečega Stadjiona, ki je bil njegov dom
že tri mesece in v poslednjem času azil še za tri
tovariše. Ivan Čarkar je gledal in premišljal: kam
bi šel? Občuduje veličino rdečega obzidja, ki ga
je bil pomagal tudi sam graditi in ki je videti
vsak večer od solnčnem zatonu s svojim opočinim
obzidjem in stebri in kvadrastimi odprtini in
rdeči večerni zarji kakor judovski tempelj. Veli-
časten je spomladaj od solnčnem zatonu in v polet-
nih nočeh, če se poizide oblaki po zahodnem nebu,
usmiljen je pozimi, zakaj strahnika ni v ta kraj, da
bi šodil neboljnjega iz tempeljeve predveže...

Nova sirena tuli. »Hudičeve sirene!« zakolne
Ivan Čarkar.

»Kaj kolneš?« zazdeha mlad človek, ki je prav-
kar zlezal izpod ostrejša, kjer je tudi spal že dru-
go noč, in si popravila kapo. Sklepeče. To, da je
imel ovratnik privihan, mu je pomagalo le toliko,
da mu dež, ki je prišel droben, gost in mrzel kot
babje pšeno, ni lezel za vrat.

»Preklete, jezen sem, če jih slišim. Zdi se mi,
da se mi reziro in nalašč vreče, tulijo in vabijo.
Se ne zdi tudi tebi tako?«

»Beži, beži, ne brij norcev. Nisi zadovoljen,
da spiš dokler se ti zdi in imaš najmodernejši na-
lov in si svetopisemski Lazar...«

Ta revež, ki se je polikal kot izgnanec iz slo-
veške družbe po samotnih gorah, golovo ni vedel
toliko o Jezusu kot vemo mi. Ni poznal že od otro-
ških del vse zgodbe o čudoviti moči njegovih rok,
njegovega pogleda in njegovih besed. A strašna
želja za očiščenjem ga je pognala v silni veri do
Gospoda.

Nas pa nobena misel, nobena želja, nobeno
hrepenje ne žene več do Boga. Tako zelo za-
upamo vase in v človeško moč. Skoraj vse si upamo
sami nadomestiti: celo božjo vero, božjo moč, lju-
bezen in premnogo drugega. A do neke zavesti —
tako se mi dozdeva — se ne bomo nikdar priborili:
da bi mogli kdaj tudi bridkost, temo, obup in go-
barost svoje duše sami očistiti! Kroga je glavo,
skok v vodo, to je konec, a ne očiščenje. Pa kljub
vsej naši neizmerni zverzanosti tega očiščenja v
življenju tako silno, silno potrebujemo.

Danes bo že malokdo tajil, kako je naš svet
res ranjen, truden in bolan. Kakor gobavec. A la
gobavec — ki sredi življenja v bridkosti in trplje-
nju in pomanjkanju neustotokrat obupa — se ne
preriva več do Gospoda. Iz svojega izgnanstva, iz
grenkih samot ne plane več do Očiščevalca. Res se
zdi, da odhaja božje kraljestvo od nas.

Ljudje božji, ljudje božji! Pa je vendar tako
čudovito mehko, kadar nas Bog očisti, kadar nas
ozdravi in položi roko v naše srce... Se niste
nikdar doželeli? Planite skozi življenje do Boga!

Karini bi se moglo zdaj dobro goditi. Imela je
najlepšega in najmočnejšega moža v celem okolišu,
veliko polja in živine in zvrhane kašče žita. Mož
jo je iskreno ljubil in jo spoštoval. Reveži so jo bla-
goslavlili, ker je vsem potrebnim obilo darovala.

A Karin ni bila srečna. Ni prezirala sence, ki so
legale prek sonca. Ko je bila še doma, je rada pela,
a imela je krassen glas, ki so ga poznali na vsem
otoku. Toda na svoji novi domačiji Karin ni nikdar
pela, čeprav jo je Svend velikokrat prosil, naj za-
poje. Ni mogla peti, ker ji je strah stiskal grlo.
Dobro je vedela, da se njena sreča prej ali slej raz-
bije ko krhko steklo. Kajti bilo je vendar nemogoče,
da bi bil Svend z njo poročil s sveto resnobo. To
je bil storil, da bi se masčeval nad Kristo God. In
nekega dne bo njegova masčevanjaželnost nasi-
čena in srce se mu bo skrčilo od hrepenja po le-
potici, ki ima lase ko lan in obraz bel, ko lahodi
vrat.

Karin je vedela, da počne Krista vse mogoče, da
bi zopet pridobil Svenda. Imela je dosti sorodnikov,
ki je vsem gospodovala zaradi svoje nenavadne le-
pote. Vsi so ji šli na roko in skušali napeljati tako,
da so se srečali s Svendom in ga spomnili na Kristo.
Karin je zvedela, da so se na vse načine prizadevali,
da bi ga zopet spravili z nekdanjo nevesto. Pripo-
vedovali so mu, kako se Krista kesa in zaradi njega
zavrača vse snubce. Nazadnje so vso stvar tako da-
leč dogmali, da je bil vsega kriv prav za prav sam.
ker kot starejši ne bi bil smel Kristine mladostne
kljubovalnosti, ko mu je vrnila prstan, jemati za
zadnjo in neizpremenljivo odločitev. Moral bi se bil
smejati kakor norčiji otroka, ki mu je treba dati
časa, da pride k pameti. Namesto tega pa je ne-
zvesti Svend odšel na ples, s prvo, ki jo je srečal,
preplesal vso noč in jo poročil, predno so imeli
pametni ljudje čas, da bi spravili skregana zaro-
čenca.

Karin je za vse to vedela, kajti Svend ni hodil
po skrivnih potih. Kristini odposlanci so se mu
morali javno približati in vedno se je našla kaka
stara ženica, ki jo je obvestila, v povračilo za pre-
jeti dar, ali hlapec, ki mu je bila obvezala rano ali
klobasidobi drug, ki mu je bila kaj dobrega storila.
Vsi ti so mislili, da ji koristijo, če ji povedo, Karin
ni pred nikomur pokazala, kako jo vse to peče, a
kadar je bila sama, se je pogledala v zrcalo in si
zazelela smrti, da lepi in močni Svend ne bi živel
s tako grdo ženo, kakor je ona.

Bilo je o priliki velike svatbe, na katero je bila
povabljena cela vas. Karin je zvedela od šivilje, ki
ji je za to priliko delala obleko kakor tudi Kristi,
kako se je Krista zaročila, da ob tej priliki Svenda
zopet osvoji. Ko je Krista dospela na svatbo, je
bila tako lepa, da bi se bila Karin zaradi svoje
grdosti najraje kam skrila. V laseh je imela Krista
vpletene zelene trake in na majhnih nožicah je
nosila zelene solničke. Zlata verižica okrog vratu
je bila iz umetniško izdelanih ploščic, v ušesih so
se ji blesteli dolgi uhanj, a v obeh ji je žarel zma-
govit plamen, ker so se pogledi vseh možkih ozi-
rali za njo. Ko se je začel ples, se je Karin spla-
zila iz sobe. Svend in Krista plešeta — Krista se
tesno privija obenj — ne, tega ni mogla gledati. Noč

je bila temna, a njej je bila pot do morja znana.
Prišel na obalo, je odvezala najlažji čoln in od-
veslala z njim na odprto morje. Zaprla je oči, da ne
bi videla pred seboj najlepšega para. Bleščeči »Kri-
stini zeleni travki se motajo okrog Svenda in ga
vežejo ko spone, a v Karinih ušesih zvoni, kakor
da bi ob njenem pogrebu zvonili na svatbo Svenda
in Kriste...

Tedaj zasliši šum vode, ki jo je rezal drug čoln.
Kdo ji sledi? Kdo bi jo hotel prisiliti, da gleda,
kako ji Krista God prevzame Svenda? Zavesla na
vso moč, da jo bole roke. Toda neznan čoln jo je
došel in je zdaj poleg njenega. Karin plane in se
hoče vreti v morje. A močna roka jo zagrabi, dvig-
ne v svoj čoln in Svendov glas ji pravi:

»Midva sva moč in žena. In nihče na svetu naju
ne more ločiti, dokler sva živa. Zapomni si to,
Karin!«

Od tega dne prepeva Svendova žena, kakor je
bila pela na očetovem domu. Kdor je šel mimo, je
postal in poslušal, ker je bilo redkokdaj slišati tak
glas, tako poln sreče in življenjske radosti.

Krista God je za vselej izginila iz tega kraja, še
predno je Karin rodila Svendu sina in naslednika.

B. Lepkyj:

Gruda

Ko se je Semen o mraku vrnil domov, je srečal
na dvorišču pet visoko naloženih voz — na vrhu
enega je bila še žibel. A na klopi pred hišo so sedeli
stari in mladi, vsi neznan. Semen je star in bos in
nosi čizme prek rame:

»Hvaljen Jezus, dobri ljudje! Od kod ste in kako
naj vas zovem?«

»Iz Bukovine smo, vojna nas je pregnala iz
hiše. Jaz sem Danilo, ta poleg mene je moja žena
Marija. To so pa moje sinuše z otroci in hči, isto-
tako z otroci. Prenočili bi radi, ako nas sprejmete.«
»Prenočite in bodite moji gosti. Sedem k vam.
da se kaj pogovorimo, žena pa naj pripravi večerjo.
To je moja druga žena, mlada in sposobna, kadar
hoče.«

»A to je moja prva žena, že nad petdeset let
živiva skupaj, zdaj pa se ji je zmešalo in pokopal
jo bom na kakem razpotju, ker je ob pamet. Dokler
je z voza še videla našo vas, je jokala in ušla z
voza, mlade so pa vihrale za njo, a ko ni bilo več
videti naše vasi, je obnemela. In zdaj sedi tu med
otroci...«

»Oče Danilo, nikar se ne čudite. Ona je pustila
svoje besede na svojih oknih in na zlatih ikonah v
svoji hiši. Kjer so zdaj ostale same ko ptice, ko si-
rote. Po kotih šepetajo molitve, a starka bo brez
njih mutasia. Dajte, pojdite z njo v veliko izbo in
opravite pred svetim Nikolajem molitev; morebiti se
ji vrne govor.«

Oba sta jo prijala, odvedla pred ikono in začela
glasno moliti. A starka je molčala.

»Izgubila je svoj govor pri svojih svetnikih in
tam ga zopet najde.«

Zopet so zunaj na klopi.

»Nimam pravice, da bi spraševal, a vendar bi
rad vedel, zakaj ste s svojimi okovanimi vozovi in
svojimi vranci ter majhnimi otroci zapustili svojo
grudo?«

»Oče Semen, ko so zvezali popa in njegovo že-
no in ju odvedli v gore, ko so ponoči vzeli učitelja
in ga vlekli kdove kam, vsakega starešina po ubesili
sredi vasi in postavili stražo, da ga ne bi kdo pokop-
al — sem se odrekel grudi, in svojo kri zmešal na
okovane vozove, da je ne bi kdo onedelil. Prvič to;
drugič pa — prihaja Moskva in omračuje sonce. In
Kitaj prihaja in Sibirija in divji narodi vsega sveta.
S seboj vodijo otročad in trosijo po pustinih šir-
nega carstva. Huda božja kazen je prišla nad nas za
grehe vsega sveta. In pred težko roko milostljivega
Boga sem skušal rešiti svojo kri, svoje otroke in jih
privesti v krščen mir.«

»K večerji kličejo, Danilo. In ne žali Boga s
svojo nespametno žalostjo.«

Večerja ni nikomur dišala, samo oba očanca sta
pokušala domače žganje.

»Otroci, pojdite spat z mojimi otroci, naj vam
Bog da lepe sanje, mi stari bomo pa še malo po-
sedeli.«

»Danilo, če ne boste zamerili, bi vam nekaj
rekel.«

»Pamet in jezo sem pustil na svojem pragu;
morete me tudi preteptati, ker sem, kakor vidite,
stara ptica brez gnezda.«

»Stara ptica naj starega gnezda ne zapuša, ker
ne more več splesti novega. Kajti bolje je umreti v
starem gnezdu kakor v jarku ob tujem potu.«

»Res je, Semen, hvala vam za te besede.«

»In kam ste se odpravili? Za gospodo in Zidi?
Zanje ima car odprto blagajno, a vam je blagajna
zaprla. Ako odidete med tuj narod, med velike, hla-
dne zidove, vas bo usoda razpršila po kamenju; ne-
prestano vam bo pred očmi vaša lepa zemlja in vaša

BANKA BARUCH

15. RUE LAFAYETTE

PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75

Naslov brzojavkam: Jugobanchar Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-
giji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje
in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-
burgu sprejemajo plačila na naše
čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,

LUKSENBURG: No. 5967 Lux-embourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno

naše čekovne nakaznice.

onemogla roka bo na posmeh gospode, ki se izpre-
haja, sejala jaro žito po kamenju. S kamenja vas
Bog ne bo maral sprejeti v svoje naročje, a če vas
ubijejo na vaši grudi, vam bo prišel pred nebeške
duri nasproti. Vrnite se na svojo voljno zemljo, tam
vas bo Bog blagoslovil, pa četudi na vsehilih...«

»Grešil sem, Semen, grešil pred Bogom in pred
vami. A jaz imam njive kakor dobro negovane ovce,
črne in kodrate. Takoj obrnem vozove, dokler ne
sine sonce, da ne srdim Boga.«

»Naš posel je — zemlja; če jo zapustiš, propa-
deš — a če se je držiš, iztisne iz tebe vso moč, izceja
tvojo dušo med dlanmi; če jo pa v ljubezni objameš,
srka kri iz tvojih žil, a zato imaš živine in žita in
vsega dobrega na pretek. Za tvoj trud ti vrača zem-
lja polno hišo otrok in vnukov, ki se smejijo ko sre-
bni zvončki. Ne hodi, Danilo, za gospodo in Zidi,
ne išči carja, ker tebi carja ni treba; vedno bo našel
kdo pot do kmetu, da pobere davke...«

»Bog vam daje zdravje za te besede, Semen; vr-
nem se domov, pa naj se zgodi Božja volja!«

Ko je starka slišala te besede, je spregovorila:

»Pojdimo, Danilo, pojdemo domov!«

»Ej, stara, stara! Kakor hitro se je obrnilo po
njenem, je takoj spregovorila!«

»Zdaj pa pijmo na zdravje. Bog daje, da prebi-
jemo te hude čase, a ko umrjemo, naj počivajo naše
kosti v naši zemlji!«

In pila sta in starka ž njima. In peli so. Starka
je sedela na sredi, krepko objela vsakega z eno roko
in pela:

Samo moja mila
golobica siva
ni še nič zaspala!
Ona dete niše,
drobno pismo piše...

In tako so peli vse do jutra, a ob zori so zaro-
potali vozovi in Danilo se je odpravil nazaj
domov.

Ko je vzšlo sonce, sta se oba očaka poslavljala,
se poljubila v črne roke, a rdeče sonce je risalo
njuni senci prek njiv, daleč tja po zemlji.

Čudodelna puščica

Ko je bilo treba zopet enkrat iti na vojno, je
stopil neki plemič do slovečega puščavnikarja in ga
prosil, naj mu da kak amulet, ki ga bo varoval
pred neverniškim orožjem. Puščavnik mu je izro-
čil puščico in mu dejal: »Nosi to na srečo, pa boš
varen pred vsako poškodbo. Toda bognedaj od-
preti puščice! Njen čar bi izginil. Odpri jo pa, ko
se vrneš iz vojne.«

Plemič se je zahvalil in lahkega srca odrinil na
vojno. Ker je imel zagotovilo, da mu nihče ne
more do živoga, se je v boju zelo odlikoval in se
slednjič srečno vrnil domov. Z veliko radovednostjo
je odprl puščico. V njej je našel listek s temile
besedami: »Brani se, cepce!«

Pred nakupom si ogledajte veliko raz-
stavo otroških in igračnih vozikov,
stolice, holenderjev, malih dvokoles, trikolesov, šival-
nih strojev, motorjev in dvokoles v prostori domače
tovarne »TRIBUNA« F. Batjeli, Ljubljana, Karlovska c. 4

Natnžite cene! — Cenik franko

lega v glavo, v noge, roke, Sedel bi in bi tako
obstal... Težko mu je bilo gledati v ljudi, ker ga
je utrujalo... Preveč pestre so bile glave, da so
ga bolele oči. Še bolj je povesil težko glavo, tako
mu je bilo boljše. Zdelo se mu je, da mu tudi oči
ne ležejo tako zelo iz glave. Zapičije jih v vlažna
tla. Same mu tišče in iščejo, kakor da iščejo po-
moči prav od samih tal, zakaj zgodi se morda, da
zemlja, ki je prirodna in nepopačena, pošlje mila-
dar. Mal denarček: samo za hlebeček kruha...
Ampak na tleh je samo blato, pljuniki. Umazano,
gnusno... Tudi, če bi bil denar na tleh, bi ga
ljudje poticali v blato, zato, da bi utonil v brozgi.

Kam gre sploh? Čemu gre v mesto? Segi si
v lase z umazanimi, premraženimi prsti. Hrbet mu
leze v grbo, kolena mu klekajo. To ni več mlad
človek. Videti je lenuh, ki išče čikov. Toda ne
čika, ne dinarja ni na tleh... njemu pa se zdi,
da mu oči že šklijo.

Ob železniški rampi čakajo. Čarkar stoji, ne
ve, čemu čaka, čaka ker je pač ograja pred njim
in gleda debelo. Vidi, da so ljudje, vozovi... Ne
zaveda pa se, da so ti, ki čakajo, delavci, ženske,
gospodje, gospodične, vozniki z dolgimi biči, ki v
celi vrsti čakajo. Strme vsi menda samo vanj, ki
ima usta odprta in diha globoko in se ziblje, oči
pa zapira, kot da je zaspan ali pijan... ampak
njemu je vse samo megla... »Pijan je,« šepetajo
in se zgražajo, da je človek že na vse zgodaj zju-
traj pijan. Njegove bele ustnice vise onemoglo in
se premikajo čisto rahlo, kot da moli: Lačen
sem...

»Snež bol« reče možakar možu, ki stoji poleg.
Ivanu Čarkarju je bilo, kot da se je zbudil.
Zdrzne se, začudi: Kaj je pravkar spal? Toda men-
da ne na cesti... Saj je na cesti...

»Bo, bo, vsaki čas mora zapasti,« pravi sosed.
Čarkarja je zbudilo, zakaj domislil se je, da se pra-
vo trpljenje pravzaprav še ni pričelo. In mraza se
boji. Ampak že drugo minuto se že tudi razveseli.

Potem dobim vsaj delo! Vzravna se, in že tudi
gleda pred seboj visoko zasnežene ceste in sam
bo na njih z lopato v roki, a zvečer s krožnikom
krompirja pred seboj...

Prisiphal je mimo brzojav. Puh od lokomo-
tive mu je pobožal lica. Rampa se je vzdignila.
Če bi zaprosil, mogoče bi dobil za hlebeček... se
je prav zdaj šele domislil. Stegnil je roko, toda
val je drvel in se še ozrl ni na človeka, ki je
prijal že jutraj. Vstavljal se je na strani in počakal,
da se zrinese naprej. V mestu je odhajal z borze
dela: Dela ni.

In Ivan Čarkar je šel naprej po cesti. Hodil
je po cestah. Zavil je tukaj, tam, obstajal in raz-
mišljal mukoma: Kam bi? Iz pekarij je dišalo po
svežem kruhu. Vstopil je. Pol stare zemlje je do-
bil. Ampak postoril je pet korakov iz pekarnice,
zemlje ni bilo več... Zdaj je šele prikladal pravo
slo: Jedel bi... Šel bi še v pekarijo... vsak dan
ne sme nadlegovati istih ljudi, a pekov je tako
zelo malo. Gledal je v izložbe s poželjivimi očmi.
Črni in beli hlebečki igrajo burko z njim. Gleda
lahko, poseči ne more. Izložbe, galanterija, zlatar-
ne in klobučarne. vse to je za njega nič. Pekarska
okna so zanj življenje. Mar je njemu zdajle zlata
zapestnica, zlata ura, če bi je ne mogel zamenjati
za hlebeček kruha? Kaj so njemu nar zlati prstani.
Vidi zlato obrobo pred očmi... To so zlati prstani...
Hlebečki. Duha sveži kruh, širi nosnice in
že obupno išče po tleh Ampak trudne oči gledajo
namesto dinarjev samo gnjusob. Spasči obraz od
te gnjusobe in gleda naravnost. Ampak obrazov
že ne razloči več. Njemu so glave samo še beli in
črni hlebečki.

Tuhta

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

Mende m na ute zameri, gspud, če se tud jest enkat z vam kej puguvarim. Vi se tku rad puguvarjate z radio puslušauci, za kua b se pa midva enkat kej na pumenila? Sej veste, de ženske rade mal puplepetamo. Radio mam pa tud. Pa še kašnja! Če ga enkat vorng narihtam, tu slišm kar pu eneh pet band spilat, umes pa še kašna babnca cvil, al pa kašn dedec tul. Tu je glih tak špetakl, kokr je biu učas pud Tibuli ub nedelah, kedr je blu velik ringšpilu in kumedi gor.

Kokr iz tega vidte, sm jest tud radio puslušauka. Pa še prou pridna puslušauka. Lejte, una nedela zjutri, ke nas je radio teluvadet učim, sm jest tud lepu brez škribi zvirala u cimre pu tleh in brcala pu takteh, ta čas m je šou pa mlek čez u kuhn, ke sm ga mela na šporheri. Pa sva bila pol uba z mužam brez frustka. In tu se m je večakt prmeri. Vite, tak prefit mam ud radia.

Veja, moj mož me je zavle tega že večak prou pushten nahrulu. Kua zmeri pr tist toj kišt čepi, je reku, in ja vrtiš, kokr nora, de cvil in gudrna, u kuhn se t pa use prsmudi, de pol ni za uživati, m je reku. Jest pa, pu pravice rečen, mam desetlet raj radio, kokr muža. Zatu pa tud raj radio puslušam, kokr pa muža, ke sam sitnat prednja. A ni tku prou? Ud radio morm poš tud pinkilih usak mese plačat petndvajset dinarju. Za kua b ga pa pol na puslušala. Ud muža m pa ni treba nč plačat.

Vejo, gspud. Zatu se pa tud m ni treba mojša muža prou nč ženerat. Nej gudrna. Uni nej se le lepu naprej puguvarjaja s puslušaucem, pa s puslušaukam tud žihir, če prou sa mende že užen. Pa kukuca tud lohka kuka, umes nej pa učas tud kašna muska mal zašpila. Jest sm za muska strašn uneta, moj mož pa bl za cviček. Kar se kermu holt bi preže.

Kedr uja glih nual tud kašna dama, de b u radio kero zapela, ja ni treba iskat tam pu Zagrebe ukul. Kar name nej se ubrnejo. Sej jest sm zmeri za dubit. Nežna škima mam pa tud, ke sm Neška. Z nim b se pa tud rada učaseh kej pumečila. Sej uni sa en pameten gspud, pa ženskam znaia tku fajm na srce pihat, de vem, de se usaka kar ublezuje, če se najna ubrnejo. Pa spoucat znaia tud usača, če preveč sitnat ugašna. Sploh, lohka rečem, de nh še ta narrajš puslušam, pa gspuda žulnirja Pengova, kedr čuele al pa kalošne u radio predajaja. Škoda, de so glih zdej bouni, ke je kšest s kalošnam ta nar bulš.

Jest mislem, de sa radio kumari še ta nar bl sitn, kar se prugrama am tiče. Prou nč bulš na boja, kokr tist kumari, ke pulet pu štoholt ukul letaja. Jest sm pa s prugramam čist eufridna. Kedr m ni kej useč, pa ainfon na puslušam. Sej me nubedn na sil. Usm je ja nemuče ustrečti. Kene, en b mel ta narrajš, de b radio zmeri sam na harmonka spilu. Druh b pa spet raj mel kašn drug hec. Kar jh je bl pr gnari, pa spet špajskarta še ta nar bl ubrajtaja. Jest jh kar videm, kuku se takm fajnsmekarjem sline cedeja, kedr začne tista gspudična ud piške u aimoht s pušrekanem nudčkem guvort, al pa ud pohaneh macafiznu z vaizosam. Sej tu je use lepu in dobr. Ampak za ura-

dnške suproge tu na paše, ke uja mel nhn muže hmal več obcuğu, kokr pa plače. Nej b raj puvadala, kuku se iz pušrekaneh drotštitu ena pushtena torta nardi. Če pa tega na ve, nej pa raj use skp u štih pesti. Jest na bom zmeri na radio ahtala, de ga bom pravočasno zaprla. Veste, moj mož je prou nataknen, kedr sliš u radio ud takeh dubrot guvort. Useli me uzmerja in m naprej meče, de jest kuham tku, de b se še prešiči zmrđval. Druh lde pa tku fajm ževejo. Nej se špajskarta iz radia raj kar štrihla. Kedr uja bulš časi, če uja kerkat, u pa gspudična lohka spet naprej puvadala, kua je še use dobrga na svet.

Čakte no, Zdej b pa jest hmal puzabila puvadat soj mneje, na ker smrek kukuca leušk kuka. Sej vam je mende znan, kuku sa se začel zadne čase časupisi zavle te boge radio kukuče med saba peglat. Usak dan so s u laseh, kokr b se res šlu za kašne meljone. Noja, sej jest na vem, a se gre al ne. Jest b rada sam soj mneje puvadala, ke je edin merodajn.

Kukuca je tud preh na susedu smrek čist dobr kukuca. Sevede, mal bl se je že nazaj držala in ni tku pušostem kukuca. Sej tud ni mogla drgač, ke je bla večak lačna ket sita. Tu sa ja gspudi sami spreviđl in sa začel škribet, de pride kukuca du pushtenga futra, nej ga že dubeja, ker čjo. Futer za taka kukuca je seer precej drag, ampak kar more bt, more bt. Kukuca tud na more lačna kukat. No, pa sa puskrel za tu in kukuca se je začela redit. Čez dal bl je ratvala ukrogla.

Ke sa druh susedi vidi, kuku se kukuca lepu redi, sa dubl pa gusta najna in sa tulk časa ruđuvile in ruđuvile, de sa ja zvalil na soja smreka. Kukuca se zdej mende precej dobr pučut. Kar je res, je res. Zatu je pa začela, mende iz hvaležnosti, bl pušostem kukat. In ke začne enkat kukat, tud jejnata na zna. Učaseh ja uleče kar pu ceu ferikle ure, al pa še dle. De b pa zdej, kar na dumač smrek kuka, kej leušk kukuca kokr preh pr susede, tu pa na morm trdet. Tu pa ni res. Lohka pa rečem, de zdej že tud spmaka kašn jajček znese susede. In tu je tud neki uredn. K. N.

L. Fourmery:

Osel

Gospod in gospa Fourmery, mladi par iz Pariza, ki je za svoj medeni mesec najel vilo v Oule Viquen ob bregu Eure, sta se odpravila prvi pot na izprehod po vasi. Prišedši mimo Drouillardove hiše, ki stoji nekoliko v stran, sta opazila za ograjo osla, ki se je pasel. Mlada gospa se ustavi in se vsa zavzame:

»Ah, tako lep osliček!«

V resnici žival ni bila prav nič lepa, marveč stara in kumurna ter ogoljene dlake. Pa kakor je znano, se Parizani, ko pridejo v božjo naravo, čez mero navdušijo ob čemerkoli.

»Ti, Emil, ali ga ne bi kupila za izprehode?«

»Ali je osel naprodaj?« je vprašal mladi sprog kmetico, ki je bila stopila na prag in ju nezaupno motrila.

»Nemara bi bil... vprašajte mojega moža.«

Botanje ni bilo lahko, ker so bili Drouillardovi namazani z vsemi mazili in lakomni. Slednjič so se pogodili za tri sto frankov in se dogovorili, da Drouillardovi izročijo osla čez teden dni, ko dospeta iz Pariza angleški voziček in oprema.

»Dobra kupčija!« si je mel roke oča Drouillard, ko sta bila tuja odšla. »Bore mrha je in za nobeno rabo več.«

Tri dni pred izročitvijo je pa začela žival kazati znake nenavadne potrnosti. Ni hotela več jesti in slednjič obležala.

Oglašujte v „Slovenca“

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomeljeno zavezo v novi lastni palači

sprejemlo hranilne vloge in jih obrestuje najbolje

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamče zanj poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-po sesnikov z vsem svojim premoženjem

»Lepa reč,« je mrmral kmet. »Kaj, če se preje stegne, kakor jo izročimo?«

»Na vsak način ga moramo ohraniti živega do četrtika!« je modrovala žena. »Ko ga izročiva in prejmeva denar, naj pogine, če hoče, nama nič mar.« Dala sta oslu čistilo, po katerem je še bolj oslabil; požirek vina ga je malo osvežil za pol dne, nato pa je še bolj oslabil. Zdej so se Drouillardovi odločili za veliko žrtve — poslali so po živinozdravnika. Prišel je v sredo zjutraj. Dolgo je ogledoval revno živinč, ki je samo ležalo.

»Kaj pa mu je?« sta vprašala kmet in kmetica.

»Nič več?« vzklikneta Drouillardova oveseljena.

»Ej, potem ga nam spravite na noge!«

»Komajda. Ta se kmalu stegne.«

»Oh, kaj res?« se je počel kmet za ušesom.

Zivinozdravniku je moral dati dvajset frankov. »Precej bi ga bila morala izročiti tem Parizanom, pa bi bil poginil na njihove stroške,« je rekla žena.

»Izgubili bi ga bili tako kot tako,« je menil kmet. »Samo zaradi teh Parizanov bomo ob tri sto frankov, pravzaprav ob tri sto in dvajset, ker sem samo zaradi njih klical živinozdravnika.« Drouillard je umoval na svoj poseben način. Iznenada se obrne k ženi:

»Veš kaj, Evemija, nekaj mi je prišlo na misel. Izposodimo si osla od Chapirolvih pa ga izročimo Parizanom namesto našega. A potem, ko ga bodo ponoči spustili na pašo za hišo, ga bova zamenjala z našim.«

»Dobro si jo pogodil, Gašper!« je občudovaje vzkliknila žena. »Ti Parizani so taki bedaki, da bodo verjeli, da jim je ponoči na paši poginil.«

Ta načrt bolj prekan ko pošten, je koj izpočetka naletel na veliko zapreko. Sosed Chapirol, ki ni zaupal Drouillardovim, je bil voljan posoditi osla samo proti jamsjvu šest sto frankov, ker je bil njegov osel ravno v najboljših letih. Drouillardova sta preudarila, da pravzaprav ničesar ne tvegata, in sprejela pogoj.

V četrti pozno zvečer, ko sta Fourmeryjeva že težko čakala na svojega osla, jima ga je Drouillard prignal.

Opolnoči sta stara Drouillardova naložila svojega starega osla na cizo in ga skozi vrzel v plotu porinila na vrt Fourmeryjevih.

Nato sta začela tipaje — bila je temna noč brez meseca — iskati živega osla... a tega ni bilo in ni bilo!

Utrujena in drhté od razburjenja, sta se Drouillardova, rohneč proti Parizanom, praznih rok vrnila domov.

Naslednji dan se je Drouillard smukal okrog vile, ko je mladi par vpregel osla v angleški voziček in se nato veselo odpeljal skozi vrata na cesto.

»Dobro jutro, gospoda,« je pozdravil kmetič in se kisló smehljaj. »Ali ste zadovoljni z živaljo?«

»Navdušena sva, prijatelji. Krasna živalica!«

»Onga... ali ste ga pustili čez noč zunaj?«

»Kaj še!« odvrne gospod Fourmery. »Zaprli smo ga bili iz previdnosti v dvoranico. Ampak ali bi verjeli? Prav to noč je prišlo nekemu staremu osletu na um, da je poginilo na našem vrtu.«

Črnc in stolček

Črnc Boulon še nič ne ve o kulturi in napredku in si služi na posestvu svojega belgijskega gospodarja ob Kongu svoj kruh s tem, da pase in neguje in molze edino kravo. Nekega dne mu podari gospodar nizek stolček, rekoč: »Na, Črnc, zdaj boš veliko laže molzel kravo.«

»Lepa hvala, massa!« de Boulon ganjen in vesel. »Precej poizkusim.« To rekši, vzame stolček in navdušeno izgine v hlev. Preteklo je pol ure, preden se je zopet prikazal. A prišel je brez mleka in videti je bil skrajno pobit.

»Tak kaj pa je, Boulon, ali ne gre?« ga vpraša osupli gospodar.

»Oh, kar ne gre in ne gre, massa,« pravi dobri divjaček, »krava za nič noče sesti na stolček!«

Šah

Flohr piše v »Prager Presse« o svojem matchu z Botvnikom in pravi, da je bil ta match izmed vseh njegovih bojev najpomembnejši. Za prvo partijo pravi, da se ima največ zahvaliti za zmago okolnosti, da je bil Botvnik zelo nervozen in svoji večji izkušnosti in izurjenosti v taktiki. Pač pa smatra šesto partijo, v kateri je dosegel svojo drugo zmago, za najboljšo partijo, kar jih je igral. Ko je po šesti partiji z dvema točkama več odptoval iz Moskve v Leningrad, so bili on in tudi drugi sigurni njegove zmage. Zato je tem večje iznenadenje vzbudila deveta in deseta partija, v katerih je Botvnik zaporedoma zmagal. Za deveto partijo pravi Flohr, da je v njej Botvnik zasluženo zmagal, ker je našel izvrstno nadaljevanje v varijanti, ki jo je igral že v prvi partiji. Deseto partijo pa smatra za eno izmed najsilabših, kar jih je kdaj igral na turnirjih in v matchih. V tej partiji je Flohr res popolnoma zatajil samega sebe in Botvnik je z energično igro hitro zmagal. S tem je bilo stanje izenačeno in osteli sta še dve partiji, v katerih pa pravi Flohr, da se ni moral posebno truditi, ker, četudi bi moglo v kateri zmagati in s tem dobiti match, bi njegova zmaga ne bila dovolj prepričevalna. O Botvniku pravi, da je zelo simpatičen mošter, na čigar obrazu je vedno dobrohoten smehljaj. Njegov stil zelo spominja na stil Capablance in dr. Euwea, samo da še ni popolnoma dovršen. Pravi pa, da bo Botvnik kmalu postal eden izmed prvih mojstrov na svetu.

Flohr in Botvnik sta sedaj izmed vseh mladih mojstrov najbolj stopila v ospredje in če Bogoljubov ne bo uspel v matchu z Aljechinom, ki ga bo igral spomladi v Nemčiji, mora biti prihodnji Aljehinov nasprotnik eden izmed teh dveh, ker drugi, starejši mojstri pridejo še manj v poštev.

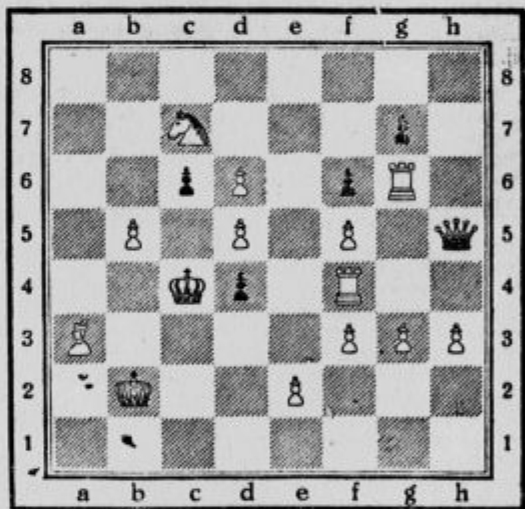
N zadnjem Trebičevem memorialnem turnirju na Dunaju sta dosegla prvo in drugo mesto Grünfeld in Müller pred Spielmannom, ki se je moral zadovoljiti s tretjim mestom. Grünfeld in Müller sploh dosegata zadnje čase lepe uspehe kot na pr. Grünfeld v Moravski Ostravi in Müller v Ebenseeu. Danes prinašamo kratko in elegantno partijo, ki jo je igral Müller v matchu z Rogmannom lansko leto v oktobru v Siegenju. Rogmann se je v tej partiji maščeval za prejšnje poraze.

G. Rogmann—H. Müller

1. e2—e4, e7—e6; 2. d2—d4, d7—d5; 3. Sb1—c3, Sg8—f6; 4. Le1—g5, Lf8—b4; 5. Sg1—e2 (tukaj je možnih več variant, ta pa je najbrž še najboljša), d5×e4; 6. a2—a3, Lb4—e7 (menjati ne bi imelo smisla, ker črni ne bi menjal dobro postirane ga skakača na c8, ampak onega na e2); 7. Lg5×f6, Le7×f6; 8. Sc3×e4, e6—e5 (črni odpira igro, kar je pa dvomljive vrednosti, ker je v razvoju zaostal); 9. Dd1—d3, 0—0; 10. 0—0—0, e5×d4; 11. Se4×f6+, Dd8×f6; 12. Dd3×d4, Df6—h6+ (če bi menjal dame, bi njegov zaostanek v razvoju še bolj prišel od izraza); 13. Dd4—f4i, Dh6—b6; 14. Se2—d4, a7—a6; 15. Lf1—c4 (črni sedaj ne more igrati Sc6, ker bi bil po S×c6, D×c6 in D×f7+ takoj izgubljen), e7—e5; 16. Th1—e1! (preti D×f7+), g7—g6? (na to sledi takoj konec. Dobre obrambe pa črni že ni več imel); 17. Te1—e8! in črni se je vdal.

Problem št. 3

Črni: Kc4, P: c6, d4, f6, g7 (5 figur).

Beli: Kb2, Dh5, Tf4, Tg6, La3, Sc7, P: b5, d5, d6, e2, f3, f5, g3, h3 (14 figur). Mat v treh potezah.

Kupimo že rabljene ali v dobrem stanju se nahajajoče sledeče

stroje proti gotovini:

- 1 komplet prosti idoti, šestdelni SCHROTPLANSICHTER z 10 do 12 ramov, kapaciteta 1000 kg na uro, po možnosti marke MIAG ali PROKOP;
- 1 dvostavno REFORM-GRIESPUTZ-MASCHINO brez aspiracije, toda s schneckom;
- 1 dvostavni DETACHEUR.

Ponudbe z označbo najnižje cene, fabrikata, leta proizvodnje in mesta, kjer se stroji lahko pregledajo, je poslati na upravo »Slovenca« pod št. 512. »Plačilo takoj« št. 512.

Gospodar je poklical vajenca v pisarno: »Zakaj si tako zanikarn. Poglej mojo pisalno mizo kakšna je; zakaj tudi te ne očistiš tako kot si ograjo na stopnicah?«

Vajenec: »Po mizi se ne morem podričniti nizdol tako kot po ograji.«

Mirko in Pepček sta nesla teti dve stekleni marmelade, med potjo pa eno izpraznila. »Zelo lepo od mame,« je dejala teta, »recita ji, da se ji bom ob priliki lepo zahvalila za kozarec.«

Pepček: »Teta, ali bi se ne zahvalili rajši kar za dva kozarca?«

POZOR SMUK

Največja izbira vseh vrst puloverjev, nogavic, rokavic i. t. d. ter največja izbira vseh vrst smučil in ves ostali smučarski pribor najcenejše samo v modni in športni trgovini

M. TOMAŽIČ

MARIBOR, ULICA 10. OKTOBRA ŠT. 4

Očiščite nas in ogledajte si brezobvezno naše blago

„PRVOVRSTNA“

je Vaša žitna kava nam pravijo trgovci, ki so poskusili proizvode tovarne hranil in pražarne

ADRIA, L. & M. KREBELJ, družbe z o. z.

Glince - Ljubljana /// Telefon št. 33-40

ŽITNA KAVA

ADRIA Vas bo vedno zadovoljila. Zahtevajte jo ob vsaki priliki!

Najboljše in najvarčnejše so izboljšane patentirane štedilniške plošče

»E K O N O M«

ki jih ima vedno na zalogi

IVAN KOGOVSEK

Dravljie 109, pošta Št. Vid nad Ljubljano. — Pohvalna pisma na razpolago.

»Že spet eden!« se zadere človek med vrati. »To je že od sile!« Zaloputne. Ivan Čarkar postoji še pol minute. Čaka. Spodnja ustnica mu drgeta. Čaka. Odmakne se. Potrkna na druga vrata. Nič glasu. Na desetih vratih je potrkal, gre iz palače, še koščka kruha nima. »Preveč jih je!« se zagovarjajo pa si tešijo vesti, a kruha dajo manj koščkov kakor kedaj...

Ivan Čarkar se je ustavil pred palačo v široki ulici s kristalnimi izlozhami. Kar oživel je in svetel blesk mu je zažarel v mrtvih šarenicah.

»Čigav je ta premož, prosim?« vpraša v veži prvega človeka, ki ga je srečal.

»Kaj boste?« je zagodel gospod v kožuho.

»Nosil ga bom, če dovolijo... brezposeln sem...«

»Pojdite v prvo nadstropje, levo. Tam vam že povedo...«

»O, da, da, lahko nosite! Seveda...« se razveseli debela racasta gospa, potem, ko jo je obvestila služkinja. Hiti: »Ravno prav, služkinja ima silno veliko dela, in kuharica tudi... Seveda lahko... Ančka, pojdite in pokažite mu, kam naj nosi!«

Ivan Čarkar je nosil že dve polni uri, zakaj delo je težko zanj, ki se mu roke tresejo in tudi kup je ogrožen. Se svoj živ dan ni trpel tako. Iz želodca mu je lezla slina v grlo. S poslednjjo voljo se je držal še pokoncu. Noče, roke, glava se mu trese... Ve, najesti bi se moral, o potem bi šlo! Vroče mu je, konci prstov pa so od mrzlega dežja trdi, razboljeni, da bi rjui... ampak ve, strelpi mora... Končno! Nese poslednjič, morda petdesetič že, čez vežo in po stopnicah. Zavzdihne, odpre usta — izpljune... Čelo je mrzlo, potno. Sedi na stopnici s prevrnjeno skledo in kosi premožga okoli sebe. Sedi naslonjen... megla je zgnila, pogledi se po čelu, vstane in pobira. Končno! Tudi pometel je... Zdej leze po stopnicah povedat, da je opravil.

»No, saj pretegnili se pa res niste... zahre-

šči s hripavim glasom rdeča kuharica z zavihanim kot ogledalo se svetlikajočim nosom. »Kdaj bi bila že znosila sama. Nate, tole so dali gospe!« Da listek, van Čarkar osupne, odpre oči, usta... Kuharica zapre. Toliko, da ga ne pripre.

Čaka... Gre po stopnicah. Obrača znani listek za 50 par.

Noč je že bila, dež je pršel še vedno, mrzel, droben, gost, prazna je bila dolga Dunajska cesta, ko se je vračal Ivan Čarkar, da leže k počitku. Zdej si že ni želel več ne kruha ne krompirja, ampak samo še podstrešja rdečega stadjiona, da bo legel... Da je lačen, da piha zoprna burja mu še na misel ni prišlo... Čutil je samo še, da se mora stegniti, obležati brez vsake misli... Toda, tako je dolga ta cesta z lipami ob straneh...

Pod stadjionom je. Ustnice mu šepetajo, a vse je tiho. Leže. In pravilčen mir nastane okoli ker pada prvi sneg.

V mestu, v palači je bolj živahno. V globokem fotelju sedi racasta gospa. V široki svileni halji je kakor kitajski bonč. Pred njo na mizi je pestra slika: tihožitje. S sadistovskim užitkom čita moderno literaturo. Odloži knjigo, stegne kratke, od komolcev dalje pregrešno naže ročke po tihožitju — čaj in sendviči — in zavzdihne:

»Grozno!«

»Kaj?« se zazre sprog, gospod v kožuho.

»Eh, veš, reveži so to tudi ljudje. Veš, ravno berem, kako je brezposelnik na Nemškem od lakote skoraj ponorel. Nikjer ni dobil koščka kruha. Pa je šel slučajno mimo jame kamor so metali smeti, in zagledal je, kako se ogrožen mesarski pes na vse pretege trudi s kostjo od prašičje glave in trga z nje kose mesa. Veš, velika mesnica je bila v hiši poleg jame in smrđljivo prašičjo glavo so vrgli v jamo. Ta ubogi brezposelnik pa je šel in hotel ubiti psa, samo zato, da bi mu pes pustil plen. Ampak pes je bil silen in je obgrizel reveža tako, da je umrl potem v bolnišnici...«

Sveče! Sveče!

Če duhovnikom priporočam za Svečnice svojo veliko zalogo izbranih cerkvenih sveč iz voska

Franc Gert, svečarna

Maribor, Gosposka ulica 13

Gospodarstvo

K uredbi o zaščiti kmeta

Najnovejši »Narodni gospodar« prinaša obširno razlago uredbe o zaščiti kmetov. Za vlagatelje in za ostalo javnost je najzanimivejše tole poglavje »Odkod nova sredstva posojilnicam za izplačevanje vlog«:

Po uredbi o zaščiti kmetov so vsa kmetijska posojila postala dolgoročna in amortizacijska. Se ne plačuje obresti za l. 1933 so kapitalizirane, za l. 1934 pa je kmet dolžan plačati najkasneje do 15. novembra 1934 6% od dolžne glavnice po stanju 23. novembra 1933. Posojilnice, ki imajo ves denar v kmetijskih posojilih, ne bodo torej imele nikakih sredstev za izplačevanje hranilnih vlog in obresti od teh vlog.

Tudi na to je uredba mislila in čl. 14 uredbe določa, da se terjatvam na osnovi dolgov kmetov priznava prvenstvo do reeskonta odtodno do l. 1934 pri vseh državnih in privilegiranih zavodih po navadnih pogojih in to do višine 50% teh terjatev. In v drugem odstavku istega člena je povedano da bo ministrski svet sporazumno z državnimi in privilegiranimi zavodi zavaroval v ta namen potrebna sredstva v okviru njihovih skupnih kreditnih možnosti. Posojilnice bi torej mogle menice kmetijskih dolžnikov reeskontirati pri Narodni banki ali pri Priv. agrarni banki ali pri Drž. hipotekarni banki. Enako kot menice pa tudi zadolžnice, seveda vse le do 50% nominalne vrednosti.

Imamo pa proti temu zelo resen pomislek. Mislimo, da bo toliko merodajen, da se posojilnice pravice tega člena ne bodo mogle poslužiti. Zakaj? Za svoje kmetijske terjatve dobijo posojilnice od 23. novembra 1933 dalje največ 6.02% obresti letno za nazaj. Izven tega ne smejo računati nobenih stroškov, nobenih provizij, nobenih zamudnih obresti. Koliko bi jih pa stal reeskont pri Narodni banki? Vsak bo na prvi mah odgovoril, da bi stal reeskont pri Narodni banki 7.5%, ker je to eskontna obrestna mera Narodne banke. Toda obresti se plačujejo 3-mesečno vnaprej in zraven še trimesečno vnaprej

menični blanketi. Za pravilno računanje moramo tudi obresti za reeskont pri Narodni banki postaviti na isto podlago, po kateri dobivamo obresti od terjatev posojilnice napram kmetom-dolžnikom, to se pravi zračunati, koliko nas bi stal reeskontni kredit pri Narodni banki, če računamo obresti in stroške letno za nazaj. In tak račun izpeljati nam pokaže, da znaša prava cena torej brutto obrestna mera letno za nazaj za reeskontni kredit pri Narodni banki 8.59%. Posojilnica bi torej plačala za ta kredit 8.59%, dobivala bi pa za kmečka posojila 6.02%, torej gubi polnih 2.57% na leto samo na obrestni diferenci. Pri tem pa ostaja nepokrita še režija.

In kako je z lombardnim posojilom pri Narodni banki, če bi lombardiral zadolžnice ali vrednostne papirje? Res je lombardna obrestna mera 9%, toda plačuje se vsake tri mesece vnaprej tudi taksa v enaki višini kot menični blanketi. Obresti in stroški za lombardni kredit pri Narodni banki, preračunani na podlagi letno za nazaj, znašajo pa 10.34% ali okroglo na 10 in eno tretjino odstotka. Posojilnica bi torej plačevala za lombardni kredit 10.34%, dobivala bi od kmetov-dolžnikov 6.02% tako da gubi na obrestni diferenci vsako leto polnih 4.32%. Pri tem pa ostaja nepokrita še režija.

Iz tega je jasno, da se posojilnice reeskontnega ali lombardnega kredita pri Narodni banki ne morejo posluževati, ker bi jim sicer nastajale velike izgube. Iz tega sledi dalje, da bo radi sredstev za izplačevanje vlagateljev v l. 1934 velika stiska. Treba bo vlagateljem položaj pojasnjevati. Če pa pojasnila ne bodo zalegla, in bodo vlagatelji pritiskali, mogoče tudi s tožbami, se bo treba poslužiti zaščite. Jasno je namreč, da bo mogla posojilnica dati vlagateljem le ona pičila sredstva, ki jih bo v l. 1934 od dolžnikov prejela. Kot omenjeno bodo odplačila dolžnikov v letu 1934 zelo pičila, največ 6% in to šele po 15. novembru.

Naše združništvo v letu 1931 in 1932

Združna zveza v Ljubljani je objavila svoj običajni pregled poslovanja svojih članic za 1931 in 1932, iz katerega posnemamo te-le važnejše podatke:

	1930	1931	1932
poročala članic	533	615	628
zadružnikov	151.201	156.857	166.746
promet milij.	5.508,0	4.574,3	3.501,2
lastna sredstva	46,6	50,0	51,6
vloge	1.003,6	1.013,6	984,1

Iz pregleda je razvidno, da število članov stalno narašča kakor tudi lastna sredstva združ, ki so dosegla lepo vsoto 51,6 milij. Din.

Nasprotno pa promet pada, v dveh letih znaša padec okoli 2 milijardi Din radi težkoč v našem denarstvu. Te težkoče se poznajo tudi v malem dvigu vlog v letu 1931 (večinoma radi pripisa obresti) in zmanjšanju v letu 1932.

Sliko o težkočah kreditnih združ nam daje sledeča tabela o bilancah kreditnih združ (v milij. Din):

	Aktiva:	1930	1931	1932
gotovina		12.4	11.4	6.5
posojila		471.0	495.3	466.6
menična posojila		17.4	15.1	12.4
tekoči računi		216.4	254.4	252.3
naložbe		326.8	290.8	282.2
neprem. in inventar		27.4	35.0	36.7
obresti		9.5	13.8	12.4
vrednostni papirji			12.2	11.3
tuji deleži		7.5	2.0	1.9
izguba		0.1	0.2	0.05
	Pasiva:	1930	1931	1932
deleži		1.1	1.3	1.3
rezerve		27.4	31.3	33.3
branične vloge		1003.6	1019.6	984.1
tekoči računi		54.9	44.3	46.4
izposojila		26.5	28.4	20.4
razno		—	3.6	4.9
dobiček		5.0	3.8	3.5

K tem številkam je pripomniti, da obsegajo tudi hrvaške zadruge včlanjene v zvezi, vendar bilančne številke teh niso visoke: vloga so znašale 1930 14,9, 1931 17,8 in 1932 17,8 milij. Din.

Še v letu 1931 so narasla posojila, za kar so zadruge zelo izčrpale svoje naložbe, katere so porabile tudi za izplačilo vlog. V letu 1932 pa se je najbolj znižala postavka gotovine ter posojil, ker so le z vračanjem posojil dobile zadruge potrebna sredstva za svoje poslovanje. Naložbe in posojila v tekočih računih so se le malo zmanjšala.

Obrestna mera je bila leta 1932 naslednja: za hranilne vloge najnižja 4, največ 10% (1931 isto), za povprečna pa 5,5% (1931 isto). Najnižja obrestna mera je znašala za posojila 5, največ 13%, povprečno 8% (isto kot 1931).

Upravni stroški so znašali leta 1932 (v oklepajih podatki za 1931): pri hranilnicah in posojilnicah 3,5‰ (2,9‰), pri nabavnih in prodajnih združenjih 14,2 (12,6)‰, pri mlekarstvih 15,3 (35,1) in pri obrtnih 22 (19)‰ od prometa.

Gdinja - največje pristanišče v vzhodnem morju

Komaj je poteklo deset let, pa je že prišlo poljsko pristanišče Gdinja na prvo mesto med pristanišči v Vzhodnem morju. Iz nekdanje ribiške vasice se je razvilo mogočno mesto in pristanišče, v katerem se je osredotočil ves pomorski promet Poljske.

Zraven Gdinje pa vedno bolj propada Gdansk, ki je bil še nedavno po prometu znatnejši kot Gdinja. Razmere med obema lukama kažejo tele številke: Gdansk: V pristanišče je prišlo 1933: 4278 ladij s 2.762.616 tonami (1932: 4638 ladij s 2.750.011 tonami), odšlo pa je 4266 ladij s 2.734.104 tonami (1932: 4655 ladij s 2.774.075 tonami).

Gdinja: Prišlo je 1933: 4355 ladij s 3.425.660 tonami, odšlo pa 4337 ladij s 3.401.055 tonami, skupni promet je znašal torej 8692 ladij (1932: 7214 ladij).

Blagovni promet je v Gdinji narasel od 5 milij. 244.490 ton na 6.207.736 ton. Od tega je narasel izvoz od 4.761.400 ton l. 1932 na 5.235.162 ton. V še večji meri pa je narasel uvoz, ki se je povečal od 432.888 ton l. 1932 na 870.704 tone lani. Slej ko prej je najvažnejši predmet v glavnem prometu Gdinje prenos, katerega izvoz je dosegel lani skoro 46 milij. ton. Poljska dirigira skoro ves svoj izvoz lesa skozi Gdinjo in ravnotako prihaja ves uvoz bombaža za močno poljsko tekstilno industrijo skozi Gdinjo.

Udeležba naše države na mednarodnih velesojmih. Kr. Jugoslavija se bo uradno udeležila v tekočem letu naslednjih mednarodnih velesojmov: Praga in Dunaj od 11. do 18. marca t. l., Lyon od 9. do 19. marca t. l., Milan od 12. do 17. aprila t. l. Vse potrebne informacije dobijo interesi neposredno od Trgovinskega muzeja, Beograd, Miloša Velikog 29.

Nova tekstilna tovarna v Ljubljani. Cihlar Josip je projektiral na Tyrševi cesti 69 zgradbo tekstilne tovarne. Komisijska obravnava bo 30. januarja.

Razstava reklame in propagande tehnike ter jugoslovanskih lepakov, da pokaže način propagande med drugimi narodi in kje je začetni delo na reklamnem polju pri nas. Razstava bo imela več oddelkov. Razstavljenih bo mnogo desetstotoc vzorcev in objektov od vsepovsod. Ker bo ta razstava na velesojmu, prosimo gg. industrijalce, trgovce in obrtnike, da pošljejo na upravo velesojma do 1. marca po dva izvoda vseh svojih reklamnih in propagandnih pripomočkov.

Odprava konkurza: Kajfež Anton, urar v Ljubljani (vsa masa razdeljena) in Kocmul Janko, trgovec v Kranju (vsa masa razdeljena).

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Fišingerja Lenarta, trgovca v Peklu 5 pri Polčanah (narok za sklepanje poravnave 20. februarja, oglašiti se je do 15. februarja, nudi 40%). Nadalje je uvedeno poravnalno postopanje o imovini Oberžana Ivana, peka v Zavodni 8, Celje (narok za sklepanje poravnave 22. februarja, oglašiti se je do 17. februarja).

Borza

Dne 20. februarja.

Denar

Ta teden je znašal promet na ljubljanski borzi 3461 milij. Din v primeri s 3283, 2059, 2581 in 1879 milij. Din v prejšnjih tednih.

Curih. Pariz 20.245, London 16.17, Newyork 321.50, Bruselj 72, Milan 27.11, Madrid 42.70, Amsterdam 207.825, Berlin 122.50, Dunaj 72.95 (56 30), Stockholm 83.45, Oslo 81.25, Kopenhagen 72.25, Praga 15.32, Varšava 58.10, Atene 2.95, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Živina

Mariborski sejem 19. januarja. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 89 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 90 do 115 Din, 7—9 tednov 150—180, 3 do 4 mesece 200 do 260, 5 do 7 mesecev 350—390, 8 do 10 mesecev 450—550, 1 leto 680—750, 1 kg žive teže 7—8,50, mrtve teže 9—50—10,50. Prodanih je bilo 39 svinj.

Sport

XI. olimpijada v Berlinu

Delo jugoslovanskega olimpijskega odbora

Prireditveni odbor za XI. olimpijado, ki se vrši l. 1936 v Berlinu, je prišel z intenzivnim delom. Razposlal je pozive za sodelovanje in seveda tudi jugoslovanski olimpijski odbor je prejel poziv, podpisano po predsedniku dr. Lewaldu in poziv za sodelovanje na IV. zimski olimpijadi, ki je podpiran od predsednika dr. v. Halta. XI. olimpijske igre se bodo vršile v času od 1. do 18. avgusta 1936 v Berlinu, IV. zimske olimpijske igre pa od 6. do 16. februarja l. 1936 v Garmisch-Partenkirchen. Naš olimpijski odbor je vzel poziv na znanje in bo delal z vsemi silami na tem, da bodo naše reprezentance kar najbolj pripravljene in čim številnejše zastopane.

Vprašanje glede stroškov in popustov proučujemo naš olimpijski odbor že sedaj; v tem pogledu je prejel samo neobvezen odgovor, glasom katerega se predvideva strošek za eno osebo 6 RM dnevno (okoli 110 Din) v olimpijski vasi, ki bo oddaljena kakih 14 km od stadiona. Zvezo z mestom bodo vzdrževali množični avtobusi. Vsaka narodnost mora privedi s seboj lastnega kuharja, kateremu bo vse na razpolago v olimpijski vasi. Stanovanje in prehrana v hotelih je predvidena na RM 8 dnevno in za osebo.

Prva štev. »Correspondence Olimpiques« službenega mesečnika prireditvenega odbora v Berlinu je izšla v vseh važnih jezikih in naš olimpijski odbor ga je razposlal vsem zvezam s prošnjo, da mu sporočijo, na kateri naslov, koliko izvodov in v katerem jeziku žele, da se jim le-ta dostavi. V vrlo zanimivi vsebini so navedene tudi obširne priprave v naši državi.

Naš olimpijski odbor bo sedaj izvedel vse potrebno, da zainteresira za XI. olimpijado one sportne organizacije, ki se bavijo s tistimi panogami telesnih vaj, ki do sedaj niso bile zastopane na olimpijskih igrah; za one vrste sportov, ki potrebujejo za veščanje dvorane, pa je ukrenil vse po-

Znižujemo cene damskim plaščem

prej 490— 590— 690— 790— 890—
sedaj 450— 450— 590— 690— 750—

Ni prepozno!

Zima še traia, izkoristite priliko! - Dolgo se boste veselili tako ugodnega nakupa!

Prepričajte se o stari ceni na tovarniških etiketah!

TIVAR OBLEKE

trebno, da bodo solske oblasti dovolile, da bi se priprave za olimpijado mogle kar najbolje izvesti.

Odposlanec našega olimpijskega odbora je posetil upravo jugoslovanske sablaške zveze ob priliki neke seje, na kateri so mu izrazili svoje mišljenje v pogledu potrebe in priprav za olimpijado.

Na sličen način se bo informiral olimpijski odbor pri vseh ostalih zvezah.

Smučarsko prvenstvo

Ljublj. zimsko-sportne podzveze

Prvak v teku na 18 km je Senčar L. (Smuč. klub Ljubljana).

Ljubljana, 20. jan.

Danes so se pričele kljub izredno slabemu vremenu smučarske tekme za prvenstvo ljubljanske zimsko-sportne podzveze. Časi so bili z ozirom na izredno slabe snežne prilike še dokaj zadovoljivi. Tekmovali so samo seniorji, ker so bile markacije za juniorske in naraščajoče proge potrgane, tako da so naraščajoči zašli na 18 km progo, juniorji pa iz istega vzroka potem sploh niso startali.

Doseženi so bili naslednji rezultati: 1. Senčar Lado (SK Ljubljana) 1:23:09; 2. Knap Leo (Ilirija) 1:23:39; 3. Janša Joško (Il.) 1:23:58; 4. Baehler Leo (SK Ljubljana) 1:24:48; 5. Dečman Tone (SK Ljubljana) 1:25:15; 6. Brvar Nany (SK Ljubljana) 1:25:20. Izven konkurence je tekmoval tudi češki trener Stehlik ki je prišel kot prvi na cilj v času 1:18:16.

Prvenstvo ljubljanske zimsko-sportne podzveze se danes nadaljuje. Ob 10 dopoldne so skoki za kombinacijo, popoldne ob 15 pa samostojni skoki. Obci skoki se vrše na Ilirijanski skakalnici na Mostcu. Veliko zanimanje vlada zlasti za popoldanske skoke, saj startajo naši največji skakalci.

Razdelitev daril smučarskim tekmovalcem bo drevi ob 20 v restavraciji »Zvezd«. Vabimo vse prijatelje belega sporta, da s svojo prisotnostjo počaste in pozdravijo naše najboljšje.

Današnji no omet

Nadaljevanje turnirja za zimski pokal.

Na Hermesovem igrišču bosta nastopila danes popoldne dva para. Ob 13.30 si bosta stala nasproti Reka in Mars, ob 15.15 pa Primorje in Slovjan. Tekmi bosta zanimivi, zlasti slednja, zato naj si prijatelji nogometa ogledajo.

V Kranju se bosta borila kranjski Korotan in domžalski Disk. Tudi ta tekma obeta biti zelo zanimiva. Prične pa ob 14.30.

★

Smučski treningi. Od 22 dalje se vrši trening naših smučarjev na skakalnici v Planici. V tečaj je prost dostop vsem tekmovalcem, vodi ga pa Bjoern Jahr. Tečaj bo končal koncem tedna, na kar odide Jahr na prvo smučsko skakalnico v Savski banovini, in sicer v Mrkopolje. Tam je zgradil skakalnico TK Sljeme po načrtih ljubljanskega stavbenika g. Rožmana. Ta skakalnica dopušta skoke do 35 m. Erich Marx bo imel tečaj od 22. t. m. dalje v Ljubljani za SK Ilirijo. V slučaju nepovoljnega vremena v domu Ilirije v Planici. Tekmovalci, ki se žele udeležiti tega tečaja, naj se sporazumejo s SK Ilirijo v Ljubljani. To bosta zadnja dva tečaja pred državnim prvenstvom. Marx je dolžen kot vodja nemške ekipe pri našem državnem prvenstvu ter se z njo povrne v Nemčijo, Stehlik konča trening 25. jan.

in se vrne na Češko. Jahr pa odide po državnem prvenstvu v Sarajevo in bo vodil tam tečaj v smučskih skokih na Palah. Vsi tečaji so brezplačni.

Smučarska šola na Pokljuki. Jutri, dne 22. t. m. se pričeta dva nova tečaja in sicer za začetnike in za izvežbane smučarje. Poleg običajnega treninga tehnike so v enotedenskem programu tudi terenske vožnje in enodnevna tura na Lipanjski vrh (1900 m) za izvežbane smučarje. Ob večernih urah se bodo vršila tri predavanja. Češki trener g. Leoš Stehlik bo predaval o mazanju smuči, vodja smučarske šole g. Drago Ulaža pa o moderni smučski tehniki in o smučarski gimnastici. Vremenske in snežne razmere so najugodnejše.

ASK Primorje, lankofletski sekcija. Gimnastični treningi lankofletov se vrše vsak torek in četrtek točno ob 19.15 (7.15) v telovadnici na učiteljski. Vsi atleti se pozivajo, da se teh treningov zanesljivo udeležujejo. Prvi trening bo v torek 23. januarja. Vsi in točno! — Srečno vodstvo.

Člani SPD! Predpriprave za planinsko veselje v polnem teku! Odbor ima toliko posla, da ne zmore sam vsega dela. Radi tega prosimo gospode člane, da se v čim večjem številu prijavijo k sodelovanju pri predpripravi in to najdalje do srede 24. t. m. v pisarni SPD, Masarykova cesta, palača Grafika, tel. 29-63.

ZSK Hermes (službeno). Redni letni občni zbor kluba se vrši v nedeljo 28. t. m. ob 9 dopoldne v veliki dvorani »Glasbenega društva Slove« (to je v dvorani bivše restavracije v Ljubljanskem dvoru), vhod iz Pražakove ulice. Ker je z ozirom na 15 letnico obstoja kluba ta občni zbor še posebno važen, se poziva celokupno članstvo, da se istega zanesljivo udeleži v polnem številu. Dnevni red občnega zbora je običajen.

Vremensko poročilo JZSZ in SPD

a) telefonično po stanju 20. jan. ob 7 zj.: Bistrica-Boh. jezero: —1°, drobno mede, 5 cm snega na trdi podlagi 80 cm, smuka ugodna. — Bled-jezero: —1° zelo oblačno, mirno; 25 cm južnega snega, led uporabljen, debel 20 cm. — Kranjska Gora, Rateče-Planica: —2°, barometer pada drobno mede na 110 cm pršiča. — Vršič in Tamar: 350 cm pršiča. — Kočevje: +2°, pooblačeno, južno, 60 cm južnega snega, sankaljšee neuporabno.

b) pismeno po stanju 19. jan. ob 7 zjutraj: Zelenica: —9°, jasno, solčno, veter sever, 250 cm snega, sneg spihano do trdega, smuka prav dobra, izgledi in smuka v planinah dobra. — Kamnik: —7°, jasno, mirno, 8 cm novega snega na podlagi 30 cm, sneg sreč, prav dobra smuka, skakalnica uporabna, izgledi prav dobri, v planinah pršič. — Mrzlica nad Trbovljami: —4°, jasno, veter zapadni, 80 cm pršiča, smuka dobra, skakalnica uporabna, izgledi dobri. — Sodražica: 0°, oblačno, južno, 100 cm snega, sneg južen, smuka neugodna. — Vrhnika: —2°, mirno, oblačno, 20 cm novega snega na podlagi 25 cm, zmrazjen srenj brez sreča, smuka dobra, izgledi idealni. — Bloke: +3°, oblačno, južno, 90 cm južnega snega, smuka in izgledi slabi. — Kravce: 18. jan. —1°, lepo, solčno, nekoliko vetrovno, sneg srenj in pršič, smuka ugodna. — Velika planina: 18. jan. —7°, jasno, solčno, lahka sapa, na podlagi 10 cm novega snega, smuka idealna.

Kofe, 19. jan.: temperatura —8°, snega 150 cm, smuka dobra.

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; izenilovanjski oglaš Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računski enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2.50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

1 POT

je, ki se po njej sigurno dvigne razmah vsakega trgovskega in industrijskega podjetja, ki vodi

DO NOVIN ODJEMALCEV

Na tej poti Vam je vsikdar zanesljiv vodnik in svetovalec najstarejši, po vsej Sloveniji razširjeni jutranjik

„SLOVENECE“

in njegov veliki in mali oglašnik

Poslužujte se ga ob vsaki priliki!

Službe iščejo

Organist

Išče službo. Ponudbe na upravo »Slov.« Maribor, pod »Organist« št. 436. (a)

Trgovski pomočnik mlad, išče mesta kjerkoli. Naslov v upravi »Slov.« pod značko »Marljiv« št. 249. (a)

Vrtnar

samski, s petnajstletno prakso, išče stalno službo. Nastopi lahko s 1. februarjem ali marcem. Naslov pove upravo »Slov.« št. 537. (a)

Fotoamater

vsestransko izvežban, gre za mal honorar. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Takoj« št. 579. (a)

Gospodinja

srednjih let, ki zna dobro kuhati in je vajena vseh hišnih del, govori slovensko in nemško, želi mesta k samostojnemu gospodu ali gospe na deželo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zanesljiva« št. 553. (a)

Kuharica

mlada, zdrava, poštena, želi službo. Ima veselje do velike kuhinje. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Kuharica« 607. (a)

Avtomehanični pomočnik

zdrav, vreden in vojaščinast, išče službo v avtomehanični delavnici. Nastopi takoj ali pozneje. Naslov pove: Vestner Matko, Slovenjgradec. (a)

Dekle

pridno in pošteno, z lepimi spricavali, vajeno gospodinjstva, išče službo pri manjši krščanski družini za 1. ali 15. februar. Reflektiram na stalno službo. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 666. a

Starejša gospodinja iz boljših rodbine — išče mesto kot pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod »Zanesljiva gospodinja« št. 701 na podružnico »Slov.« v Celju. (a)

Mlad cerkvenik samski, išče službo v župnišču. Naslov v upravi »Slov.« Maribor. (a)

Plačilna natakara zanesljiva in poštena, s kavcijo ter osebno pravico — išče službo. Naslov v podružnici »Slov.« v Celju. (a)

Vajenci

Učenec

s primerno šolsko izobrazbo, pošten, agilen, do 15 let star, ki ima veselje do večje trgovine z meš. blagom — se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Starejša« št. 615. (a)

Vrtnar

spreten, trezen, samski, 25—30 let star, se sprejme v graščini na Dolenjskem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Delaven« št. 641. (b)

Tekstilna tovarna

(na Gorenjskem) sprejme v obratno pisarno tehničnega uradnika, absolventa tekstilne šole, vojaščinista prostega, jug. državljan, dobrega računarja, z lepo pisavo. Lastnoročno pisane ponudbe z opisom dosedanjega življenja, s prepisi spricavali ter zahtevki poslani na upravo »Slov.« pod značko »Zanesljiva« št. 545. (b)

Majerja

mlajšega, oženjenega — iščem za 15. februarja t. l. (ev. pozneje). Ponudbe z navedbo starosti in ev. številom otrok na upravo »Slov.« pod »Maj« št. 586. (b)

Vzgojiteljica

samostojna, s prakso in s perfektnim znanjem francoskega ali angleškega jezika — se sprejme k dekoma 6 in 8 let starima za 1. februar. Sano prvostopne moči naj pošlje ponudbe na: Lovrič, Beograd, Obiljež Venac br. 15. (b)

Ključavničar. vajenca sprejme Meglič Ivan — Karlovska 22. (v)

Vajenca

krščanskih staršev, najraje železničarjevega sina — sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. — Jože Nograšek, splošno čevljarstvo, Smartno pri Litiji. (v)

Mesarskega vajenca močnega, iz poštene hiše, takoj sprejme Franc Ambrož, mesar — Komenda pri Kamniku. (v)

Krojaškega vajenca takoj sprejemem. — Josip Setina, št. Vid št. 56 pri Ljubljani. (v)

Vajenca

s primerno šolsko izobrazbo, ki bi imel veselje tudi do lesne trgovine — sprejemem v trgovino mešanega blaga na deželi. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 546. (v)

Službo določa

Zaneslj. poverjenike v vseh krajih Slovenije iščemo. Ponudbe na pošto predal 139, Ljubljana.

Domača

zavarovalnica išče več v Ljubljani dobro znanih gospodov za obisk privatnih strank. — Nudi stalno plačo in provizijo. Ponudbe pod »Zavarovalnica 1934/659 na upravo »Slov.« (b)

Trgovsk. pomočnika, ki ima veselje za potovanje v mesta, sprejemem. Ponudbe pod »Konsumni predmet« št. 692 na upravo »Slov.« (b)

Služkinja

vajena vseh hišnih in vrtnih del, ki zna kuhati in peči kruh, najraje z dežele, se takoj sprejme k mali družini. Starost 30 do 40 let. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zanesljiva« št. 560. (b)

Poslovodja

se sprejme v konzum z mešanim blagom in železnino. Kavcija obvezna. — Oferte s spricavali je poslati na pisarno Konsumnega društva, št. Jernej na Dolenjskem. (b)

Veliki koncern

francosko — angleški, — za volneno blago in skladiščem v Zagrebu — išče prvostopnega zastopnika za Dravsko banovino. Ponudbe na: Hinko Robinson, Zagreb, Boškovičeva 36. (b)

Kuharica

vajena vseh hišnih del in nekoliko vrta, najraje z dežele, ki je že služila pri trgovcih, stara 30—35 let — se sprejme takoj ali 1. februarja za Ljubljano. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Zanesljiva moč« št. 661. (b)

Onadva brezposelna

ali njuni znanci, ki sta branila 2. oktobra izselitev na Glinčah, naj pošljeta naslove na upravo »Slov.« pod »Zasluzek« št. 650. (b)

Trgovski pomočnik

vojaščinast, prost, z dežele, s kavcijo, se sprejme za vodstvo podružnice pri Plemenat Jožefu, Planina pri Sevnici. (b)

Dekle

vajena šivalnega stroja — se sprejme. Bergelj, Miklošičeva 17. (b)

Sprejemmo

več dobrih krojačev, šivij, krojitelja, krojitelico, zmožnih vsega krojenja. Ponudbe — s priloženo znamko 3 Din za odgovor — na Krojni salon, Duga Resa 84. S. B. (b)

Zenitbe

Trgovec samec poroči 30—40 letno osebo s 100—200.000 Din. Povečanje! Ponudbe »Slov.« Maribor pod »Skupnost« (a)

Organist

star čez 25 let, ki ima veselje do kmetovanja in vsaj 5000 Din imetja, se more ugodno prirediti na lepo posestvo; nova poslopja, 3 kраве; trojna bernja v mali župniji. Ponudbe na upravo »Slov.« Maribor pod šifro »Trezen«. (z)

Priženil bi se!

Verziran trgovec srednjih let ter neodvisen, hišni posestnik s takoj razpoložljivim kapitalom Din 800.000, bi se rad priženil k posvetu, trgovini ali kakemu podjetju. Neanonimne ponudbe s sliko je poslati na Aloma Company, d. z. o. z., Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 2. Za absolutno diskrecijo jamčimo. (z)

Zasluzek

Skubljenje perja

prevzamem. Govše Jožefa, Hradečkega cesta 24, Ljubljana. (z)

Posteljno perilo

ročno delo — delam poceni. — Naslov v upravi »Slov.« št. 694. (z)

Akademik instruiru

vse gimnazijske predmete. Cena 8 Din na uro. Ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Siguren uspeh« št. 497. (u)

Denar

Vložno knjižico

občinske hranilnice Krško, eno ali več, v vrednosti 200.000 Din do 240.000 Din — kupim. Ponudbe na Unioreklam Zagreb, Gajeva ulica 4, pod »Krško«. (u)

Zamenjam

hranilno knjižico Zadrugne gospodarske banke — podružnice Maribor s 25 tisoč dinarji za hranilno knjižico Posojilnice Narodni dom Maribor. Ponudbe pod »25.000« Amalija Petrin, Ribnica na Pohorju. (u)

Posojilo

nudim. Informacije Josip Jaroš, Rožna dolina, cesta 8 št. 22. (d)

Vložne knjižice

Mestne hranilnice Novo mesto — se kupijo. Ponudbe pod »Gotovina« na Aloma Company d. z. o. z. — Ljubljana, Aleksandrova cesta 2/1. (d)

JUTRI ZADNJI DAN SEJMA

NOVOST ZA LJUBLJANO!

Na stojnicah najrazličnejše blago po izredno nizkih cenah

Za otroke je preskrbljena posebna zabava!

Izrabite to ugodnost

Pridite, nihče Vas ne vpraša, če kaj kupite ali ne

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

Mestni trg 26 — Stritarjeva ulica 1-3

Posojila

Instrukcije po 5 Din iz francosčine, nemščine, italijanščine, latinščine — dajem. Naslov v upravi »Slov.« pod »Strogo« in natančnost« št. 300. (u)

Šoferska šola

E. Čeh bivši Camerlengo v avstrijski vojski, ljubljanski, izkušen, 3. šola za poklicne šofere in amaterje. Prospekti in poizkušnja zahtevni in franko. (b)

Prilagodni prirogovalni

tečaj za damsko in moško oblačila — se vsi od 5. II — 20. II 1934. Priporočila se najnovejša knjiga **„TOALETA“** za prirogovalanje damskih oblek. (b)

Cena 100 Din

Jako priporočljiva za samonike **T. KUNC** Ljubljana, Sv. Petra c. 4/1 (b)

ŠOFERSKA ŠOLA

I. Gaberščik bivši komisar za šoferske izpite, Slomškova ulica, Garaža Stupica. — Vožnje v zaprtim avtomobilu. (b)

Nemško konverzacija in teorijo uči po najboljši metodi Ljutova, Salendrova 4-11. (u)

Za instruiranje

začetnika klas. gimnazije dam stanovanje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 557. (u)

Stanovanja

ISČEJO:

Dvosobno stanovanje solčno, v I. nadstropju, išče z majem mirna stranka. Ponudbe pod »Točno plačilo št. 532 na upravo »Slov.« (c)

ODDAJO:

Stanovanje 2 sobi, kuhinja in pritlik, 1—2 min. od tramvaja — se odda. Zadružna ulica 1, Kodeljevo. (c)

Trisobno stanovanje

lepo, v Tavčarjevi ulici, prvo nadstropje, z balkonom, kopalnico in pritliklinami — se odda za prvi maj boljši stranki. Mesečno 1250 Din. Pojasnila pri upravitelju hiše: Novi trg št. 3. (c)

Dvosobno stanovanje

v I. nadstropju, vodovod, parket, poceni oddam. — Zg. Šiška 205, »Vila Milica«. (c)

Dvosobno stanovanje

s predsobo, shrambo, kuhinjo, elektriko, vodovodom, blizu tramvaja in v hiše šole — takoj oddam. Rožna dolina cesta XIX. št. 18. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam za 250 Din. — Stožice št. 126. (c)

Stanovanje

soba in kuhinja, nekoliko vrta — se takoj odda. Črnuče 1. (c)

Stanovanje

dveh, tudi treh sob — s komfortom — se odda. Dolenjska cesta 80. (c)

Stanovanje

2 sob in kuhinje oddam. Poizve se Sv. Petra nasip 53 I. nadstropje. (c)

Vnajem

ISČEJO:

Vinotoč (buket) po možnosti s točilno pravico, iščem na prometni točki Ljubljane v najem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Buket« 580. (m)

Pekarno, gostilno

iščem v najem. Manjše mesto, večji trg. Naslov v upravi »Slov.« Maribor. (m)

ODDAJO:

Čevljarsko delavnico z inventarjem, v prometnem, brezkonkurenčnem kraju, dam radi družinskih razmer v najem. — Več po dogovoru. Znamko za odgovor. Naslov v upravi »Slov.« št. 642. (n)

V našem oddam

usnjarno s potrebnimi stroji z lastnim električnim pogonom v Dravski banovini Pozneje tudi na prodaj. Naslov v upravi pod št. 335

Delavnico

in stanovanje pod enim ključem oddam. Bohoričeva 9. (n)

Trgovino

z mešanim blagom, z svo opravo, dobro upeljano, na prometnem kraju Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani — oddam takoj v najem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 664. (n)

Nova vila

z velikim vrtom, v lepem kraju na Dolenjskem, 3 minute od kolodvora, se po prav nizki ceni takoj ali s 1. aprilom odda v najem. V vili je 6 naravnost krasnih, najbolj modernih slikanih sob (4 parketirane), s pritliklinami. Primerno stanovanje za upokojenca. Naslov pove uprava »Slov.« pod »Krasno stanovanje« 309. (p)

Enosobno stanovanje

elektrika, vodovod, parket, oddam s februarjem. Kolesijska 15. Ogleda se samo 22. t. m. ves dan. c

Štirisobno stanovanje

s kuhinjo in pritliklinami, v sredini mesta, se odda takoj ali s 1. februarjem. Vprašati pri hišniku — Františkanska ulica 10. c

Enosobno stanovanje

na Svetju pri Medvodah takoj oddam za 100 Din mesečno. Podatki se dobijo: Buffet Vesel, Miklošičeva 19. (c)

2 stanovanji in lokal

oddam na prometnem kraju. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 576. c

Stanovanje

se odda. Val. Vodnikovc št. 36, Zelena jama. (c)

Dve prazni sobi

pripravni za pisarno, vpejati telefon, blizu cerkve sv. Petra — oddam s 1. februarjem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 602. (s)

Solčna soba

opremljena, z balkonom in souporabo kopalnice — se odda solidnemu gospodu s februarjem. — Zelo priprava za upokojenega duhovnika. Radvajnska 19-1, Maribor. (s)

Sostanovka

se sprejme. Poizve se pri hišniku, Zrinjskega c. 7. (s)

Prazno sobo

v I. nadstropju, parket, elektrika — takoj oddam. Staretova 31, Trnovo. (s)

Sobico

takoj oddam solidnemu gospodu. Cesta v Rožno dolino 11. (a)

Novorenovirana hiša

pritlikna, s krasnim solčnim štirisobnim stanovanjem ter še dvema sobama s posebnim vzhodom, vse z električno napelavo, z velikim cvetličnim, zelenjadnim in sadnim vrtom, pripravo za zobozdravnik ali upokojenca, prosto prahu, zraven pošte in cerkve v Ormožu, napredaj. Poizve se pri: Marko Stihbec, Ormož. (p)

Enonadstropna hiša

v Ljubljani, ob tramvaju, z velikim trgovskim lokalom, dvema skladiščema, pisarno, velikim stanovanjem — takoj na prodaj. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Ugodna hiša« št. 608. (p)

Stanovanjska hiša

v sredini mesta, se pod ugodnimi pogoji za 100 tisoč dinarjev prodaja. — Bender, Taborska 4, Maribor. (p)

Parcelo

prvovrstna solčna lega, v Ljubljani, Cesta na Rožnik, prodam za gotovino. Ponudbe na upravo »Slov.« pod 777/660. (p)

Nova hiša

ob tramvajski progi ugodno napredaj. — Pojasnila: Franc Berlić, Dravljice 87. (p)

Malo hišo

v bližini Maribora, najraje na Teznu — kupim. Plačam v gotovini. Naslov: Uprava »Slov.« Maribor. (p)

Lepa nova hiša

z gospodarskim poslopijem, studenec, vrt, njiva, na Pobrežju, napredaj iz proste roke. — Naslov v upravi »Slov.« Maribor. (p)

Novo hišo

prodam po zelo ugodni ceni. — Otokar, Zgornja Huda, Celje. (p)

Manjše posestvo

z gozdom, redita se lahko dve kravi, se radi selitve poceni prodaja. — Lastnik: Golob, Nova vas, Sv. Jurij ob j. z. (p)

Razno

Glasba

Klavirje

pianine prvovrstnih inozemskih znamk nudi najceneje, tudi na obroke. Uglasi in popravlja: **Muzika, Ljubljana, Sv. Petra cesta 40.** (g)

Pohištvo

Kompletno spalnico češnjevo politirano, prodam za 4000 Din. Musić Franc, mizar, Mengeš. (s)

Zenini, neveste!

Spalnica 1550 Din, kuhinja 850 Din. Mizarstvo Zupan, Ribno-Bled. (s)

100% učinek vode

dosežete z novodobnim kolesom; izrabite racionalno vašo vodno silo! Majhne investicije. Pišite na M. Jošt, Celje. (r)

Novo kuhar. knjižico

za 10 Din razpoložljiva uredništvo knjižice, Rožna dolina cesta XVII. št. 20, pri Ljubljani. (r)

Naprodaj

postelje po 190 Din, omare po 380 Din in drugo pohištvo delam po najnižjih cenah. Mizarstvo Alojzij Orehek, Pletersnikova 14 (nasproti sv. Krištofu). (s)

Kdor si želi naročiti

poceni in le dobro izdelano pohištvo, kakor tudi vsakovrstna mizarstva dela, ki se izdelujejo v strojni mizarnici že od leta 1885 vsakemu naročniku v največjo zadovoljnost, naj se obrne na: Lovrenčič Mačič, strojno mizarstvo, Prevalje, Mežiška dolina. (s)

Pohištvo

spalnice, jedilnice, kuhinje in raznovrsten les v najnovejši obliki in tudi tapetniške izdelke vam nudi najceneje Gospodarska zadruga mizarskih mojstrov, Vegova ul. 6. s

Spalnice

od 2000 Din, kuhinje od 850 Din dalje — nudi mizarstvo Josip Goljar, Gosposvetska 13. (s)

Kupimo

Parno lokomobil

25 do 35 KS — kupim. F. Pirnar, Slov. Bistrica.

Zlato in srebro

kupujem — Ure, zlatinsko popravilam. **IGNAC JAN, urar, Maribor, Glavni trg.**

Srebrne krone

stare zlato in srebro kupuje **RAFINERIJA DRA. GIH KOVIN - Ljubljana, Ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.**

Kupujem

prva jesenov, orehov in bel bukov okrogli les od 50 cm naprej. — Pergler Franc, Maribor, Mlinska ulica. (k)

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3

Zlato, srebro, platin

kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska Afinerija zlata, Oroznova ul. 8.

Kože vereric

in druge divjačine kupuje po najvišjih cenah L. Rot, krznarstvo, Ljubljana — Mestni trg. (k)

Slamo - škupo

večjo množino — kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Slama« št. 697. (k)

Prodamo

Premog, drva, koks prodaja Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. Telefon 33-13.

Lastni pridelek

1932 in 1933

prvovrstnih vin po 5-7 Din napredaj. — Graščina Anod-Socka, ob avtobusni progi Celje-Vitanje.

Cerkvene sveče in kadilo

kupujte pri **Jos. Jagodič Celje, Gubčeva ul. 2**

Čebelarji!

Vse čebelarje potrebščine, prvovrstne. Vam nudim najceneje. — Fr. Stupica, železnica in zaloga poljedelskih strojev, v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1. Kupujem čisti vosek, staro železo in druge kovine. (l)

VATO

v tablah in za odeje — preden naročite za Vašo potrebo — zahtevajte moje vzorce in cenik.

Arbeiter-Maribor

Vrvarske izdelke najceneje kupite in sicer: strunge, uzde, cungetce, vrvi, vrvi za perilo, motvoz, konjske plahte, posteljne mreže, podnožnice, krtače itd. pri tvrdki Andlovic, Mestni trg 9 (poleg Skabernetal). (l)

Zdravo suho seno

prešano v balah, prodaja L. Noušak, Bos. Dubica.

Fotoaparat

6½ X 9 prodam. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor 35. (l)

Perje

puh, 15 vrst — od 8 Din naprej — ter

volno in žimo

za modroce prodaja najceneje SEGA, Wolfova 12 (dvorišče).

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri

Centralni vinarni v Ljubljani.

Volna, svila, bombaž stalno v bogati izbiri v vseh vrstah — za strojno pletenje in ročna dela po najnižjih cenah pri tvrdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg

Polno-jarmenik

Esterer, 65 cm, z nečakim ležiščem, skorokov, z žagami, napredaj. Ponudbe pod »Billigst 249« na upravo lista.

Sveže najfinije norveško

ribje olje iz lekarne dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Mrvo in deteljo

prodam. Poizve se pri Ivanu Rodetu, Moste 13, pri Ljubljani.

Sv. pismo

slovenska izdaja iz leta 1791, 14 v usnje vezanih knjig, napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 638. (l)

Studentie!

srednješolci! Poslužite se ugodnega nakupa moškega perila pri tvrdki

I. SOK & F. ŠKORJAC

Stolmškova ulica 9. Tovarniška zaloga perila. Dijaki imajo poseben popust!

23. januarja 1934

ob 15 se vrši na Fužinah (grad), Studenec št. 1 javna dražba

slednjih predmetov: 20 krav, 7 telic, 1 bika, 13 prašičev, razno starinsko pohištvo, slike, lestenci, preproge, ogledala, vaze, marmor, miza, glasovir ter druge umetnine. (l)

Prodaj

late, kostanjeve šprajce in verje za ograjo. — Kušar Anton, p. St. Vid št. 1 nad Ljubljano. (l)

3. marca 1920.

Kako dolgo je tega, ko se je naš gospodar tako veselil prihoda boljševikov, kot da so rešitelji vsega zla! Danes nas je nagovarjal, naj z njim vred dvignemo pod in pod deskami skrijemo moko in drugo. Privolili smo v to. Z moko bom skrila tudi dnevnik.

Vsa vesela sem se vrnila z vseučilišča, ker mi je predavanje o ruski književnosti tako dobro uspelo. Doma sem pa našla na zmeđene obzore in oče je rekel: »Prenešen sem v Omsk. V dveh dneh se odpeljemo.«

Knjiga mi je zdržala iz roke. V Omsku ni vseučilišča! Dva meseca pred izpiti! To je torej konec mojih vseučiliških študij!

Vsi imamo polne roke dela s pripravami za odhod. Zelo smo bili razočarani, ko smo odprli skrinjice. Moka se je vsa pokvarila, splesnila tako, da je bila celo za ljudi v našem položaju neužitna. Tolažilo — seveda samo za mo — je, da mi je dnevnik ostal nepoškodovan.

Rdeči so tu in vendar še živimo, nihče se ne plemeniti za nas. Pravijo, da hočejo nastopiti, ko plemeniti, odpustajoči zmagovalci. Toda težko nam je to verjeti.

Omsk. Sivi, trudni Irtiš. Zopet stanujemo v vozu. Celotno mesto voz. Naš stoji ravno ob zidu velikega poslopja, ki brani solnčnim žarkom dostop. Ob steni voza stoji pogodi, v sredi železno ognjišče. Mati neprestano polekčuje, še vedno se ne more popraviti. Zvečer se usedem na stopnice pri vozu, ki je prej služil za prevoz ledu; pogled mi kroži po žalostnem mestu nesreče, ki se mirko razprostira po brezkončnih tirihi ogromnega ravninskega kolodvora.

3. junija 1920.

Strahno me je skrbelo, ko sem prvič nesla jermas z desetimi pečenimi bržolami in nekaj kolači kot obratno glavico. Trg je bil poln vojakov, Kirgizov in raznovrstnih razcapancev. Ker nisem imela »patent«, nisem smela razstaviti blaga na eni izmed mnogih stojnic, ampak sem se morala ponižno postaviti v kot; poleg mene je čepela gospa Seremetjevskaja, žena bivšega ministra in je v pločevinasti posodi imela napredaj slane ku-

8. aprila 1920.

8. aprila 1920.

7. aprila 1920.

10. junija 1920.

15. junija 1920.

10. junija 1920.

10. junija 1920.

10. junija 1920.

10. junija 1920.

10. junija 1920.

Zelo ugodno napredaj

kompletni automatski buffet

Vprašanja na: **Zagrebačka dionička pivovara i tvornica slada, Zagreb**

Brivski salon

z 8 sedeži, v strogem centru Zagreba, na najprometnejši ulici, radi smrtnega slučaja — napredaj. Brivnica je moderno urejena in garantirano dobro vpeljana. — Mihajlo Ilić, Zagreb, Nikolićeva 15. (l)

Suha bukovna drva

žagana — dostavljena na dom — m³ 95 Din. Franc Janežič, Dolenjska cesta št. 5, gostilna Kramar. (l)

Dva šivalna stroja

čevljarški cilindri, znamke Singer in ženski — prodam. Gradaška ul. 8, pritličje. (l)

Pletilni stroj

št. 12 ali 14, dobro ohranjen, kupim. Alojzija Nastran, p. Vodice nad Ljubljano. (l)

Naprodaj

3 masivne spalnice po 3200 Din; 8 m³ hrastovih desk, m³ 320 Din; 30 m³ bukovih paral. plohov 295 Din; 15 m³ javorjevih plohov 350 Din.

Lesna industrija

MARTINEC, Škofljica.

Gramofon z rogom

dobro ohranjen, z 25 ploščami — prodam ali zamenjam za žensko kolo. Ramsak Maks, Stari trg, Slovenjgradec. (l)

Starinska ogledala,

slike, kipi, porcelan, zložljiva postelja, mize — napredaj. Gallusovo nabrežje 27. (l)

Avtomatična tehtnica

v dobrem stanju, le malo rabljena, se najugodnejše prodaja. Ponudbe pod »Priročnostni nakup« št. 699 na upravo »Slovenca«. (l)

Najboljša vina

bela, rdeča, liter 10 Din, čez ulico 9 Din, golaž 2.50 Din. Domače klobase krvavice. Slivovka liter 20 Din. Priležje se dobro za čaj. Podgrajska klet, Mestni trg 13. (l)

JUSTIN ANA

žena sedlarja in tapetnika

Pogreb blage pokojnice bo v ponedeljek 22. januarja ob tričetrti na tri iz mrtvašnice na Pobrežju na Magdalensko pokopališče. Blago pokojnico ohranimo v blaženem spominu in jo priporočamo v molitve.

Maribor, dne 20. januarja 1934.

Justin Valentin, mož, Radoslava, hčerka, Joško in Tonček, sinova, dr. Justin, polkovnik v p.

Potrji globoke žalosti naznanjamo žalostno vest, da je danes ob pol 10 dopoldne, previdena s svetimi zakramenti, v Gospodu zaspala draga žena, mati, gospa

JUSTIN ANA

žena sedlarja in tapetnika

Pogreb blage pokojnice bo v ponedeljek 22. januarja ob tričetrti na tri iz mrtvašnice na Pobrežju na Magdalensko pokopališče. Blago pokojnico ohranimo v blaženem spominu in jo priporočamo v molitve.

Maribor, dne 20. januarja 1934.

Justin Valentin, mož, Radoslava, hčerka, Joško in Tonček, sinova, dr. Justin, polkovnik v p.

Potrji globoke žalosti naznanjamo žalostno vest, da je danes ob pol 10 dopoldne, previdena s svetimi zakramenti, v Gospodu zaspala draga žena, mati, gospa

JUSTIN ANA

žena sedlarja in tapetnika

Pogreb blage pokojnice bo v ponedeljek 22. januarja ob tričetrti na tri iz mrtvašnice na Pobrežju na Magdalensko pokopališče. Blago pokojnico ohranimo v blaženem spominu in jo priporočamo v molitve.

Maribor, dne 20. januarja 1934.

Justin Valentin, mož, Radoslava, hčerka, Joško in Tonček, sinova, dr. Justin, polkovnik v p.

Potrji globoke žalosti naznanjamo žalostno vest, da je danes ob pol 10 dopoldne, previdena s svetimi zakramenti, v Gospodu zaspala draga žena, mati, gospa

JUSTIN ANA

žena sedlarja in tapetnika

Pogreb blage pokojnice bo v ponedeljek 22. januarja ob tričetrti na tri iz mrtvašnice na Pobrežju na Magdalensko pokopališče. Blago pokojnico ohranimo v blaženem spominu in jo priporočamo v molitve.

Maribor, dne 20. januarja 1934.

Justin Valentin, mož, Radoslava, hčerka, Joško in Tonček, sinova, dr. Justin, polkovnik v p.

Potrji globoke žalosti naznanjamo žalostno vest, da je danes ob pol 10 dopoldne, previdena s svetimi zakramenti, v Gospodu zaspala draga žena, mati, gospa

JUSTIN ANA

Ker mi je „Karitas“ po rainem

očetu izplačala takoj celo posmrtnino, se ji najtopleje zahvaljujem.

Vrhole-Studenice, 10. I. 1934.

Hudiček Janez, Alojzija, l. r.

Vabilo k

občnemu zboru

Usnjarske in čevljarke zadruge „RUNO“ r. z. z. o. z. v Trzinu,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. januarja 1934 ob treh popoldne v Rokodelskem domu.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnika in nadzorstva.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobritev računskega zaključka.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Mlad inženir

elektrotehnične stroke se išče

za elektrotehnično podjetje, ki proizvaja izdelke nizke napetosti — Ponudbe z navedbo študij in event. prakse pod šifro »STALNO MESTO« na upravo lista.

za elektrotehnično podjetje, ki proizvaja izdelke nizke napetosti — Ponudbe z navedbo študij in event. prakse pod šifro »STALNO MESTO« na upravo lista.

za elektrotehnično podjetje, ki proizvaja izdelke nizke napetosti — Ponudbe z navedbo študij in event. prakse pod šifro »STALNO MESTO« na upravo lista.

za elektrotehnično podjetje, ki proizvaja izdelke nizke napetosti — Ponudbe z navedbo študij in event. prakse pod šifro »STALNO MESTO« na upravo lista.

Tajnika

namestnika šefa, samo prvovrstno moč, trgovsko in splošno izobraženega, popolnoma večvega v trgovskih poslih, v kalkulacijah in v davčnih vprašanjih, delavnega, agilnega, ki zna tudi dobro bilancirati, z znanjem jezikov in stenografije, išče večje industrijsko podjetje na deželi.

Ponudbe s podatki o dosedanjem službovanju in predizobrazbi, kakor tudi s prepisi poglavitnih spričeval je poslati na upravo lista »Slovenec« pod »Tajnik R. S.« Stanovanje (naturalno) ima pri podjetju.

Ponudbe s podatki o dosedanjem službovanju in predizobrazbi, kakor tudi s prepisi poglavitnih spričeval je poslati na upravo lista »Slovenec« pod »Tajnik R. S.« Stanovanje (naturalno) ima pri podjetju.

Ponudbe s podatki o dosedanjem službovanju in predizobrazbi, kakor tudi s prepisi poglavitnih spričeval je poslati na upravo lista »Slovenec« pod »Tajnik R. S.« Stanovanje (naturalno) ima pri podjetju.

Ponudbe s podatki o dosedanjem službovanju in predizobrazbi, kakor tudi s prepisi poglavitnih spričeval je poslati na upravo lista »Slovenec« pod »Tajnik R. S.« Stanovanje (naturalno) ima pri podjetju.

LOKAL

v bližini glavne pošte, pripraven za vsako trgovino ali obrt, se odda s 1. ali 15. februarjem. Naslov v oglasnem oddelku Slovenca pod št. 625.

v bližini glavne pošte, pripraven za vsako trgovino ali obrt, se odda s 1. ali 15. februarjem. Naslov v oglasnem oddelku Slovenca pod št. 625.

POZOR! INVENTURNA PRODAJA

zimskega blaga

kakor damskih, moških in otroških nogavic, raznih puloverjev, telovnikov, rokavic, elegantnih čepic itd. Po zelo značilnih cenah v modni trgovini

M. TOMAŽIČ

Maribor, Ulica X. oktobra št. 4

marice. Pred mojimi nogami je razpostavil desetleten dečko slike, ki jih je izstrigel iz Njive, in je kričal na ves glas:

»Naletajte, tovariši, naletajte! Lepe slike, pokrajine, dame v obleki in brez obleke!«

Razcapan vojak, ki je prosjačil kruha, in dolgobrad Avstrijec z očali na nosu, ki je prodajal iz črnega kovčega Kanta, Sopenhauerja, Fichteja itd. za cigaretni papir, sta bila moja druga soseda. Pričela sem...

Nenadoma se začuje divji krik, vseprek lete psovke, vse se dere, suva in preriva: mlad paglavec je ukral z lavke (stojnice) zemljo in tasta ga je pretepal. V tem trenutku sem začutila da se mi je jermas olajšal, obrnila sem se, znanjale je dveh kolačev; s pogledom sem se ujela dva razcapani paglavca, ki sta bežala z mojim kruhom. Komaj sem se oddahnila od strahu sta že prišla prva kupca. Dva vojaka sta vzela nekaj bičol, jih pojedla vpiččo mene, se šalila n me po domače trapijala po rami. Ko sta pojedla, sta se mirno obrnila in odšla, ne da bi plečala.

»Tovariša, pozabila sta plačati!« zakričim za njima. Tovariša sta se pa delala, ko da se njiju ne tiče in sta izginila v gneči. Takoj sem bila v kratkem ob blago, ne da bi izrila le eno kopejko.

Zdajci zopet hrup. Topot je bilo pa bolj resno. »Oblava! Oblava!« (racija) kriče in se poženo v beg kot iz uma. Tudi mene je pograbil val bežečih in

500 dinarjev

SI LAHKO
MESEČNO
PRIHRANITE,
AKO
OSTANETE
ZVEČER DOMA.

Modroce

postelne mreže, železne
zložljive postelje, otomane,
divane in tapetniške
izdelke tudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik. Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske
trave, žime, cvilha za
modroce in blaga za
prevleke pohištva.

Mošančke

prvovrstna štajerska
jabolka prodaja

Gospodarska Zveza
v Ljubljani, Tyrševa c.

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Novi PHILIPS

„SUPER INDUKTANCE“

sprejemniki Vam prinašajo gle-
dališče, koncerte in ostalo za-
bavo v hišo.

Ne odlašajte, pokličite nas, in
se Vam bomo radi odzvali, da
jih Vam brezobvezno in brez-
plačno razkažemo.

Ugodni plačilni pogoji.

PHILIPS ZASTOPSTVO:

H. SUTTNER

Ljubljana 9, Aleksandrova c. 6

834

634

»FITONIN«

preizkušeno zdravilo za
rane, hrasie, lišaj, ture ter
druge kožne bolezni, ope-
kline, ranitve, oparitve,
odprte ozeblinje i. t. d.

Vsem onim, ki trpe na teh ranah, služi »Fitonin«
kot izredno sredstvo, ker je dokazano in potrjeno
po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah,
da zanesljivo in naglo celi tudi najstarejše kro-
nične rane. »Fitonin« odpravi a oteklino in ne-
prijen duh rane in že v začetku zdravljenja

ublažuje bolečine. Bili so slučaji, ko so bile take
rane stare nad 20 let, z uporabo »Fitonina« so
se pa zacelile pred potekom meseca. »Fitonin«
priporočajo tudi pri ranitvah, poškodbah, ope-
klinah, oparitvah, ker preprečuje infekcijo, ustav-
lja krvavitve in zelo naglo zaceljuje rane.

»Fitonin« se dobiva v lekarnah, steklenica 250 gr. za Din 21.—, velika steklenica 1000 gr. za Din 60.—. Ako bi ga kje
slučajno ne imeli, naj se naroči pri »Fitonu« dr. z o. i. prometni oddelček, Zagreb poštini predal 1-78. Ako se naroča po
ovozetju 2 mali ali velika steklenica (manj se ne pošlje) tedaj znaša poština Din 10.—, ako se pa denar pošlje
naprej na »Fiton« dr. z o. i. poštne čekov račun št. 37.757 v Zagrebu, se prihrani S TEM VSAK POŠTNI STROŠEK

Zastonj se pošlje poučna knjižica št. 15., vsakomur, ki jo zahteva!

(Dovolj po ministr. pod S. br. 611 z 14. IV. 1933.)

Kdor rabi

pisarniške in šolske potrebščine, pisemski papir,
kipe, križe, svečnike, svetlinje, slike,
mašne knjižice ter nabožne
knjige, kupuje pri

H. NIČMAN, LJUBLJANA
KOPITARJEVA ULICA 2

zato

ker imajo veliko zalogo,
zelo bogato izbiro, solidno
nizke cene ter točno postrežbo.

Trgovci imajo primeren popust!

Zahvala

Za tolažilne dokaze sočutja, s katerimi ste počastili spomin naše predobre matere,
babice, in tašče, gospe

Ivane Seunig

roj. Kušar

posestnice in trgovke

ter z izraženim sočutjem nam dali v težki uri uteho, prejmite vsi in vsak posebej našo
najprisrčnejšo zahvalo. Zlasti veljaj naša zahvalnost za poklonjeno cvetje ter mnogo-
številno spremstvo na njeni zadnji poti.

Dolžnost pravičnosti pa nas veže, da se ob tej priliki še posebej zahvalimo sana-
toriju »Slajmarjev dom« za odlično nego, ki je je bila blagopokejnica deležna zadnje dni
svojege življenja, še posebej hišnemu zdravniku dr. Hausu, zdravnikoma dr. Mercumu in
dr. Ješetu za specialno lečenje, ter oč. sestram Družbe sv. Vincencija, ki so z občudo-
vanja vredno požrtvovalnostjo lajšale boli preblage rajne prav do zadnjega diha.

V Ljubljani, dne 19. januarja 1934.

Globoko žalujoči ostali.

ZNIŽANE CENE

čevljem

za sneg in ples

od 19. januarja

~~42.-~~
39.-

Vrsta 7125-17

Kadar ste doma, kadar delate v kuhinji in
hodite iz sobe v sobo, nosite te mikado co-
pate. Otroške Din 25.—, moške Din 39.—.

~~59.-~~
49.-

Vrsta 7155-18

Pred prehladom doma Vas najboljše obvaru-
jejo te tople visoke copate. Moške Din 59.—,
ženske Din 49.—, otroške Din 39.—.

~~59.-~~
49.-

Vrsta 9875 10

Za ples in zabavo ti lahki čevlji iz ža-
meta, kombinirani z lakom.

~~59.-~~
49.-

Vrsta 9815-54

Elegantni čevlji iz žameta, kombinirani z
usnjem, ne smejo manjkati v garderobi no-
bene dame.

~~59.-~~
49.-

Vrsta 9755-05

Čevlji iz svilenege atlasa, najprimernejši
za ples. Imamo tudi bele, ki jih lahko bar-
vamo po barvi obleke.

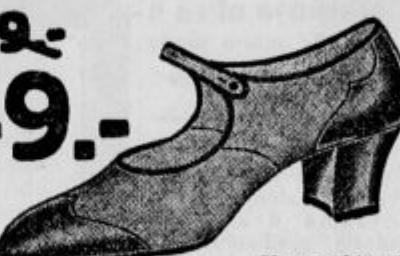
~~89.-~~
69.-

Vrsta 1885-05

Okusni polvisoki škorenjčki s toplo podlogo
in patentiranim zapiranjem.

~~59.-~~
49.-

Vrsta 1845-54

Črni ali rjavi iz žameta, kombinirani z
usnjem. Elegantni in udobni za vsako nogo
in vsak žep.

~~99.-~~
89.-

Za delo v hladnih prostorih nenadomestljivi,
izdelani iz tople volnene klobučevine, z ne-
premočljivim podplatom iz gumijs.

~~79.-~~
69.-

Za delo v hladnih prostorih nenadomestljivi.
Izdelani iz tople volnene klobučevine z ne-
premočljivim podplatom iz gumijs. Moški prej
Din 99.—, sedaj Din 89.—.

~~149.-~~
129

Čevlji elegantnega gospoda za družbo in ples
iz laka, kombinirani s semis usnjem.

~~99.-~~
89.-

Vrsta 4055

Udobni in elegantni čevlji iz toplega sukna,
okrašeni z robom iz krimerja. Za občutljive
noge v zimski dobi nenadomestljivi.

~~149.-~~
129

Elegantni čevlji iz telečjega boksa, zgornji
del kombiniran s toplo klobučevino. Zaradi
elegance nazvani diplomatski.

Pridite v naše prodajalnice Izkoristite to priložnost sedaj, ko potrebujete
največ čevljev tudi za ples in proti slabemu vremenu.

SLUŽIMO JAVNOSTI, NE SPEKULIRAMO.

Rata